

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดยะลา (พ.ศ. 2566 – 2570)

ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม 2566

คำนำ

จังหวัดยะลา เป็นเมืองเกษตรกรรมที่มีสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัด ซึ่งสามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้แก่จังหวัดหลายชนิดสินค้า อาทิเช่น ยางพารา ทุเรียนสะเต๊ะ น้ำกล้วยหินบันนังสตา (GI) มังคุดในสายหมอก ส้มโชกุน ข้าวหอมมะลิ ข้าวเลียดปลาไหล ปลาพลวงชมพู ปลาจีน ปลานิลสายน้ำไหล ไก่เบตง เป็นต้น แต่มีสินค้าบางชนิดที่จังหวัดไม่สามารถผลิตได้อย่างเพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในจังหวัด เช่น ข้าว เนื้อสัตว์ พืชผัก เป็นต้น การดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรในพื้นที่ จึงมีความหลากหลายโดยมีเป้าหมายที่แตกต่างกัน ทั้งการผลิตเพื่อการบริโภคในครัวเรือน การผลิตเพื่อการค้าหรือธุรกิจ ต่อเนื่องจากภาคการเกษตร ซึ่งเป็นไปตามบริบทของเกษตรกรหรือผู้ประกอบการแต่ละรายในแต่ละพื้นที่

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดยะลา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งสอดคล้องตามสถานการณ์ปัจจุบัน จังหวัดยะลา โดยหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับหน่วยงานภาคี องค์กรที่เกี่ยวข้อง จึงจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อใช้เป็นกรอบให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานภาคีเกี่ยวข้องใช้ในการพัฒนาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา

สิงหาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑. ที่มา	๑
๒. ทิศทาง นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์	๒
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๒๘
๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	๒๘
๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด	๒๘
๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด	๓๖
๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม	๓๘
๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	๔๐
๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด	๔๒
๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	๔๔
๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๔๙
๒.๑ ข้อมูลครุฑเวียนเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร	๔๙
๒.๒ ข้อมูลการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	๔๙
๒.๓ ข้อมูลแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	๕๐
๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๕๓
๒.๕ ข้อมูลสถาบันเกษตรกรและองค์การเกษตรกร	๕๙
๒.๖ ข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัด	๖๐
๒.๗ ข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๖๑
๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	๖๑
๒.๙ ข้อมูลแหล่งรวบรวมและกระจายสินค้าเกษตร	๖๓
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๖๔
๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ด้านการเกษตรและสหกรณ์	๖๔
๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework	๖๖
๓. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดย PESTEL Analysis	๖๘
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา	๗๒
๑. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๗๒
๒. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา	๗๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๓. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๗๒
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัตลักษณ์ และเกษตรแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล	๗๒
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สู่เกษตรกรรมยั่งยืน	๗๕
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน	๗๖
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์	๗๗
๔. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดยะลา (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	๗๘
๕. ข้อมูลสรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	๘๑
๑) เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา	๘๑
๒) โครงการภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา	๘๓
ส่วนที่ ๕ โครงการแบบย่อ (Project Idea) ของโครงการสำคัญด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา	๙๖

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔(๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔(๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕(๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนำนโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิต ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ แผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาล นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “**ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน**” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็น คนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๐๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (๐๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) (๐๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๐๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๐๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่างๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี ๒๕๘๐ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด ๒๓ ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ ฉบับ ได้แก่ (๐๑) ความมั่นคง (๐๓) การเกษตร (หลัก) (๐๕) การท่องเที่ยว (๐๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (๐๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (๐๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (๐๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๑๕) พลังทางสังคม

(๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๐๓) การเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคูณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๓) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ

๔) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนระดับที่ ๒ โดยมีกรอบระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี ครอบคลุมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ รองรับการถ่ายทอดแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง และเชื่อมโยงให้มีการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติผ่านแผนระดับที่ ๓ เพื่อให้เป็นกรอบทิศทางการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของประเทศ ซึ่งนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฉบับนี้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนกรอบแนวคิดความมั่นคงแบบองค์รวม มุ่งเน้นการกำหนดนโยบายและแผนการขับเคลื่อนงานด้านความมั่นคงให้สอดคล้องในทิศทางเดียวกัน โดยมีได้จำกัดเฉพาะความมั่นคงของรัฐ แต่ให้หมายรวมถึงความมั่นคงของมนุษย์ และความมั่นคงระหว่างประเทศ จึงจำเป็นต้องมีกรอบทิศทางให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงภัยคุกคามสำคัญที่จำเป็นต้องเร่งป้องกันและแก้ไขได้อย่างทันทั่วทั้งที่ โดยใช้กระบวนการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

วิสัยทัศน์ “ประเทศชาติมีเสถียรภาพ ประชาชนอยู่ดีมีสุข ปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีศักยภาพบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม และรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน”

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินการป้องกัน แจ่งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

๒. เพื่อถ่ายทอดยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๓. เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบทิศทางการจัดทำและขับเคลื่อนแผนระดับที่ ๓ (แผนปฏิบัติการด้านต่าง ๆ แผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน แผนพัฒนาในระดับพื้นที่) ที่เกี่ยวข้องทางด้านความมั่นคงได้อย่างสอดคล้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

นอกจากนี้ กรอบแนวคิดยังคงน้อมนำแนวพระราชดำริ หลักการทรงงาน หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และ พระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “การสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” การพัฒนาที่ยั่งยืนการบูรณาการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วน การบริหารจัดการความเสี่ยงและ การสร้างความสามารถในการกลับคืนสู่สภาพเดิม หรือ “ล้มแล้ว ลุกไว” ตลอดจนขยายผลความมั่นคงแบบองค์รวม มีทั้งสิ้น ๑๗ นโยบาย และแผนความมั่นคง แบ่งออกเป็น ๒ หมวด ดังนี้

๑. หมวดประเด็นความมั่นคง เป็นประเด็นภัยคุกคามที่มีผลกระทบและแนวโน้มความเสี่ยงสูง ต่อความมั่นคงแห่งชาติและผลประโยชน์แห่งชาติ รวม ๑๓ นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้ ๑) การ เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ๒) การปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ และการ พัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ ๓) การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน ๔) การรักษา ความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ๕) การป้องกันและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๖) การบริหาร จัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ๗) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ๘) การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ๙) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๑๐) การป้องกันและ แก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ ๑๑) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อการร้าย ๑๒) การสร้างดุลยภาพ ระหว่างประเทศ ๑๓) การบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขและโรคติดต่อ

๒. หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง เป็นประเด็นเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาขีด ความสามารถของประเทศในการป้องกันและแก้ไขประเด็นความมั่นคงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวม ๔ นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้ ๑๔) การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการ วิกฤตการณ์ระดับชาติ ๑๕) การพัฒนาระบบข่าวกรองแห่งชาติ ๑๖) การบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง ๑๗) การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีวัตถุประสงค์ เพื่อพลิกโฉม ประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งเป็นการสร้างการ เปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุม ตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทย มีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืน ของสิ่งแวดล้อม โดยได้กำหนดเป้าหมายหลัก ๕ ประการ ประกอบด้วย (๑) การปรับ โครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม (๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ (๓) การมุ่งสู่สังคมแห่ง โอกาสและความเป็นธรรม (๔) การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืนและ (๕) การเสริมสร้างความสามารถของ ประเทศในการรับมือกับความเสี่ยง และการเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทโลกใหม่ ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดหมุดหมาย ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญ สูงและส่งผลกระทบต่อบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา ๕ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับดังกล่าว โดยมีมิติและ หมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร จำนวน ๓ มิติ ๖ หมุดหมาย ได้แก่ มิติการพัฒนาที่ ๑ ภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย ประกอบด้วย หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป มูลค่าสูง (หลัก) หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมาย

ของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน และ หมายเหตุที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค มิติการพัฒนาที่ ๒ โอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย หมายเหตุที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ มิติการพัฒนาที่ ๓ ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย หมายเหตุที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ หมายเหตุที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังนี้

๒.๒.๑ มิติการพัฒนาที่ ๑ ภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง (หลัก)

เป้าหมายระดับหมายเหตุ

๑) มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น

๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการ เพื่อคุณภาพและความยั่งยืนของภาคเกษตร

๓) เพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่

อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ ๑ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบมุ่งเป้า เพื่อให้เกิดการยกระดับกระบวนการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม

กลยุทธ์ที่ ๒ การส่งเสริมการผลิตและการขยายของตลาด ของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูง

กลยุทธ์ที่ ๓ การขยายผลรูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีมูลค่าเพิ่มสูง

กลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีความสมดุลระหว่างอุปสงค์ และอุปทานรวมทั้งการใช้น้ำซ้ำ

กลยุทธ์ที่ ๕ การส่งเสริมให้เอกชนลงทุนพัฒนาตลาดกลางและตลาดออนไลน์สินค้าเกษตร รวมถึงสินค้ากลุ่มปศุสัตว์และประมง

กลยุทธ์ที่ ๖ การสนับสนุนระบบประกันภัยและระบบรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร และสินค้าเกษตรแปรรูปที่เกษตรกรเข้าถึงได้

กลยุทธ์ที่ ๗ การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการฟาร์มและกิจกรรมหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าผลผลิตของเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๘ การส่งเสริมให้เกษตรกรมีที่ทำกินและรักษาพื้นที่เกษตรกรรมที่เหมาะสมไว้เป็น ฐานการผลิตการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๙ การพัฒนาฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร รวมทั้งผลักดันให้มีการใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ ๑๐ การยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

หมวดหมู่ที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน (รอง)

เป้าหมายระดับหมวดหมู่ การท่องเที่ยวไทยมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ ๑ การส่งเสริมการพัฒนากิจกรรม สินค้า และบริการ การท่องเที่ยวมูลค่าเพิ่มสูง

หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของ ภูมิภาค (รอง)

เป้าหมายระดับหมวดหมู่

๑) ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนในภูมิภาค

๒) ไทยเป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค

๓) ไทยเป็นศูนย์กลางคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ ๑ การสร้างจุดยืนของไทยภายใต้บริบทโลกใหม่

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเป็นประตูการค้าการลงทุนและฐานเศรษฐกิจสำคัญ

ของภูมิภาค

กลยุทธ์ที่ ๓ ผลักดันการลงทุนเพื่อปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมเป้าหมายสู่ไทยแลนด์ ๔.๐

๒.๒.๒ มิติการพัฒนาที่ ๒ โอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ (รอง)

เป้าหมายระดับหมวดหมู่

๑) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้

๒) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถยกระดับและปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่

๓) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพ

จากภาครัฐ

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาระบบนิเวศให้เอื้ออำนวยต่อการทำธุรกิจและการยกระดับความสามารถ ในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาแพลตฟอร์มเชื่อมโยงฐานข้อมูลวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและ ส่งเสริมให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าสู่ระบบ

กลยุทธ์ที่ ๓ การจัดให้มีกลไกทางการเงินที่เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมเพื่อให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้อย่างทั่วถึง

กลยุทธ์ที่ ๔ การส่งเสริมการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เป็นผู้ประกอบการ ในยุค

ดิจิทัล

กลยุทธ์ที่ ๕ การยกระดับประสิทธิภาพกระบวนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด ย่อม

ของภาครัฐ

กลยุทธ์ที่ ๖ การพัฒนาระบบนิเวศให้เอื้อต่อการสร้างธุรกิจสตาร์ทอัพและผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม รวมทั้งให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เหมาะสม และเชื่อมโยงเข้าสู่เครือข่ายระดับโลก และยกระดับสู่ตลาดต่างประเทศ

กลยุทธ์ที่ ๗ การส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมให้มีศักยภาพการดำเนินการในเชิงธุรกิจ

๒.๒.๓ มิติการพัฒนาที่ ๓ ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ (รอง)

เป้าหมายระดับหมวดหมู่

- ๑) การใช้เศรษฐกิจหมุนเวียนและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสร้างมูลค่าและรายได้
- ๒) ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และมีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ
- ๓) สังคมไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกและมลพิษลดลง

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างรายได้สุทธิให้ชุมชน ท้องถิ่นและเกษตรกรจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

กลยุทธ์ที่ ๓ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาดบนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ ๔ การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมและกลไกสนับสนุนเศรษฐกิจหมุนเวียนและ สังคมคาร์บอนต่ำ

กลยุทธ์ที่ ๕ การปรับพฤติกรรมทางเศรษฐกิจและการดำรงชีพเข้าสู่วิถีชีวิตใหม่อย่างยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (รอง)

เป้าหมายระดับหมวดหมู่

- ๑) ความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง
- ๒) ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง
- ๓) สังคมไทยมีภูมิคุ้มกันจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ ๑ การป้องกันและลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในพื้นที่สำคัญ

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพประชาชนและชุมชน ในการรับมือกับภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลยุทธ์ที่ ๓ การใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัย ธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลยุทธ์ที่ ๔ การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติระบบนิเวศเพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กลยุทธ์ที่ ๕ การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อบริหารจัดการ และลดความเสี่ยง จากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒.๕ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมีพลัง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐ บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

๒.๖ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงาน ไปสู่เศรษฐกิจ ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นการพัฒนารายได้ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเพื่อเพื่อแผ้ว (Nurture) ภายใต้กลไกตลาด ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลาย ทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้อง กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
๒. การอนุรักษ์ ป่าไม้ทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม
๓. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น
๔. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระเบิดจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเพื่อเผ่าเผ่า” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ในการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินหน้าไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อมๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชนและผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการหรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่งพลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียบเศรษฐกิจ BCG
๒. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๓. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
๔. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์

๕. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไกตุลาการ เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์

๖. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด

๗. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/ วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี

๘. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพีซีในโรงงานอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขายุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. สาขาการเกษตรและอาหาร

๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า

๒) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)

๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช

๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบอัตโนมัติมาใช้บริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค

๕) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

๗) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

๒. สาขาสุขภาพและการแพทย์

๑) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุในการป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล

๒) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้บริการการแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)

๓) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรมย้อนกลับ

๔) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และสุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์

๕) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement

๖) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์และสุขภาพ

๓. สาขาพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไกการกำหนดราคาคาร์บอน การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด

๒) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม

๓) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรมให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

๔. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๑) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจายรายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมตามแนวทาง Happy Model

๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมผู้ใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่น่าสนใจจุดเด่นของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม

๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และอีเวนต์ (Event) ขนาดใหญ่

๕. เศรษฐกิจหมุนเวียน

๑) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน

๒) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ

๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ

๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาชิ้นส่วนหน้าเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG
๒. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๓. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ
๔. การพัฒนาเทคโนโลยีชิ้นส่วนหน้า

๒.๗ เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ภาคใต้ชายแดน

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจชายแดนที่มั่นคง บนสังคมพหุวัฒนธรรม” โดยเน้นการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงเพื่อการส่งออก บนฐานทรัพยากรที่สมดุล ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมให้มีวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสงบสุข ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค
๒. พัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนให้เป็นเมืองการค้าเมืองท่องเที่ยว และจุดเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียนตอนใต้และพัฒนาเมืองยะลาศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน
๓. ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุข เพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข
๔. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตของภาคและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้

๑. ภาคการเกษตร มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของภาค แต่เป็นการผลิตแบบเดิมและมีการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มน้อย ปี ๒๕๖๓ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๓๖,๙๖๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค หดตัวร้อยละ ๑๑.๕ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยกิจกรรมการเกษตรที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย ยางพารา ผลไม้ และประมง มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ ๔๗.๖ ๒๑.๖ และ ๑๗.๐ ตามลำดับ อย่างไรก็ตามการผลิตยางพารา และประมง มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่การผลิตผลไม้ ปศุสัตว์ เพิ่มขึ้น ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ เนื่องจาก มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกยางพาราไปปลูกไม้ผล โดยเฉพาะทุเรียนที่ให้ผลตอบแทนสูง ในขณะที่ การทำประมงได้รับผลกระทบจากทรัพยากรสัตว์น้ำที่ลดลง และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นจากราคาน้ำมัน ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรเฉลี่ยหดตัวร้อยละ ๓.๑ ต่อปี ซึ่งปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่มีอัตราการหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๔ ต่อปี เนื่องจากการขยายตัวของการผลิตไม้ผล ปาล์มน้ำมัน และปศุสัตว์

๒. ยางพารามีแนวโน้มผลผลิตลดลง ปี ๒๕๖๔ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกยางพารา ๒.๕๑ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงอย่างต่อเนื่องจาก ปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๒.๖๔ ล้านไร่ เนื่องจากราคายางพาราตกต่ำประกอบกับผลของนโยบายลดพื้นที่ปลูกยางพารา เกษตรกรจึงปรับเปลี่ยนพื้นที่จากการปลูกยางพาราเป็นการปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูง อาทิ ปาล์มน้ำมัน ทุเรียน เป็นต้น โดยจังหวัดยะลามีพื้นที่ปลูกยางพารามากที่สุด ๑.๑๙ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนราธิวาส ๐.๙๒ ล้านไร่ ปริมาณผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มลดลง โดยปี ๒๕๖๔ มีผลผลิต ๐.๕๐ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๒๒.๐๑ กิโลกรัมต่อไร่ ลดลงต่อเนื่องจากปี ๒๕๕๙ ที่มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๔๗.๗๐ กิโลกรัมต่อไร่ อัตราการขยายตัวของผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒.๑ ต่อปี ซึ่งหดตัวมากกว่าผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ทั้งประเทศที่หดตัวร้อยละ ๐.๙

๓. ปาล์มน้ำมันมีประสิทธิภาพการผลิตในระดับต่ำ ในปี ๒๕๖๔ ภาคใต้ชายแดน มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๐.๑๐ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑.๖ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ๐.๐๗ ล้านไร่ รองลงมาคือ จังหวัดปัตตานี ๐.๐๒ ล้านไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ อยู่ในระดับต่ำที่ ๒,๑๔๘ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒,๗๖๙ กิโลกรัมต่อไร่ เนื่องจากการขยายพื้นที่ปลูกในที่ราบลุ่มและพื้นที่นาร้าง ซึ่งมีปัญหาคุณภาพดิน การใช้สายพันธุ์คุณภาพต่ำ รวมทั้งเกษตรกรบางส่วนยังขาดความรู้ในวิธีการปลูกและการดูแลรักษาสวนปาล์มที่ถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

๔. การประมงประสบปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลงจากทรัพยากรทางทะเลที่เสื่อมโทรม และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ภาคใต้ชายแดนเป็นแหล่งประมงที่สำคัญของภาคใต้ ปี ๒๕๖๔ สามารถจับสัตว์น้ำได้ ๘๙,๙๙๓ ตัน หรือร้อยละ ๓๙.๕ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ คิดเป็นมูลค่า ๕,๒๕๓ ล้านบาท โดยทำเทียบเรือประมงปัตตานีมีปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าสูงสุดของประเทศ อย่างไรก็ตามการทำประมงในพื้นที่ประสบปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลงจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรที่ลดลง และปัญหาการทำประมงนอกน่านน้ำจากมาตรการทางกฎหมายของประเทศอินโดนีเซีย รวมทั้งผลจากการใช้มาตรการการแก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมาย (Illegal Unreported and Unregulated Fishing หรือ IUU Fishing) ทำให้ต้นทุนการทำธุรกิจ

ประมงสูงขึ้น ส่วนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมและ กุ้งกุลาดำ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงรวม ๑,๕๕๕ ไร่ มีผลผลิต ๒,๙๙๖ ตัน โดยมีพื้นที่เพาะเลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดปัตตานี

๕. ปศุสัตว์ภาคใต้ชายแดนมีการเลี้ยงปศุสัตว์ (แพะ และโค) เพื่อบริโภคในครัวเรือนและใช้
ในพิธีกรรมทางศาสนา โดยภาครัฐได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๔ มีการเลี้ยงแพะ จำนวน ๑๗๓,๕๔๕ ตัว เลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดยะลา ส่วนโคเนื้อ มีจำนวน ๔๕,๙๔๑ ตัว โดยเลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดนราธิวาส อย่างไรก็ตาม ปริมาณปศุสัตว์ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่ เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนสัตว์สายพันธุ์ดีและการขาดความรู้ในการจัดการฟาร์ม นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงไก่เบตงในพื้นที่จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นไก่พื้นเมืองที่เป็นเอกลักษณ์และมีชื่อเสียง แต่ยังมีข้อจำกัดในการขยายพันธุ์และควบคุมคุณภาพพันธุ์เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตให้เพียงพอกับความต้องการของตลาด

๖. พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร ในปี ๒๕๖๓ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๓.๕๓ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๗ ของพื้นที่ภาคใต้ชายแดน และคิดเป็นร้อยละ ๒.๔ ของประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๑.๔ ล้านไร่ จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรน้อยที่สุด ๐.๗๕ ล้านไร่ สำหรับขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือน มีเพียง ๑๖.๙๑ ไร่ต่อครัวเรือน ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีขนาดฟาร์ม ๒๐.๒๑ ไร่ต่อครัวเรือน โดยจังหวัดปัตตานีมีขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนต่ำที่สุด ๙.๕๘ ไร่ต่อครัวเรือน

๗. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๓ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ชลประทาน ๐.๘๔ ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วนต่อพื้นที่การเกษตรร้อยละ ๒๓.๗ สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๔ โดยจังหวัดยะลา มีพื้นที่ชลประทานมากที่สุด ๐.๔๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๑ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด และจังหวัดปัตตานี มีพื้นที่ชลประทานน้อยที่สุดที่ ๐.๐๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๓

๒.๘ แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

เป็นแผนพัฒนาประเทศรายสาขาการเกษตร โดยมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ซึ่งแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ จะเป็นกรอบกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรของประเทศ ใน ๕ ปีข้างหน้า เพื่อให้ส่วนราชการ องค์กรมหาชน รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคเกษตร ทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำรายละเอียดแผนงาน/โครงการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในฐานหน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยงานสนับสนุน ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับต่าง ๆ ต่อไป

วิสัยทัศน์ “เกษตรไทยสู่เกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพภาคเกษตรเติบโตอย่างยั่งยืน”

วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อเพิ่มศักยภาพของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรมีอาชีพสามารถยกระดับผลิตภาพการผลิตภาคเกษตรให้สูงขึ้น ด้วยความร่วมมือเครือข่ายจากทุกภาคส่วน

(๒) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรในระดับนานาชาติ ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

(๓) เพื่อส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร ควบคู่ไปกับภูมิปัญญา ท้องถิ่น ให้สามารถใช้ประโยชน์/ต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างแท้จริง

(๔) เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตรให้เพียงพอและทั่วถึง

(๕) เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

(๖) เพื่อสร้างความเข้มแข็งในระดับฐานรากให้สามารถพึ่งตนเองและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

เป้าหมาย

(๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรและเกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้น

(๒) ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น

(๓) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น

(๔) ทรัพยากรการเกษตรได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า

(๕) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคเกษตรลดลง

ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย ๔ ประเด็น

(๑) ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่

มุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้และกระบวนการทางความคิดของเกษตรกรเพื่อไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) รวมทั้งสนับสนุนคนรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคการเกษตร (Young Smart Farmer) และยกระดับศักยภาพ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (Start up) และ SMEs เกษตร โดยส่งเสริม และสนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยแหล่งเงินทุน และการปรับโครงสร้างหนี้สิน เพื่อสร้างความเข้มแข็งและ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมตลอดจนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาต่อยอดความคิดในการพัฒนาการผลิตไปสู่การแปรรูปขั้นต้น/ขั้นสูง เพื่อสร้างเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และเพิ่มศักยภาพของเกษตรกรให้มีขีดความสามารถเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรชั้นนำที่พร้อมสำหรับรองรับการแข่งขัน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายในอนาคต

(๒) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง

ให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสู่ผลิตภัณฑ์และบริการ มูลค่าสูงที่มีศักยภาพการตลาดในอนาคต ปรับโครงสร้างการผลิตจากผลิตมากแต่สร้างรายได้น้อย (More for Less) ไปสู่การผลิตน้อยแต่สร้างรายได้มาก (Less for More) ด้วยการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ นวัตกรรม ในการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่า ให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย สามารถแข่งขันในตลาดได้ โดยการสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร และการตรวจสอบย้อนกลับ การสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้ง ส่งเสริมและสนับสนุนการนำผลผลิตทางการเกษตรมาเป็นวัตถุดิบตั้งต้นในอุตสาหกรรมต่อเนื่องและอุตสาหกรรม ขั้นสูงแห่งอนาคต ตลอดจนนำข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพมาสร้างอัตลักษณ์ตราสินค้า และ นำเสนอเรื่องราวแหล่งที่มาให้กับสินค้าเกษตรและบริการ เพื่อเชื่อมโยงสู่ภาคการผลิตและบริการอื่น การส่งเสริม การท่องเที่ยว รวมถึงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเฉพาะพื้นที่ที่เป็นพื้นที่อุตสาหกรรมแห่งอนาคต

(๓) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร

เน้นการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ และการสร้างความสมดุล ระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน การสร้างความมั่นคงทางอาหาร โดยส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ด้วยการผลิตและบริโภคสินค้าเกษตรที่รักษาระบบนิเวศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความปลอดภัย รวมทั้งการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างคุ้มค่ามีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความสมดุลในการบริหารจัดการให้มีการใช้ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างเหมาะสม รวมทั้งลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและลดการเผาในพื้นที่เกษตร เพื่อนำไปสู่การสร้างการเติบโตได้อย่างมีคุณภาพ ตลอดจนสามารถบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรทางการเกษตรได้อย่างยั่งยืน

(๔) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร

มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศการเกษตรที่สนับสนุนการผลิต การแปรรูป การตลาด และการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน ทั้งการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์เกษตร รวมถึงการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร โดยส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย การสร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงทางการเกษตร อาทิ เกษตรพันธสัญญา การประกันภัยสินค้าเกษตร การส่งเสริมและพัฒนา ระบบตลาดสินค้าเกษตร รวมทั้งการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็น ระบบ ตลอดจนการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ให้ทันสมัย เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาภาคเกษตร

๒.๙ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม **มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี”** โดยมีเป้าหมายผลิตภัณฑมวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ๒๘ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัจฉริยะขั้นพื้นฐาน เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้ปฏิบัติตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร

๒.๑๐ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐบาลจะดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง สังคมไทยมีความสุข สามัคคี และเอื้ออาทร คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีนโยบายประกอบด้วย นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง โดยมีนโยบายหลักและนโยบายเร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๑. นโยบายหลัก ๘ ด้าน ประกอบด้วย นโยบายหลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายหลักที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก นโยบายหลักที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย นโยบายหลักที่ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค นโยบายหลักที่ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก นโยบายหลักที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน นโยบายหลักที่ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ และนโยบายหลักที่ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม

๒. นโยบายเร่งด่วน ๑๐ เรื่อง ประกอบด้วย นโยบายเร่งด่วนที่ ๑ การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน นโยบายเร่งด่วนที่ ๓ มาตรการเศรษฐกิจ นโยบายเร่งด่วนที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม นโยบายเร่งด่วนที่ ๕ ยกระดับศักยภาพแรงงาน นโยบายเร่งด่วนที่ ๖ การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต นโยบายเร่งด่วนที่ ๗ เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ นโยบายเร่งด่วนที่ ๘ การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ นโยบายเร่งด่วนที่ ๙ การแก้ไขปัญหาเสพติดและสร้างความสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นโยบายเร่งด่วนที่ ๑๐ การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน และนโยบายเร่งด่วนที่ ๑๑ การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

๒.๑๑ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้มีแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนด้านการเกษตรให้มีความยั่งยืนด้วยยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลัก ดังนี้

๑.๑ ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย Lazada Shopee Alibaba สถาบันวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตรทั้งผลผลิตและสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชนที่เชื่อมโยงกับตลาดชุมชนหรือตลาดเกษตรกร อีกทั้งส่งเสริมระบบเกษตรพันธสัญญา เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ โดยมีความร่วมมือด้านการตลาดที่สำคัญ ได้แก่

๑.๑) ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ การสร้างกลไกความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ ให้เกิดการขับเคลื่อนภายใต้ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ผ่านคณะทำงานร่วมของทั้ง ๒ กระทรวง โดยการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน ได้แก่ (๑) การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) จัดทำ Dashboard สินค้าเกษตร (๒) การสร้างแพลตฟอร์มกลาง “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” โดยคัดเลือกกลุ่มสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มนำร่องในการออกแบบจัดทำแพลตฟอร์มกลาง (๓) การสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ มาตรฐานความปลอดภัย และการตรวจสอบย้อนกลับ และ (๔) การพัฒนาคนและผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

๑.๒) ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ ร่วมกับบริษัทผู้รับซื้อในเครือข่ายสภาอุตสาหกรรม เป็นการดำเนินงานที่เน้นให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ ด้วยกระบวนการจัดการที่ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น สนับสนุนแผนการตลาดที่ชัดเจนของอุตสาหกรรม ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลาการรับซื้อ ทั้งนี้ พื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่เกษตรกรที่ผลิตสินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในรัศมีไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุนการจัดการด้านโลจิสติกส์

๑.๓) การพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสและการรับรู้ความต้องการของตลาด โดยการพัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ การจัดทำร้านค้าออนไลน์ให้กับสินค้าเกษตร ด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ พัฒนาระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาต่อ ยอดระบบเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การใช้งานของเกษตรกร เช่น การ Live จำหน่ายสินค้าทาง Facebook รวมถึงการเชื่อมโยงระบบจัดเก็บและขนส่งสินค้า ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่าย/คลัสเตอร์ให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยการพัฒนากลไกเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรมโดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด โดย

๒.๑) พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

เพื่อเป็นต้นแบบเกษตรอัจฉริยะให้กับเกษตรกร รวมถึงเป็นกลไกส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรผ่านการรวมกลุ่ม

๒.๒) พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้

ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์ นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) และเกษตรอัจฉริยะ

๒.๓) พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) และส่งเสริม

สถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับการให้บริการทางการเกษตร และเป็นช่องทางการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ได้อย่างครบวงจร

๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง

มังคัง ของภาคการเกษตรและอาหาร และ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร

๓.๑) Safety เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัย เชื่อมั่นในระบบ

ที่มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบ เพื่อผู้บริโภคภายในประเทศและส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

๓.๒) Security เน้น ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) Food Security ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้า

เกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้เพียงพอ และสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้ โดยมีตัวอย่างสินค้าดาวเด่นของไทย อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ไข่ สินค้าประมง (๒) Health Security ไทยมีมาตรการควบคุม ป้องกัน การระบาดของโรคที่เข้มงวด (๓) Biosecurity ไทยมีระบบควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืช รวมทั้งศัตรูพืช การนำแอปพลิเคชัน e-Smart Plus มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงฟาร์มสุกรแบบ Realtime สำหรับโรค African Swine Fever (ASF) และ (๔) Farmer Security เน้นการเสริมสร้างเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรพอเพียง และ Smart Farmer, Young Smart Farmer เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง

๓.๓) Sustainability ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน เช่น เกษตร

ผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร การลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง มีการนำเทคโนโลยีฝนหลวงมาใช้ประโยชน์ มีการจัดสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของดิน การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมถึงการขับเคลื่อนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy : BCG Economy) และ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน

๔.๑) การบูรณาการเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและสนับสนุนข้อมูลที่ดีแก่เกษตรกรสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงตรวจสอบศักยภาพพื้นที่ โดยบูรณาการจัดทำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สำหรับเป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ ที่คำนึงถึงความเหมาะสมด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล และช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดี โดยมีการรวบรวมข้อมูลและการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งสินค้า การตลาด และทรัพยากร และครอบคลุมพื้นที่ทั้ง ๗๗ จังหวัด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรและทรัพยากรทางการเกษตร นำไปใช้วางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการรับรู้ความต้องการคุณภาพและปริมาณของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๔.๒) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในด้านการพัฒนาการเกษตร การนำจุดแข็งหรือศักยภาพของแต่ละภาคส่วนมารวมมือกัน เพื่อพัฒนาภาคเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เช่น ความร่วมมือด้านการตลาดร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แพลตฟอร์มตลาดออนไลน์ต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาดให้มีความหลากหลาย ใช้ในการซื้อขายได้จริง

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรมั่งคั่งยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชฯ โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เกษตรทฤษฎีใหม่ และโครงการหลวง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและพึ่งพาตนเองได้

๑.๒ แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลายทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) ไร่โมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยีในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ในการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri - Map

๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อป้อนเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที

๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทย ให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางด้านการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒. แนวทางการขับเคลื่อนแบบบูรณาการในระดับพื้นที่ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
  - ๑.๑ การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ
  - ๑.๒ การผลิตพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ได้มาตรฐานให้เพียงพอ
  - ๑.๓ การป้องกันโรคระบาด ทั้งในพืชและสัตว์
  - ๑.๔ การลดต้นทุนการผลิต
  - ๑.๕ การส่งเสริมอาชีพด้านพืช ปศุสัตว์และประมง
  - ๑.๖ คุณภาพและมาตรฐานในการรับรองสินค้าเกษตร
  - ๑.๗ การพัฒนาช่องทางการตลาด
  - ๑.๘ การพัฒนาเกษตรกรเข้าสู่ Smart Farmer
  - ๑.๙ การขับเคลื่อนศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center :AIC)
  - ๑.๑๐ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ทั้งนี้ ในการขับเคลื่อนแบบบูรณาการในพื้นที่ ให้เป็นไปตามรายสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๒. การขับเคลื่อนด้านการเกษตรในพื้นที่ ตามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแบบบูรณาการในระดับพื้นที่ ประจำเขตตรวจราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมุ่งเป้าในเรื่องนี้
  - ๒.๑ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง และปุ๋ยชีวภาพ ทดแทนปุ๋ยเคมี
  - ๒.๒ การผลิตอาหารสัตว์และอาหารสัตว์น้ำคุณภาพและราคาถูก
  - ๒.๓ โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง
๓. การติดตามเร่งรัดแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในพื้นที่
  - ๓.๑ ที่ดินทำกิน
  - ๓.๒ หนี้สินเกษตรกร
  - ๓.๓ การชุมนุมของกลุ่มมวลชนด้านการเกษตร
  - ๓.๔ การนำเข้า - ส่งออกสินค้าเกษตรทุกช่องทาง
  - ๓.๕ สินค้าทางการเกษตรล้นหรือขาดตลาด หรือราคาตกต่ำ
  - ๓.๖ โรคระบาดพืชและสัตว์
  - ๓.๗ การผลิตพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ได้มาตรฐานให้เพียงพอ
  - ๓.๘ ติดตามผลการดำเนินงานกองทุนของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและ

๒.๑๒ ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๑. แผนพัฒนาจังหวัดยะลา (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยะลา : คุณภาพชีวิตมั่นคง เกษตรมั่งคั่ง ท่องเที่ยวยั่งยืน
คำอธิบายเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยะลา

คุณภาพชีวิตมั่นคง หมายถึง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสุขภาวะที่ดี มีขีดความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลเมืองโลก สังคมมีความสันติสุข ชุมชนสามารถบริหารจัดการความสงบเรียบร้อยของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง ประชาชนมีความเป็นอยู่เรียบง่าย ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐานดำเนินชีวิตจังหวัดยะลา มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประชาชนได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงเป็นธรรมสามารถพึ่งพาตนเองได้ เข้าถึงสวัสดิการพื้นฐานได้ ภาครัฐมีสมรรถนะสูง การพัฒนาจังหวัดยึดหลักยุทธศาสตร์พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา มีรายได้และอาชีพที่มั่นคง

เกษตรมั่งคั่ง หมายถึง สถาบันการเกษตรมีความเข้มแข็ง เกษตรกรมีความเป็นมืออาชีพที่มีศักยภาพในการจัดการผลผลิตให้มีคุณภาพ มีเทคโนโลยี นวัตกรรมทางการเกษตร ผลผลิตหลักทางการเกษตรของจังหวัดมีคุณภาพ มาตรฐาน ผลិតภัณฑ์ภายใต้แบรนด์ของจังหวัดจากฐานของเกษตรสามารถสร้างมูลค่าให้กับจังหวัดและรายได้ให้กับเกษตรกร ผลผลิตการเกษตรพรีเมียมของจังหวัดมีมูลค่าและแข่งขันได้เป็นศูนย์กลางผลผลิตด้านไม้ผล ปศุสัตว์ที่มีคุณภาพ จังหวัดยะลาเป็นพื้นที่ที่มีความมั่นคงทางอาหาร เป็นเมืองอาหารปลอดภัย

ท่องเที่ยวยั่งยืน หมายถึง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดเติบโตอย่างต่อเนื่อง เน้นการสร้างคุณค่า และมูลค่าจากความหลากหลายทางชีวภาพและพหุวัฒนธรรม การเชื่อมโยงการพัฒนาการท่องเที่ยวจากฐานของชุมชน ด้วยนวัตกรรม ชุมชนมีความพร้อมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง การท่องเที่ยวของชุมชนสร้างงาน อาชีพ หนุนเสริมเศรษฐกิจของชุมชน แหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดได้รับการบริหารจัดการให้มีมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวในระดับชั้นนำ เป็นการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีธรรมาภิบาล ในการจัดการการท่องเที่ยวชายแดนเติบโตอย่างต่อเนื่อง จังหวัดยะลาเป็นต้นแบบในระดับประเทศในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและพหุวัฒนธรรม จังหวัดประสบความสำเร็จในการยกระดับอำเภอเบตงให้เป็นเมืองท่องเที่ยว ในระดับนานาชาติ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นการพัฒนาในแผนพัฒนาจังหวัดยะลา ๒ ประเด็นการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนา ที่ ๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการบริหารจัดการการเกษตรและอุตสาหกรรม ต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่แข่งขันได้

ประเด็นการพัฒนา ที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพชีวิต และศักยภาพของประชาชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน “ศูนย์กลางการเกษตร การท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการค้าชายแดน บนพหุวัฒนธรรมเข้มแข็งอย่างยั่งยืน”

ศูนย์กลางการเกษตร หมายถึง กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนเป็นศูนย์กลางการผลิต แปรรูป อุตสาหกรรมการเกษตรที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน เช่น ยางพารา ปาล์ม ผลไม้ ทุเรียน ลองกอง มังคุด ปศุสัตว์ และประมง สินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ท้องถิ่น การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า ทั้งเกษตรกรรายย่อย และเกษตรเชิงพาณิชย์ และการพัฒนาช่องทางการตลาด ภายใต้แนวคิด Model BCG ที่ได้รับการรับรอง มาตรฐานตลอดห่วงโซ่และมาตรฐานฮาลาล

การท่องเที่ยว หมายถึง กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่หลากหลายและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทั้งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ วัฒนธรรม และการค้าชายแดน ที่เชื่อมโยง การท่องเที่ยวกระแสหลักและการท่องเที่ยวโดยชุมชน ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ

อุตสาหกรรมการค้าชายแดน หมายถึง กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน เป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุนชายแดนภาคใต้ที่เชื่อมโยงกับประเทศมาเลเซีย และกลุ่มประเทศอาเซียน

สังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง หมายถึง กลุ่มจังหวัดเป็นสังคมคุณภาพ มีทุนคนที่มี ศักยภาพตลอดช่วงวัย โดยเฉพาะเด็กและวัยแรงงาน มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งผลต่อ การมีความยั่งยืนทางเศรษฐกิจความยั่งยืนสังคมวัฒนธรรม ความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืน ทางสุขภาพ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นการพัฒนาในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ภาคใต้ชายแดน คือ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรหลักของกลุ่ม จังหวัด

๒.๑๓ แผนปฏิบัติการด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนพัฒนาการสหกรณ์ แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร แผนปฏิบัติการการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาค ตะวันออก ฯลฯ

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดยะลา เป็นจังหวัดที่อยู่ใต้สุดของประเทศไทย มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๕ องศา ๓๗ ลิปดา ถึง ๖ องศา ๔๑ ลิปดาเหนือ ระหว่างเส้นแวงที่ ๑๐๐ องศา ๕๐ ลิปดา ถึง ๑๐๑ องศา ๓๗ ลิปดาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครโดยเส้นทางรถไฟประมาณ ๑,๐๓๙ กิโลเมตร ตามถนนเพชรเกษมสายเก่า ๑,๓๙๕ กิโลเมตร หรือสายใหม่ ๑,๐๘๔ กิโลเมตร และเป็นจังหวัดเดียวของภาคใต้ที่ไม่มีอาณาเขตติดต่อกับทะเล มีพื้นที่ทั้งสิ้น ๔,๕๒๑.๐๗ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒,๘๕๘,๑๑๖ ไร่

๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอแม่ลาน อำเภอยะรัง อำเภอทุ่งยางแดงและอำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอบาเจาะ อำเภอรือเสาะ อำเภอศรีสาครและอำเภอจะแนะ จังหวัดนราธิวาส

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัด HULU PERAK รัฐเปรักและจังหวัด BALING รัฐเคดาห์ ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลาและจังหวัด SIK รัฐเคดาห์ ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย

๓) สภาพพื้นที่

สภาพพื้นที่ ของจังหวัดยะลา เป็นลักษณะของภูมิประเทศที่เกิดจากการกระทำของ แม่น้ำที่เกิดจากภูเขาสูงทางตอนใต้ไหลกัดกร่อนพื้นที่ไป ทางทิศเหนือ และออกทะเลที่จังหวัดปัตตานี ทำให้มี สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำบริเวณพื้นที่ตอนเหนือใน เขตอำเภอยะหา อำเภอเมือง อำเภอรามันและ อำเภอกรงปินัง พื้นที่ตอนกลางตั้งแต่อำเภอบันนังสตา อำเภอธารโตและอำเภอเบตง ตลอดจนจรดแนวพรมแดน ทางใต้มีสภาพพื้นที่เป็นที่สูงและภูเขา

สภาพพื้นที่โดยรวมจำแนกลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ย่อย ๔ บริเวณ ดังนี้

(๑) พื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีความสูงน้อยกว่า ๒๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลและมีระดับ ความลาดชันต่ำ ประมาณ ๐-๑ % พื้นที่เกิดจากตะกอนลำน้ำที่แม่น้ำพัดพามาทับถม จึงเป็นเขตที่มีความอุดม สมบูรณ์สูงปานกลาง พื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำของจังหวัดยะลา มีเนื้อที่ประมาณ ๒๓๔,๔๕๖ ไร่ คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๘.๓๐ ของพื้นที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ตอนเหนือของจังหวัดในเขตอำเภอเมือง อำเภอรามันและ พื้นที่บางส่วนของอำเภอยะหา พื้นที่บางบริเวณจะเป็นที่ลุ่มต่ำ มีน้ำขังตลอดปี เรียกว่า ที่พรุ ส่วนใหญ่อยู่ในเขต อำเภอรามัน เช่น พรุโต๊ะพราน พรุบึงน้ำใส และพรุโต๊ะแฉแว เป็นต้น

(๒) พื้นที่ราบลูกคลื่นลอนลาด เป็นพื้นที่ต่อเนื่องจากพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำ สภาพพื้นที่ โดยทั่วไปเป็นที่ราบที่มีระดับความสูงไม่เกินจาก ๒๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลเช่นกันเพียงแต่มีระดับความ ลาดชันระหว่าง ๒-๕ % ลักษณะของพื้นที่จึงเป็นที่ราบสูงต่ำ สลับกันคล้ายลูกคลื่นหรือลูกฟูก พบในพื้นที่ทาง ตอนเหนือของจังหวัด โดยเป็นพื้นที่บางส่วนของอำเภอยะหา อำเภอเมืองและอำเภอรามัน

(๓) พื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน สภาพพื้นที่คล้ายกับที่ราบลูกคลื่นลอนลาด แต่มีระดับสูงมากกว่า ทั้งนี้ เพราะเป็นเขตต่อเนื่องจากที่สูงและภูเขา โดยมีระดับความลาดชันของพื้นที่ระหว่าง ๕-๒๐% พบกระจาย บริเวณกว้างในเขตพื้นที่ตอนเหนือจังหวัด เขตอำเภอยะหา อำเภอรามันและพื้นที่บางส่วนของอำเภอกรงปินัง

(๔) พื้นที่สูงและภูเขา พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดมีลักษณะเป็นที่สูงและภูเขาสลับซับซ้อนทอดตัวในแนวเหนือ-ใต้ ตั้งแต่ตอนกลางของจังหวัดพื้นที่อำเภอกรงปินัง พื้นที่ตอนใต้ของอำเภอยะหาตลอดลงมาทางใต้ครอบคลุมพื้นที่แทบทั้งหมดของอำเภอธารโต และอำเภอเบตง สภาพพื้นที่ที่มีความสูงตั้งแต่ ๒๐๐ เมตร จนกระทั่งเกินกว่า ๑,๐๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเลและมีระดับความลาดชันของพื้นที่เกินกว่าร้อยละ ๒๐ ภูเขาที่สำคัญ ได้แก่ เขาป้อยอ เขาปิโล และเขาสันกาลาศีรี ซึ่งเป็นทิวเขาที่เป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างประเทศและเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำสายหลักของจังหวัด ได้แก่ แม่น้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี ตลอดจนลำธารและลำคลองสาขาต่าง ๆ

๔) ลักษณะดิน

จากการสำรวจและทดสอบดินของกรมพัฒนาที่ดิน จังหวัดยะลาสามารถจัดกลุ่มดินออกเป็น ๖๒ ชุดดิน ซึ่งมีคุณสมบัติและความเหมาะสมในการปลูกพืชแตกต่างกัน สามารถแบ่งความเหมาะสมของพื้นที่การปลูกพืชออกเป็น ๔ บริเวณ ดังนี้

(๑) พื้นที่เหมาะสมสำหรับการทำนา

บริเวณที่ ๑ คุณสมบัติส่วนใหญ่เป็นดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทราย ซึ่งเกิดจากวัตถุต้นกำเนิดจากตะกอนลำน้ำ ดินเป็นดินลิกมีมีการระบายน้ำเลวและมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พื้นที่ที่มีความราบเรียบระดับความลาดชันระหว่าง ๐-๑ % สภาพพื้นที่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว พบในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำพื้นที่ตอนเหนือของจังหวัดเขตอำเภอเมือง อำเภอรามัน อำเภอยะหาและอำเภอกรงปินัง มีเนื้อที่รวมกันประมาณ ๙๗,๗๕๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๔๖ ของจังหวัด ในฤดูแล้งสามารถใช้ปลูกพืชผักหรือพืชล้มลุกหมุนเวียนได้หากมีการจัดการน้ำที่ดี

(๒) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่มากเป็นลำดับที่สอง ประมาณ ๕๘๘,๖๑๑.๙๙ ไร่ หรือร้อยละ ๒๐.๘๓ ของจังหวัด แบ่งเป็นบริเวณย่อย ๔ บริเวณ ได้แก่

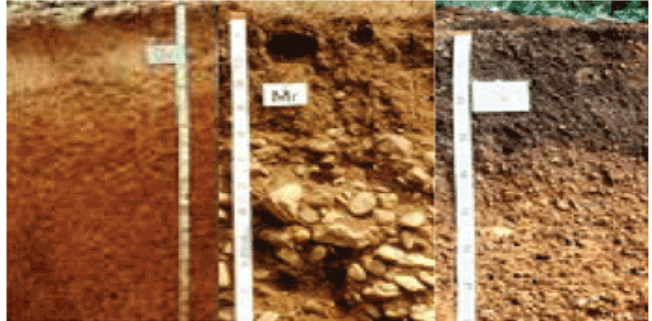
ก. บริเวณที่ ๓ ก พื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกไม้ผล คุณสมบัติส่วนใหญ่เป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ถึงดินร่วนปนดินเหนียว ที่เกิดจากดินพวกตะกอนลำน้ำการระบายน้ำของดินค่อนข้างเลวปฏิกิริยาของดินเป็นกรด พบในพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีระดับความลาดชันพื้นที่ระหว่าง ๐-๑ % ในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ ตอนเหนือ ของจังหวัดเขตอำเภอเมือง อำเภอรามัน และอำเภอยะหา ในขณะที่บางบริเวณพบในเขตพื้นที่

ตอนกลางและบริเวณที่ราบสองฝั่งแม่น้ำในพื้นที่ตอนใต้พื้นที่อำเภอกรงปินัง อำเภอบันนังสตาและอำเภอเบตง มีเนื้อที่ ๔๑๘,๓๔๙.๙๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๘

ข. บริเวณที่ ๓ ข พื้นที่ที่มีความเหมาะสมอย่างมากสำหรับปลูกไม้ผล

คุณสมบัติเป็นดินร่วนปนดินเหนียวถึงดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ดินมีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ตามธรรมชาติสูงปานกลางถึงสูง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดเกิดจากพวกตะกอนลำนํ้าและมักพบในบริเวณสันดอนริมน้ำ มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ

มีระดับความลาดชันระหว่าง ๐-๑% พื้นที่ที่มีความเหมาะสมอย่างมาก ต่อการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชไร่และพืชผัก พื้นที่บริเวณนี้พบในเขตที่ราบตอนเหนือเขตอำเภอเมืองยะลา อำเภอรามัน อำเภอยะหา และอำเภอบันนังสตา เนื้อที่ประมาณ ๕๖,๕๘๗ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒ ของจังหวัด

ค. บริเวณที่ ๓ ค พื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกไม้ผล คุณสมบัติดินเป็นดินเหนียวถึงดินเหนียวปนทราย การระบายน้ำของดินดีถึงค่อนข้างดีที่เกิดจากการสลายตัวของดินที่เป็นหินแกรนิต หินทราย หินดินดานหรือเกิดจากตะกอนลำนํ้า พบในสภาพพื้นที่ตั้งแต่ที่ราบเรียบ ที่ดอนและพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนลาด

โดยมีระดับความลาดชันพื้นที่ตั้งแต่ ๐-๑% และ ๒-๕ % ในขณะที่บางพื้นที่ที่เป็นที่ลุ่มยังคงความเหมาะสมสำหรับการทำนาพื้นที่บริเวณนี้มีเนื้อที่เพียงเล็กน้อยประมาณ ๕๘,๓๕๐ไร่ พบในบริเวณอำเภอเมือง อำเภอรามัน อำเภอบันนังสตาและอำเภอเบตง

ง. บริเวณที่ ๓ ง พื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกไม้ผล คุณสมบัติดินเป็นดินร่วนปนทรายที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินที่เป็นหินแกรนิต หินทราย หรือตะกอนน้ำ การระบายน้ำของดินดีถึงระดับดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดแก่ พบในลักษณะภูมิประเทศแบบลูกคลื่นลอนชันเล็กน้อย มีความลาดชัน ๕-๑๒ % บริเวณ อำเภอเมือง อำเภอยะหา อำเภอกาบัง อำเภอบันนังสตา และอำเภอกรงปินัง มีเนื้อที่ ๕๕,๓๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๖ ของจังหวัด

(๓) พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับยางพารา มีเนื้อที่มากเป็นลำดับที่ ๓ เท่ากับ ๒๐๓,๒๕๑ ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗.๑๙ ของจังหวัด จำแนกเป็น ๒ เขตย่อย ได้แก่

ก. พื้นที่ ๓ ก พื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับการปลูกยางพาราคุณสมบัติดินเป็นพวกดินร่วนเหนียวปนกรวดหรือลูกรังการระบายน้ำของดินดี ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติ ปฏิกริยา

ดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ พบในบริเวณพื้นที่เป็นแบบลูกคลื่นลอนชันเล็กน้อย โดยมีระดับความลาดชันระหว่าง ๕-๑๒ % พบในเขตอำเภอรามัน อำเภอเมืองและบางส่วนของอำเภอเบตง มีเนื้อที่ ๘๑,๒๙๓.๑๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๘ ของจังหวัด

ข. **พื้นที่ ๓ ฉ** พื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา และสวนป่า คุณสมบัติดินเป็นพวกดินร่วนปนเศษหินทราย หินควอทซ์และหินดินดานการระบายน้ำของดินดี ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่พบในบริเวณเชิงเขาหรือเนินเขาที่มีสภาพพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนชันเล็กน้อย โดยมีระดับความลาดชันระหว่าง ๕-๑๒ % พบมากตั้งแต่พื้นที่ตอนกลางจังหวัด เขตอำเภอกรงปินัง ตลอดลงมาทางด้านใต้จนจรดพรมแดน มีเนื้อที่ ๑๒๑,๙๕๗.๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๒ ของจังหวัด

(๔) **พื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับการเกษตรกรรม** ได้แก่ บริเวณที่ ๔ ก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ภูเขา เทือกเขาหรือเนินเขาสูงที่มีระดับความลาดชันเกินกว่า ๓๕% ทำให้ไม่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม เนื่องจากจะทำให้มีปัญหาการพังทลายของดิน ควรปล่อยให้เป็นที่ป่าไม้ตามธรรมชาติ เพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศน์ พื้นที่บริเวณนี้มีเนื้อที่มากที่สุดเท่ากับ ๑,๙๓๖,๐๔๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๕๒ ของจังหวัด พบในบริเวณเนินเขา ที่สูงหรือภูเขาของทุกอำเภอ

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศทั่วไป

จังหวัดยะลาอยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำเป็นฤดูกาล ๒ ชนิดคือ ฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ หรือฤดูหนาว จะมีลมจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นลมเย็นและแห้งจากประเทศจีนพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้ภาคต่างๆ ทางตอนบนของประเทศตั้งแต่ภาคกลางขึ้นไปมีอากาศหนาว แต่ภาคใต้ตั้งแต่จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ลงไปรวมถึงจังหวัดยะลาก็มีฝนตกชุกเพราะลมมรสุมนี้พัดผ่านอ่าวไทย จึงพาเอาไอน้ำไปตกเป็นฝน อากาศจึงไม่หนาวเย็นดังเช่นภาคอื่นๆ ที่อยู่ทางตอนบนของประเทศ แต่อาจมีอากาศเย็นเป็นครั้งคราว ลมมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดผ่านมหาสมุทรอินเดีย จึงพาเอาไอน้ำและความชุ่มชื้นมาสู่ ประเทศไทย แต่เนื่องจากเทือกเขาตะนาวศรีซึ่งอยู่ทางด้านตะวันตกกั้นกระแสลมไว้ ทำให้ภาคใต้ฝั่งตะวันออกและจังหวัดยะลามีฝนน้อยกว่าภาคใต้ฝั่งตะวันตกซึ่งเป็นด้านรับลม

๑) ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดยะลา พิจารณาตามลักษณะอากาศของประเทศไทย แบ่งออกเป็น ๓ ฤดูกาล ดังนี้

๑.๑ **ฤดูร้อน** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะเวลาเป็นช่วงว่างของลมมรสุม จะมีลม จากทิศตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป เดือนที่มีอากาศร้อนที่สุด คือเดือนเมษายน แต่จังหวัดยะลาอยู่ใกล้ทะเลจึงไม่ร้อนมากนัก เพราะได้รับกระแสลมและไอน้ำทำให้อากาศคลาย ความร้อนลงไปมาก

๑.๒ **ฤดูฝน** แบ่งออกได้เป็น ๒ ช่วง ช่วงแรกเริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นฤดู มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย และอีกช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม เพราะได้รับ อิทธิพลจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านอ่าวไทยทำให้มีฝนตก โดยมีฝนสูงสุดในช่วงเดือนธันวาคม

๑.๓ **ฤดูหนาว** โดยทั่วไปเริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีลมเย็นและแห้งจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านอ่าวไทยเข้าปกคลุม แต่เนื่องจากอยู่ใกล้ทะเลจึงได้รับ อิทธิพลจากลมนี้เต็มที่ทำให้มีฝนตกชุก โดยเฉพาะในช่วงเดือนพฤศจิกายนและธันวาคม

๒) อุณหภูมิ

จังหวัดยะลาเป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้ทะเล ทำให้ฤดูร้อนอากาศไม่ร้อนมากนัก ส่วนฤดูหนาวอากาศไม่ถึงกับหนาวจัด โดยอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ ๒๗.๙ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยตลอดปีประมาณ ๓๒.๙ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยตลอดปีประมาณ ๒๒.๙ องศาเซลเซียส เดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวที่สุดคือ เดือนเมษายน ซึ่งอุณหภูมิสูงสุดที่เคยตรวจวัดได้คือ ๔๐.๒ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ.๒๕๕๙ และ อุณหภูมิต่ำที่สุดที่เคยตรวจวัดได้คือ ๑๖.๐ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ.๒๕๓๑

๓) ฝน

ยะลาเป็นจังหวัดที่อยู่ทางภาคใต้ฝั่งตะวันออกจัดว่าเป็นจังหวัดที่มีฝนค่อนข้างดีตลอดปี ในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะมีฝนชุกมากกว่าฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ เพราะอยู่ทางด้านตะวันออกของภาคใต้ ไม่มีเทือกเขาสูงปิดกั้น จึงได้รับมรสุมเต็มที่ ทำให้มีฝนตกชุกโดยเฉพาะเดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม ปริมาณฝนของจังหวัดอยู่ในเกณฑ์ดีถ้าเทียบกับทั้งประเทศ แต่ถ้าเทียบภายในภาคเดียวกันถือว่าปานกลาง ฝนเฉลี่ยตลอดปีประมาณ ๒,๒๒๒.๑ มิลลิเมตร มีฝนตกประมาณ ๑๓๗ วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนธันวาคม มีฝนเฉลี่ยประมาณ ๔๒๓.๑ มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ ๒๐ วัน ปริมาณฝนสูงสุดที่เคยตรวจวัดได้ใน ๒๔ ชั่วโมง ๓๕๘.๖ มิลลิเมตร เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๖

ตารางที่ ๑ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๕ (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ปี พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
๒๕๕๔	๓,๓๓๗.๒
๒๕๕๕	๒,๑๔๗.๔
๒๕๕๖	๒,๖๗๕.๗
๒๕๕๗	๒,๐๘๐.๘
๒๕๕๘	๑,๗๙๐.๐
๒๕๕๙	๑,๙๑๑.๙
๒๕๖๐	๓,๗๑๐.๐
๒๕๖๑	๒,๓๗๘.๖
๒๕๖๒	๒,๒๒๒.๑
๒๕๖๓	๒,๖๓๗.๙
๒๕๖๔	๒,๕๗๕.๐
๒๕๖๕	๓,๐๖๐.๙

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดยะลา

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๐.๔ องศาเซลเซียส และสูงสุดเฉลี่ย ๓๓.๐ องศาเซลเซียส
ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดเฉลี่ย ๓๙.๕% และสูงสุดเฉลี่ย ๙๕.๗%

ตารางที่ ๒ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๓-๒๕๖๕ (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ปี พ.ศ.	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๖	๓๕.๑	๒๒.๕	๒๗.๑	๙๖.๖	๕๔.๐	๘๑.๗
๒๕๕๗	๓๖.๑	๒๐.๔	๒๗.๑	๙๗.๙	๔๔.๐	๘๐.๓
๒๕๕๘	๓๖.๑	๒๑.๗	๒๗.๓	๙๖.๙	๔๑.๖	๘๐.๒
๒๕๕๙	๓๘.๓	๒๒.๙	๒๗.๘	๙๗.๑	๓๙.๕	๗๙.๔
๒๕๖๐	๓๔.๓	๒๒.๗	๒๗.๐	๙๗.๒	๕๒.๘	๘๒.๖
๒๕๖๑	๓๔.๗	๒๑.๗	๒๗.๒	๙๗.๒	๕๐.๘	๘๑.๕
๒๕๖๒	๓๖.๗	๒๒.๐	๒๗.๙	๙๖.๑	๔๒.๓	๗๙.๐
๒๕๖๓	๓๕.๗	๒๒.๕	๒๗.๑๒	๙๗.๔	๔๖.๒	๘๑.๖๕
๒๕๖๔	๓๓.๐	๒๓.๓	๒๗.๑	๙๕.๗	๕๘.๙	๘๑.๕
๒๕๖๕	๓๒.๗	๒๓.๖	๒๗.๑	๙๖.๒	๖๐.๑	๘๒.๕

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดยะลา

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

ภูมิประเทศโดยทั่วไปของจังหวัดยะลา มีลักษณะภูเขา เนินเขา และหุบเขา ตั้งแต่ตอนกลางจนถึงใต้สุดของจังหวัด มีที่ราบบางส่วนทางตอนเหนือของจังหวัด ได้แก่ บริเวณที่ราบแม่น้ำปัตตานี และแม่น้ำสายบุรีไหลผ่านอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเล โดยเฉลี่ยระหว่าง ๑๐๐-๒๐๐ เมตร พื้นที่ส่วนใหญ่ปกคลุมด้วยป่าดงดิบและสวนยางพารา มีเทือกเขาที่สำคัญอยู่ ๒ เทือกเขา คือ เทือกเขาสันกาลาคีรี เริ่มจากอำเภอเบตงเป็นแนวยาวกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียและเทือกเขาปิไล ซึ่งเป็นเทือกเขาอยู่ภายในจังหวัดในเขตตำบลบุดี บันนังสตาเรง ของอำเภอเมืองยะลา อำเภอกรงปินัง และอำเภอรามัน

๑) ลักษณะลุ่มน้ำ

จังหวัดยะลา มีแม่น้ำสำคัญ คือแม่น้ำปัตตานี ต้นน้ำเกิดจากภูเขาในท้องที่อำเภอเบตง ไหลผ่านอำเภอธารโต อำเภอบันนังสตา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา อำเภอยะรัง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี และไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ความยาวประมาณ ๒๑๐ กิโลเมตร บริเวณที่แม่น้ำปัตตานีไหลผ่านอำเภอเบตง อำเภอธารโต และอำเภอบันนังสตาเป็นพื้นที่สูง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จึงได้ก่อสร้างเขื่อนบางลางขึ้น ที่ตำบลบาเจาะ อำเภอบันนังสตา เป็นเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำอีกแห่งหนึ่งของภาคใต้ ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ๓ เครื่อง มีกำลังผลิตรวม ๒๔,๐๐๐ กิโลวัตต์ แม่น้ำอีกสายหนึ่งที่ไหลผ่านจังหวัดยะลา คือ แม่น้ำสายบุรี ต้นกำเนิดจากภูเขาสันกาลาคีรี ซึ่งกั้นเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียไหลผ่านอำเภอแว้ง อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ผ่านอำเภอรามัน จังหวัดยะลา แล้วไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ความยาวประมาณ ๑๗๐ กิโลเมตร

๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ

แม่น้ำ จังหวัดยะลาเป็นจังหวัดที่ค่อนข้างขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรแม้จะมีการสร้างเขื่อน กักเก็บน้ำขึ้นที่บ้านบางกลาง อำเภอบันนังสตาท์ตาม แต่ใช้เพื่อการผลิตกระแสไฟฟ้าเท่านั้น ไม่มีระบบชลประทานต่อเนื่อง จะมุ่งเน้นในเขตตอนล่างของแม่น้ำ คือ บริเวณจังหวัดปัตตานี แม่น้ำสำคัญในจังหวัดยะลา ได้แก่

(๑) แม่น้ำปัตตานี ต้นน้ำเกิดจากภูเขาในเทือกเขาสันกาลาศีรี บริเวณชายแดนไทย-มาเลเซีย ในเขตอำเภอเบตง จังหวัดยะลา ไหลผ่านอำเภอธารโต อำเภอบันนังสตา อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา และไหลผ่านอำเภอยะรัง อำเภอหนองจิก และออกสู่ทะเลอ่าวไทยที่อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี มีความยาวประมาณ ๒๑๐ กิโลเมตร

(๒) แม่น้ำสายบุรี แหล่งต้นน้ำอยู่บนภูเขาสันกาลาศีรีในพื้นที่อำเภอสุคีริน ไหลผ่านอำเภอจะนะ อำเภอศรีสาคร อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ผ่านอำเภอรามัน จังหวัดยะลา ออกสู่ทะเลอ่าวไทยที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี มีความยาวประมาณ ๑๗๐ กิโลเมตร

(๓) คลองเทพา เป็นคลองขนาดใหญ่ ต้นน้ำเกิดจากเขาดีโต๊ก เทือกเขาสันกาลาศีรี ในพื้นที่อำเภอกาบัง ไหลผ่านอำเภอบันนังสตา อำเภอเยหา จังหวัดยะลา ผ่านอำเภอสะบ้าย้อย ไหลลงสู่ทะเลอ่าวไทย ที่อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา

๓.๒) คลองธรรมชาติ จังหวัดยะลา มีลำคลองธรรมชาติ จำนวน ๓๘๓ สาย

๓.๓) หนอง บึง จังหวัดยะลา มีหนอง และบึง รวมกัน จำนวน ๑๑๓ แห่ง

๓.๔) มีน้ำพุ น้ำซับ จังหวัดยะลา มีแหล่งน้ำพุ น้ำซับ จำนวน ๑๖ แห่ง

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

๑) ป่าสงวนแห่งชาติ

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่จังหวัดยะลา

ลำดับที่	ชื่อป่าสงวน	ที่อยู่	พื้นที่	พื้นที่ (ไร่)
๑	ป่ากาบัง	ต.กาบัง อ.เยหา	๒๗๐	๑๙๘,๗๕๐.๐๐
๒	ป่ากาโสด	ต.ถ้ำทะเล อ.บันนังสตา	๑๐.๐๕	๖,๒๘๑.๒๕
๓	ป่าเขาใหญ่	ต.ลำพะยา อ.เมืองยะลา	๓๘	๒๓,๗๕๐.๐๐
๔	ป่าจะกะวีะ	ต.เกาะรอ อ.รามัน	๒๗.๙๒	๑๗,๔๕๑.๐๐
๕	ป่าต้นหยงกาลอ	ต.บางโงยสิแน อ.เยหา	๑๑.๕๐	๗,๑๘๗.๕๐
๖	ป่าเทือกเขากาลอ	ต.บุตี อ.เมืองยะลา	๖๖.๗๕	๔๑,๗๑๙.๐๐
๗	ป่าบูกิตตำมะชู ป่าบูกิตกือแล	อ.เบตง	๐.๔๔	๒๗๕.๐๐
๘	ป่าเบตง	ต.เบตง อ.เบตง	๒๘๐	๑๗๕,๐๐๐.๐๐
๙	ป่าลากีะ	ต.กาบูบอเกาะ อ.รามัน	๑๗.๖๖	๑๑,๐๓๙.๐๐
๑๐	ป่าลาบูและป่าถ้ำทะเล	ต.สะอะ อ.เมืองยะลา	๓๓๔.๑๖	๒๐๘,๘๕๐.๐๐
๑๑	ป่าสกายอากูริง	ต.บาไร่ อ.เยหา	๑๓	๘,๑๒๕.๐๐
รวม			๑,๐๖๙.๔๘	๖๖๘,๔๒๗.๗๕

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดยะลา

๒) ป่าอนุรักษ์

ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในท้องที่จังหวัดยะลา

ลำดับที่	ชื่อป่าอนุรักษ์	ที่อยู่	พื้นที่ (ไร่)
๑	อุทยานแห่งชาติบูโด-สุไหงปาดี	อำเภอรามัน	๑๒,๕๖๙.๐๐
๒	อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว	รวมทั้งจังหวัดยะลา	๔,๘๘๑.๒๕
		อำเภอยะหา	๒,๙๐๖.๒๕
		อำเภอเมืองยะลา	๑,๙๗๕.๐๐
๓	อุทยานแห่งชาติบางลาง	รวมทั้งจังหวัดยะลา	๑๖๓,๑๒๕.๐๐
		อำเภอบันนังสตา	๕,๖๔๐.๓๘
		อำเภอธารโต	๓๐,๒๙๗.๒๕
		อำเภอเบตง	๑๒๗,๑๘๗.๓๗
๔	เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา	เบตง	๖๔,๙๙๓.๐๐
รวม			๒๔๕,๕๖๘.๒๕

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดยะลา

๓) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

จังหวัดยะลา มีพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน ๑ แห่ง คือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-ฮาลา ท้องที่อำเภอเบตง พื้นที่ ๘๐,๓๐๐ ไร่

๔) ป่าเตรียมการสงวน

ตารางที่ ๕ แสดงพื้นที่ป่าเตรียมการสงวน

ลำดับที่	ชื่อป่า	ท้องที่อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)
๑	ป่าเตรียมการสงวนป่าฝั่งขวาแม่น้ำปัตตานี (แปลงที่ ๑)	บันนังสตา และรามัน	๙,๑๐๖.๒๕
๒	ป่าเตรียมการสงวนป่าฝั่งขวาแม่น้ำปัตตานี (แปลงที่ ๒)	บันนังสตา และธารโต	๗๔,๓๖๘.๗๕

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดยะลา

๕) ป่าที่นิคมคืนให้กรมป่าไม้

ป่าที่นิคมคืนให้กรมป่าไม้ ท้องที่อำเภอเบตง พื้นที่ ๒๕๔,๐๐๐ ไร่

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดยะลา มีประชากรจำนวน ๕๔๕,๙๑๓ คน แยกเป็น ชายจำนวน ๒๗๑,๔๘๐ คน และหญิงจำนวน ๒๗๔,๔๓๓ คน แบ่งการปกครองออกเป็น ๘ อำเภอ ๕๘ ตำบล ๓๘๐ หมู่บ้าน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาล ๑๖ แห่ง (แยกเป็นเทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๒ แห่ง และเทศบาลตำบล ๑๓ แห่ง) และองค์การบริหารส่วนตำบล ๔๗ แห่ง

ตารางที่ ๖ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด

ที่	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอห่าง จากศาลากลาง จังหวัด (กม.)	จำนวน			
					ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/ เมือง/ตำบล	อบต.
๑	เมืองยะลา	๔๖๒.๒๔	๙.๕๗	๑๐๐ เมตร	๑๔	๘๐	๖	๙
๒	รามัน	๕๑๖.๐๓๑	๑๐.๗	๒๐	๑๖	๙๐	๓	๑๔
๓	บันนังสตา	๗๑๕	๑๔.๘	๔๐	๖	๕๐	๒	๕
๔	กรงปินัง	๑๘๕	๓.๘๕	๑๐	๔	๒๓	-	๔
๕	ธารโต	๖๗๕	๑๔	๖๐	๔	๓๗	๑	๔
๖	เบตง	๑,๓๒๘	๒๗.๕	๑๔๐	๕	๓๒	๒	๓
๗	ยะหา	๔๙๙.๙	๑๐.๔	๒๐	๗	๔๙	๒	๖
๘	กาบัง	๔๕๑	๙.๓๔	๔๐	๒	๑๙	-	๒
	รวม	๔,๘๓๒.๑๗๑	๑๐๐	๓๓๐	๕๘	๓๘๐	๑๖	๔๗

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดยะลา

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

(๑) ประชากร

ประชากร ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๕๔๕,๙๑๓ คน แยกเป็น

- ประชากรเพศชาย จำนวน ๒๗๑,๔๘๐ คน
- ประชากรเพศหญิง จำนวน ๒๗๔,๔๓๓ คน
- จำนวนครัวเรือน จำนวน ๑๗๕,๙๘๑ ครัวเรือน

ตารางที่ ๗ จำนวนประชากรของจังหวัดยะลา

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
๑	เมืองยะลา	๘๔,๑๐๑	๘๙,๕๕๑	๑๗๓,๖๕๒	๖๔,๙๙๗
๒	เบตง	๓๑,๓๐๒	๓๑,๑๕๐	๖๒,๔๕๒	๒๗,๔๗๖
๓	บันนังสตา	๓๒,๗๔๐	๓๑,๔๐๙	๖๔,๑๔๙	๑๙,๓๐๐
๔	ธารโต	๑๓,๕๔๗	๑๒,๔๖๐	๒๖,๐๐๗	๙,๘๕๖
๕	รามัน	๔๘,๕๓๘	๔๙,๖๖๗	๙๘,๒๐๕	๒๔,๘๖๐
๖	ยะหา	๓๒,๖๒๒	๓๒,๓๕๑	๖๔,๙๗๓	๑๕,๖๗๖
๗	กาบัง	๑๓,๒๓๕	๑๒,๖๗๓	๒๕,๙๐๘	๗,๓๑๕
๘	กรงปินัง	๑๕,๓๙๕	๑๕,๑๗๒	๓๐,๕๖๗	๖,๕๐๑
	รวมทั้งสิ้น	๒๗๑,๔๘๐	๒๗๔,๔๓๓	๕๔๕,๙๑๓	๑๗๕,๙๘๑

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดยะลา

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

สังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี

จังหวัดยะลา มีสังคมแบ่งออกได้ตามภาษาและศาสนา เป็น ๓ รูปแบบ คือ

- ๑) สังคมชุมชนที่พูดภาษามลายูถิ่น และนับถือศาสนาอิสลาม
- ๒) สังคมชุมชนที่พูดภาษาไทยและนับถือศาสนาพุทธ
- ๓) สังคมชุมชนที่พูดภาษาจีนและนับถือศาสนาอื่น เช่น พุทธ และคริสต์

สังคมชุมชนที่พูดภาษามลายูถิ่นและนับถือศาสนาอิสลามนั้น มักตั้งบ้านเรือนอยู่เป็นกลุ่ม ไม่ปะปนกับชุมชนที่นับถือศาสนาอื่น อยู่เป็นหมู่บ้านๆ ประกอบอาชีพด้วยกันในชุมชนเดียวกัน ส่วนน้อยที่ปะปนกัน ถ้าจำเป็นก็อยู่ปะปนกันบ้าง การนับถือศาสนา ต่างคนต่างปฏิบัติศาสนกิจของตนไป ไม่เบียดเบียนกัน อยู่ด้วยกันโดยสันติ มีบ้างที่ไม่ลงรอยกันในเรื่องศาสนา แต่เป็นเรื่องเล็กน้อย ปัจจุบันผู้ที่พูดภาษามลายูถิ่นก็สามารถพูดภาษาไทยได้เป็นส่วนใหญ่ เพราะการศึกษาสูงขึ้น กว้างออกไปตามความเจริญของท้องถิ่น และความจำเป็นที่ต้องประกอบอาชีพสัมพันธ์กัน สำหรับชาวพุทธที่พูดภาษาไทย ก็สามารถพูดภาษามลายูถิ่นได้นับเป็นวิวัฒนาการด้านวัฒนธรรมแห่งยุคโลกาภิวัตน์ รูปแบบของชุมชนมักเกิดขึ้นโดยถือศาสนสถานเป็นจุดศูนย์กลาง เช่น วัด มัสยิด หรือสุเหร่า เพราะต้องอาศัยคนที่รวมกันเข้าเป็นชุมชนที่สนับสนุนค้ำจุนชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธ มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันและไม่แตกต่างไปจากจังหวัดอื่นๆ เช่น การแต่งกาย การขึ้นบ้านใหม่ วันสงกรานต์ การบวชภาค วันออกพรรษา ประเพณีเดือนสิบ (วันสารทไทย) และประเพณีวันลอยกระทง ชาวไทยที่นับถือศาสนาคริสต์ ก็จะมีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันกับจังหวัดอื่นๆ สำหรับชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีความแตกต่างไปบ้าง

การแต่งกาย

ชาวยะลาปัจจุบัน แต่งกายตามลัทธิศาสนาที่ตนนับถือ ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามจะแต่งกายแบบที่นิยมของชาวมุสลิมโดยทั่วไป ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธก็แต่งกายตามแบบของชาวไทยที่นิยมโดยทั่วไป ชาวพุทธไม่ได้นิยมเครื่องแต่งกายแบบชาวฮินดูหรือชาวอินเดียอันเป็นแหล่งของศาสนาพุทธ ชาวพุทธในชนบทแต่งกายแบบไทยแท้ตามสบาย ถ้าอยู่ในเมืองแต่งกายแบบสากลหรือตามที่ทางราชการไทยบัญญัติ นิยมค่อนข้างไปทางยุโรป ในจังหวัดยะลา มีผู้นับถือศาสนาอื่นๆ เช่น คริสต์ ฮินดู น้อย

ชาวชนบทที่กล่าวว่าแต่งกายตามสบายนั้น เพราะภาคใต้มีอากาศแบ่งเป็น ๒ ฤดู คือ ฤดูร้อน กับฤดูฝนเท่านั้น ไม่มีฤดูหนาว ชาวชนบทที่เรียกว่าชาวบ้านนั้น ส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรม เรื่องการสวมเสื้อ มีความจำเป็นน้อย สิ้นเปลือง จึงไม่มีใครสวมเสื้อ เว้นแต่ผู้หญิง ผู้ชายจะนุ่งโจงหรือกางเกงขาสั้น โปกหัวหรือคลุมหัว ทำไร่ ทำนา ทำสวนหรือหาปลา ถ้าเข้าเมืองหรือเข้าสังคม ก็แต่งกายเรียบร้อย ตามความนิยมของสังคมในท้องถิ่นนั้น สำหรับชาวมุสลิมผู้คงแก่เรียนในทางศาสนา มักนิยมแบบชาวอาหรับก็มีอยู่เป็นอันมาก จะเห็นอยู่ทั่วไปในยุคโลกาภิวัตน์นี้ การแต่งกายของคนรุ่นใหม่ มักวิวัฒนาการไปตามรูปแบบของชาวยุโรปมาก โดยเฉพาะบุคคลที่ประกอบอาชีพรับราชการ ธุรกิจ หรือรัฐวิสาหกิจต่างๆ

ประเพณี

ประเพณีของชาวไทยพุทธ

๑) ประเพณีชิงเปรต การชิงเปรตเป็นประเพณีเนื่องในเทศกาลเดือนสิบของชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธ โดยจัดในวัดทุกวัด ในวันแรม ๑๔ ค่ำ หรือ ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ โดยทำร้านจัดสำหรับอาหารคาวหวาน ไปวางเพื่ออุทิศส่วนกุศลไปให้เปรตชน (ปู่ ย่า ตา ยาย และบรรพบุรุษ ที่ล่วงลับไปแล้ว) ร้านที่วางอาหาร เรียกว่าร้านเปรต สร้างไว้กลางวัด ยกเสาสูง ๔ เสาบ้าง เสาเดียวบ้างและนิยมจัดทำร้ายเปรต ๒ ร้าน โดยแบ่งออกเป็นร้านเสาสูง สำหรับคนหนุ่มที่มีกำลังวังชาในการปีนป่าย อีกร้านเป็นเสาเตี้ยสูงแค่เอว สำหรับให้เด็กและผู้หญิงได้แย่งชิง เพื่อความสนุกสนาน บนร้านเปรตจะมีสายสิญจน์วงล้อมไว้รอบและต่อยาวไปจนถึงที่พระสงฆ์นั่งทำพิธีกรรม เมื่อทำพิธีเสร็จแล้ว จะมีผู้ตีระฆังให้สัญญาณ บรรดาผู้มาร่วมทำบุญ ก็จะเข้าไปรุมแย่งสิ่งของอาหารคาวหวานที่อยู่บนร้านเปรตอย่างสนุกสนาน ซึ่งเรียกกันว่า ชิงเปรต

๒) ประเพณีบังกุลบัว การบังกุลบัวคือการทำบุญระลึกถึงญาติที่ล่วงลับไปแล้ว และนำกระดูกมาบรรจุไว้ในบัว (ที่บรรจุอัฐิ) ประจำหมู่บ้าน ในแต่ละวัดหรือบัวประจำตระกูล มีขึ้นระหว่างเดือน ๕ แรม ๑ ค่ำ ของทุกปี เป็นต้นไป ถือเป็นงานชุมนุมญาติของแต่ละหมู่บ้านตำบล โดยเมื่อถึงวันบังกุลบัว ญาติพี่น้องลูกหลานที่ไปประกอบอาชีพหรือไปอยู่ต่างถิ่นจะพร้อมใจกันกลับบ้าน เพื่อทำบุญในวันนี้ และจะมีการทำความสะอาดตกแต่งบัว บางที่เรียกประเพณีนี้ว่า ทำบุญรดน้ำบัว

๓) ประเพณีลากพระ ลากพระหรือชักพระจะกระทำกันหลังจากวันมหาปวารณาหรือวันออกพรรษา ๑ วัน คือตรงกับวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ พุทธศาสนิกชนจะพร้อมใจกันอาราธนาพระพุทธรูปขึ้นประดิษฐานบนบุษบกที่วางอยู่เหนือรถหรือล้อเลื่อน แล้วแห่แหนชักลากไปตามถนนไปรวมกัน ณ จุดที่นัดหมายอาจจะเป็นวัดใดวัดหนึ่งหรือสถานที่ที่ผู้จัดงานกำหนดไว้ รถหรือล้อเลื่อนนั้น ชาวบ้านมักเรียกว่า เรือพระ ปกติจะตกแต่งเป็นรูปเรือ โดยใช้คนลากเชือกเป็น ๒ สาย บนเรือพระจะมีคนตีโพน การตีโพนนั้นเพื่อปลุกใจให้ชาวบ้านกระตือรือร้นมาร่วมพิธีลากพระ และเรียกให้ชาวบ้านที่อยู่แนวถนนได้มาร่วมพิธีเท่าที่มีเวลา อาจจะเป็นเพียงช่วงระยะทาง ๑๐ - ๒๐ เมตร และร่วมทำบุญตามศรัทธา เมื่อเรือพระแต่ละลำเดินทางไปถึงจุดนัดหมาย ก็จะมีพิธีกรรมและกิจกรรม โดยชาวบ้านจะนำอาหารถวายพระสงฆ์ที่มาพร้อมกับเรือพระ หรือพระสงฆ์ที่ชาวบ้านนิมนต์มาเพื่อร่วมงานลากพระ เพื่อพระฉันเสร็จแล้ว ชาวบ้านก็จะร่วมรับประทานอาหาร และร่วมกิจกรรมเพื่อความสนุกสนานและความสามัคคี กิจกรรมที่จัดในงานประเพณีลากพระ ได้แก่ การประกวดเรือพระ การแข่งขันตีโพนหรือกลองใหญ่ แข่งขันชั้ดตัม แข่งขันกีฬาพื้นบ้าน

ประเพณีของชาวไทยมุสลิม

๑) มาแกปูโลละ “มาแกปูโลละ” เป็นภาษาท้องถิ่น แปลว่า “กินเหนียว” ประเพณีการกินเหนียวของชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม จะใช้ในหลายโอกาส เช่น แต่งงาน และเข้าสู่หนัด คำว่า “กินเหนียว” มิใช่ว่าเจ้าของจะบริการอาหารเฉพาะข้าวเหนียวเท่านั้น แต่เป็นการเลี้ยงอาหารธรรมดาทั่วไปนั่นเอง

๒) การเข้าสู่หนัด เป็นหลักการของศาสนาอิสลาม อันเกี่ยวเนื่องกับเรื่องความสะอาด คือ การขลิบผิวหนังหุ้มส่วนปลายอวัยวะเพศชาย หรือเรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า “มาโตะยาวี” ซึ่งจะกระทำแก่เด็กชายที่มีอายุระหว่าง ๒-๑๐ ปี ส่วนการจัดเลี้ยงอาหารในวันเข้าสู่หนัด ถือว่าเป็นประเพณีอย่างหนึ่ง

๓) วันฮารีรายอ มีอยู่ ๒ วันคือ

(๑) วันอิฎิ้ลฟิตรี หรือที่เรียกว่า “วันฮารีรายอ” เป็นวันรื่นเริงเนื่องจากการสิ้นสุดการถือศีลอดในเดือนรอมฎอน เป็นการกลับเข้าสู่สภาพเดิมคือ สภาพที่ไม่ต้องอดอาหาร ไม่ต้องอดน้ำ ฯลฯ อีกต่อไป วันอิฎิ้ลฟิตรีตรงกับวันที่หนึ่งของเดือนเซาวาล ซึ่งเป็นเดือนที่ ๑๐ ทางจันทรคติและทางราชการกำหนดให้เป็นวันหยุดราชการ ใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้

(๒) วันอิฎิ้ลอัสฮา หรือที่เรียกว่า “วันฮารีรายอหัจญ์” หมายถึง วันรื่นเริงเนื่องในวันเชือดสัตว์พลีเป็นทานบริจาคอาหารแก่คนยากจนและประชาชนทั่วไป ตรงกับวันที่ ๑๐ ของเดือนซุลฮิจญะ เป็นเวลาเดียวกับการประกอบพิธีหัจญ์ ณ นครเมกกะของมุสลิมทั่วโลก ดังนั้น ชาวไทยมุสลิมจึงนิยมเรียกวินตรุษนี้ว่า วันอีดใหญ่หรือวันรายอหัจญ์ และทางราชการกำหนดให้เป็นวันหยุดราชการใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้

๔) วันเมาลิด เมาลิด เป็นภาษาอาหรับ แปลว่า เกิด ที่เกิด หรือวันเกิด ซึ่งหมายถึงวันสมภพของนบีมุฮัมมัด ตรงกับวันที่ ๑๒ ของเดือนรอบีอุลอาวาล หรือเดือนที่ ๓ ตามปฏิทินอาหรับ วันเมาลิดนอกจากจะเป็นวันเฉลิมฉลองเนื่องในวันสมภพของนบีมุฮัมมัดแล้ว ยังเป็นการรำลึกถึงวันที่ท่านลี้ภัยจากนครเมกกะไปสู่นครมาดีนะห์ และเป็นวันมรณกรรมของท่านอีกด้วย กิจกรรมต่าง ๆ ในวันเมาลิด ได้แก่ การอัญเชิญคัมภีร์ อ่าน-กुरอ่าน การแสดงปาฐกถาธรรม การแสดงนิทรรศการ การเลี้ยงอาหาร ฯลฯ

๕) วันอาซุรอ อาซุรอ เป็นภาษาอาหรับ หมายถึง วันที่ ๑๐ ของเดือนมุฮัรรอน ซึ่งเป็นเดือนทางศักราชอิสลาม ในสมัยท่านนบีนุส ได้เกิดน้ำท่วมใหญ่ยังความเสียหายแก่ทรัพย์สินไร่นาของประชาชนทั่วไป ทำให้เกิดการขาดอาหารบริโภค จึงประกาศให้ผู้ที่มีสิ่งของที่เหลือพอจะรับประทานได้ ให้เอามากองรวมกัน เนื่องจากต่างคนต่างมีของคนละอย่างไม่เหมือนกัน ท่านนบีนุส ให้เอาของเหล่านั้นมากองเข้าด้วยกัน สวากของท่านก็ได้รับประทานอาหารโดยทั่วกันและเหมือนกัน ในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด (ศ็อลฯ) ได้เกิดเหตุการณ์ทำนองเดียวกัน ขณะที่กองทหารของท่านกลับจากการรบที่บาดัร ปรากฏว่าทหารมีอาหารไม่พอกิน ท่านนบีมุฮัมมัด (ศ็อลฯ) จึงใช้วิธีการของท่าน นบีนุส โดยให้ทุกคนเอาข้าวของที่รับประทานได้มากองเข้าด้วยกัน แล้วแบ่งกันรับประทานในหมู่ทหาร

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมที่สะดวก มี ๒ ทาง คือ ทางรถไฟ และทางรถยนต์

๑) ทางรถไฟ จังหวัดยะลามีขบวนรถด่วน รถเร็ว สปรินเตอร์ จากสถานีรถไฟกรุงเทพ-สถานียะลา ทุกวันใช้เวลาเดินทางประมาณ ๑๗ ชั่วโมง

๒) ทางรถยนต์ ตารางเดินรถภาคใต้จากสถานีขนส่งสายใต้ใหม่-จังหวัดยะลาใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๔ ไปจังหวัดชุมพร รวมระยะทางประมาณ ๔๖๐ กิโลเมตร ต่อด้วยเส้นทางหลวงหมายเลข ๔๑ หรือ ๔๒ ประมาณ ๕๐๐ กิโลเมตร ผ่านปากบาราเทพาถึงสามแยกคอนยาง เลี้ยวขวาอีกประมาณ ๔๐ กิโลเมตร เข้าสู่จังหวัดยะลา รถโดยสารประจำทางปรับอากาศ ธรรมดา ออกเดินทางทุกวันจากสถานีขนส่งสายใต้ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๑๗ ชั่วโมง

๑.๔.๒ การไฟฟ้า

จังหวัดยะลา มีโรงผลิตไฟฟ้า จำนวน ๔ แห่ง เป็นโรงไฟฟ้าพลังงานน้ำของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) จำนวน ๒ แห่ง และโรงไฟฟ้าชีวมวลของบริษัทเอกชน จำนวน ๒ แห่ง มีกำลังการผลิตติดตั้งรวม ๑๐๖.๑๗ เมกะวัตต์ ดังนี้

ตารางที่ ๘ แสดงโรงไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จังหวัดยะลา ปี ๒๕๖๕

โรงไฟฟ้า	สถานที่ตั้ง	กำลังผลิตติดตั้ง (เมกะวัตต์)
๑. โรงไฟฟ้าเขื่อนบางลาง (พลังงานน้ำ)	อำเภอบันนังสตา	๗๒.๐๐
๒. โรงไฟฟ้าเขื่อนบ้านสันติ (พลังงานน้ำ)	อำเภอบันนังสตา	๑.๒๗

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดยะลา

ตารางที่ ๙ แสดงโรงไฟฟ้าของผู้ประกอบการเอกชน จังหวัดยะลา ปี ๒๕๖๕

โรงไฟฟ้า	สถานที่ตั้ง	กำลังผลิตติดตั้ง (เมกะวัตต์)	ปริมาณขายตามสัญญา (เมกะวัตต์)
โรงไฟฟ้าบริษัทกัลป์ ยะลากรีน จำกัด	อำเภอเมืองยะลา	๒๓.๐	๒๐.๒
โรงไฟฟ้าบริษัท ยะลากรีนเอนเนอร์ยี จำกัด (พลังงานชีวมวล)	อำเภอเมืองยะลา	๙.๙	๘.๗

สถานีไฟฟ้าแรงสูง

จังหวัดยะลา มีสถานีไฟฟ้าแรงสูง จำนวน ๓ แห่ง เป็นสถานีไฟฟ้าแรงสูงของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) จำนวน ๒ แห่ง และเป็นสถานีไฟฟ้าแรงสูงของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) จำนวน ๑ แห่ง ดังนี้

สถานีไฟฟ้าแรงสูงของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) จำนวน ๒ แห่ง

- สถานีไฟฟ้ายะลา (YL๑) ขนาด ๑๑๕ kV
- สถานีไฟฟ้ายะลา (YL๒) ขนาด ๒๓๐ kV

สถานีไฟฟ้าแรงสูงของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) จำนวน ๑ แห่ง

- สถานีไฟฟ้ายุพราชชั้นย์ (YRA) ขนาด ๑๑๕-๓๓ kV

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด

จังหวัดยะลามีเขตแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซียในพื้นที่อำเภอเบตง จึงมีการตั้งด่านศุลกากร ณ จุดผ่านตำบลเบตง อำเภอเบตง โดยมีด่านตรวจจพืช กรมวิชาการเกษตร ตั้งอยู่พื้นที่ดังกล่าวด้วย

๒) ระบบน้ำประปา

หน่วยงานที่ให้บริการทางด้านประปาของจังหวัดยะลา มีทั้งหน่วยงานประปาส่วนภูมิภาคและการประปาเทศบาล แยกได้ดังนี้

(๑) การประปาส่วนภูมิภาค มีสำนักงานประปา จำนวน ๒ แห่ง

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลของสำนักงานการประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดยะลา

สาขา	จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด (ราย)	กำลังผลิตที่ใช้งาน (ลบ.ม./วัน)	ปริมาณน้ำผลิต (ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำผลิตจ่าย (ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำจำหน่าย (ลบ.ม.)
๑. เบตง	๑๐,๗๙๙	๑๗,๒๘๐	๒๖๕,๖๕๘	๒๕๓,๖๕๘	๒๐๕,๒๘๕
๒. ยะหา	๒,๙๗๔	๓,๔๕๖	๑๐๓,๗๕๙	๑๐๒,๒๖๙	๖๙,๗๓๓

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค สาขาเบตงและยะหา

(๒) การประปาเทศบาลนครยะลา

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลอัตราการผลิตและผู้ใช้น้ำประปา ในเขตเทศบาลนครยะลา

รายการ	๒๕๖๖
อัตราการผลิต (ลบ.ม.)	๘,๗๖๐,๐๐๐
ผู้ใช้น้ำประปา (ราย)	๒๐,๕๗๔

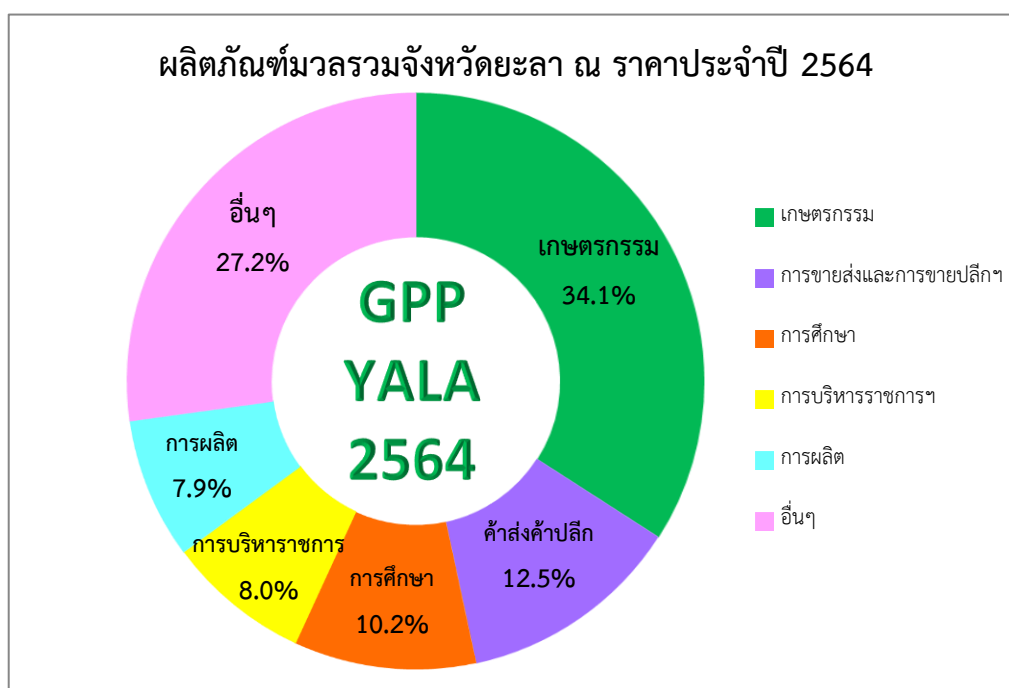
ที่มา : กองการประปา เทศบาลนครยะลา

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดยะลา

ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดยะลา ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๔ มีมูลค่าเท่ากับ ๕๐,๓๘๗ ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ ๓.๙๔ ของภาคใต้ และ ๐.๓๑ ของประเทศ) โดยเพิ่มขึ้นจาก ๔๘,๒๐๙ ล้านบาท ในปีที่ผ่านมา เท่ากับ ๒,๑๗๘ ล้านบาท โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP Per Capita) ค่าเฉลี่ยต่อหัว เท่ากับ ๑๐๕,๔๕๓ บาท

หมายเหตุ : GPP ภาคเกษตร มูลค่า ๑๗,๑๗๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๑ ของ GPP จังหวัด

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดยะลา GPP ของจังหวัดยะลา

สาขา	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดยะลา ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)				
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	13,912	14,808	15,160	15,792	17,176
ภาคเกษตร	13,912	14,808	15,160	15,792	17,176
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	216	247	259	223	209
การผลิต	3,845	3,494	3,380	3,662	3,991
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	530	852	944	908	849
การจัดหาน้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล	57	88	75	53	53
ภาคอุตสาหกรรม	4,648	4,682	4,659	4,846	5,102
การก่อสร้าง	2,346	2,409	2,459	2,626	2,913
การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์	5,415	5,658	5,971	6,307	6,319
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	809	863	968	1,068	1,239
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	748	849	916	482	314
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	566	635	719	723	763
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	2,555	2,652	2,703	2,712	2,710
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	1,482	1,378	1,677	1,657	1,684
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	37	53	73	45	40
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	385	290	308	387	397
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และ การประกันสังคมภาคบังคับ	3,623	3,788	3,943	4,079	4,042
การศึกษา	4,861	4,693	4,618	4,992	5,161
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	1,668	1,818	1,914	1,986	2,061
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	68	80	95	85	98
กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	238	447	427	424	368
ภาคบริการ	24,801	25,614	26,791	27,572	28,109
Gross provincial product (GPP)	43,360	45,104	46,610	48,209	50,387
GPP Per capita (Baht)	93,232	96,294	98,828	101,542	105,453
%YOY	0.71	3.28	2.63	2.75	3.85
Population (1,000 persons)	465	468	472	475	478

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๖.๑ แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

สวนขวัญเมือง

เป็นสวนสาธารณะกลางเมืองยะลา ตัดแปลงมาจากสวนสาธารณะพญาโกย อยู่ห่างจากศาลเจ้าพ่อหลักเมืองประมาณ ๓๐๐ เมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๒๐๗ ไร่ จัดให้เป็นสนามกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวเมือง โดยเฉพาะทะเลสาบ มีเนื้อที่ ๖๙ ไร่ เนื่องจากจังหวัดยะลาเป็นจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีพื้นที่ทั้งหมดเป็นป่าเขา ไม่มีชายแดนทะเลเลย ทางเทศบาลเมืองยะลาจึงได้จัดทำชายหาดจำลองขึ้น มีสนามแข่งขันนกเขาชวาเสียง ซึ่งเป็นสนามมาตรฐานใหญ่ที่สุดในจังหวัดภาคใต้

น้ำตกบูเกะปิโล หรือน้ำตกตะวันตกมี

อยู่ระหว่างตำบลบูเกะปิโลกับตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมืองยะลาที่สันเขาลูกนี้มีน้ำตกซึ่งตามประวัติเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของเจ้าผู้ครองนครเมืองรามัน ในสมัยที่เมืองชายแดนภาคใต้ยังแยกตัวเป็น ๗ หัวเมือง อยู่ห่างจากทางหลวงแผ่นดินสายยะลา - รามัน ๑ กม.

ถ้ำคนโท

อยู่ห่างจากตัวเมืองยะลาประมาณ ๖ กิโลเมตร บนถนนสายยะลา - ยะหาด้านขวามือ หรือถึงก่อนถ้ำคูหาภิมุขเพียง ๑ กิโลเมตร มีรถประจำทางจากตัวเมืองผ่านทุกครึ่งชั่วโมง เมื่อลงจากรถแล้วเดินเข้าไปตามถนนเล็กๆ ประมาณ ๕๐ เมตร ผ่านป่าละเมาะไปยังทิวเขากำปอนอันเป็นที่ตั้งของถ้ำสำเภาทอง และถ้ำคนโท เมื่อผ่านถ้ำสำเภาทองแล้วเดินเลียบเชิงเขาไปอีก ๑๕ นาที จึงถึงถ้ำคนโท ซึ่งเป็นถ้ำที่มีความสวยงามและใหญ่ที่สุดในภูเขากำปอน เป็นภูเขาหินอ่อน ภายในถ้ำมีหินงอก สูงประมาณ ๑๒๐ เมตร มีลักษณะคล้ายผู้หญิงนั่งสมาธิใคร ๆ เรียกเธอว่า “แม่นางมณฑิลา” ซึ่งเพี้ยนมาจากชื่อถ้ำนั่นเอง นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งที่ขุดพบพระพิมพ์เก่าแก่มากมาย โดยเฉพาะพระพิมพ์อวโลกิเตศวรแบบศรีวิชัย ซึ่งเป็นพระพิมพ์ที่มีลักษณะดีและเนื้อสวยที่สุดในบรรดาที่ขุดพบได้ทั้งหมด

ถ้ำศิลป์

ตั้งอยู่หมู่ ๒ ตำบลหน้าถ้ำในเขตอำเภอเมืองไม่ไกลจากถ้ำคูหาภิมุข การเดินทางทางใช้เส้นทางเดียวกับ วัดถ้ำคูหาภิมุข แต่ต้องเดินทางต่อไปอีก ๒ กิโลเมตร สภาพถนนลาดยางจนถึงเชิงเขา มีบันไดให้นักท่องเที่ยวเดินขึ้นไปยังปากถ้ำโดยสะดวก (ปากถ้ำสูงจากเชิงเขา ๒๘ เมตร) จุดเด่นของถ้ำศิลป์อยู่ที่ภายในถ้ำมีจิตรกรรมฝาผนัง ทั้งสมัยก่อนประวัติศาสตร์เป็นภาพคนล่าสัตว์ เขียนด้วยสีดำและจิตรกรรมสมัยประวัติศาสตร์ เป็นภาพพระพุทธรูปประวัติตอนธิดา พระยามารช่วยยวนพระพุทธรูปเจ้า ภาพนี้มีขนาด ยาว ๘ เมตร สูง ๕ เมตร แต่สภาพของจิตรกรรมค่อนข้างลบเลือน จิตรกรรมนี้ได้รับการยกย่องว่ามีอายุเก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย และเป็นงานศิลปกรรมสมัยศรีวิชัยชิ้นเดียวที่เป็นภาพจิตรกรรม การเข้าชมแจ้งความจำนงต่อครูใหญ่โรงเรียนบันนังลือตาที่อยู่ใกล้ถ้ำ ซึ่งเป็นผู้เก็บรักษาอุทยานประตูล้ำ

น้ำตกตะวันตกมี

เป็นน้ำตกที่สวยงามแตกต่างจากน้ำตกอื่นๆ เพราะเมื่อแสงแดดกระทบกับสายน้ำ จะทำให้สีของหิน ใต้แอ่งน้ำเป็นสีเหลืองสวยงาม น้ำตกนี้ตั้งอยู่หมู่ ๖ อำเภอรามัน ตั้งบนภูเขาบ้านป้อมมั่ง ห่างจากตัวเมืองยะลา ประมาณ ๑๙ กิโลเมตร ใช้เส้นทางยะลา - โกตาบารู ถนนลาดยางตลอด ๑๕ กิโลเมตร เลี้ยวเข้าตำบลโกตาบารูถึง ตำบลท่าเรือ ประมาณ ๒ กิโลเมตร เลี้ยวเข้าถนนหมู่บ้านประมาณ ๒ กิโลเมตร จะถึงทางเข้าน้ำตก เข้าไปประมาณ ๕๐๐ เมตร

บึงน้ำใส

แหล่งกำเนิดปลามังกร อยู่ที่อำเภอรามัน ห่างจากตัวเมืองยะลา ๒๖ กิโลเมตร ผ่านอำเภอรามันไปทาง อำเภอรือเสาะ ประมาณ ๘ กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายจากถนนใหญ่เข้าสู่บ้านบึงน้ำใสหมู่ที่ ๕ ตำบลตะโละหลอ อำเภอรามัน ปลาชนิดนี้มีมาก ในแถบอินโดจีน มาเลเซีย และประเทศไทยตอนล่าง เชื่อกันว่าใครเลี้ยงปลามังกร จะมีโชคลาภ ราคาซื้อขายจึงค่อนข้างสูง

ถ้ากระแซง

เป็นถ้ำที่สวยงามตามธรรมชาติเพดานของถ้ำมีหินย้อยมากมาย ถ้ำที่อยู่ใกล้เคียงกับถ้ำกระแซง อีก ๓ ถ้ำ ได้แก่ ถ้ำลูกอม ถ้ำน้ำลอด และถ้ำพระ ถ้ำเหล่านี้อยู่ในเขตอำเภอบันนังสตา อยู่ห่างตัวจังหวัดยะลา ๕๐ กิโลเมตร ห่างจากที่ว่าการอำเภอบันนังสตา ๘ กิโลเมตร ใช้เส้นทางเดียวกับการไปเชื่อมบางกลาง ลักษณะเด่นของถ้ำกระแซง คือ มีลำธารไหลผ่านลอดถ้ำปากถ้ำเป็นโพรงขนาดใหญ่มองออกไปภายนอกเห็นป่าไม้ร่มรื่น และทิวทัศน์งดงามเหมาะสำหรับท่องเที่ยวพักผ่อน

น้ำตกกือลอง (สุขทาลัย)

อยู่ในนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ อำเภอบันนังสตา ขนเขาปกไย๊ะ เขานี้เป็นที่ตั้งสถานีถ่ายทอดสัญญาณห่างจากตัวเมืองประมาณ ๔๐ กิโลเมตร ตามเส้นทางสายยะลา - เบตง แยกซ้ายเข้าทางลูกรังอีกประมาณ ๘ กิโลเมตร น้ำตกนี้ถูกค้นพบเมื่อปี ๒๕๐๗ ประกอบด้วยน้ำตก ๕ ชั้น สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงประทานนามน้ำตกแห่งนี้ว่า “น้ำตกสุขทาลัย” มีทิวทัศน์ที่สวยงามมากเหมาะสำหรับเล่นน้ำในแอ่งน้ำและพักรับประทานอาหาร ณ ศาลาที่สร้างไว้

ถ้ำทะเล

อยู่ในเขตตำบลถ้ำทะเล อำเภอบันนังสตา ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางตามเส้นทางหลวงสายยะลา-บันนังสตา - เบตง และมีทางแยกสู่แหล่งท่องเที่ยวถ้ำทะเลอยู่ขวามือ จุดเด่น คือ ถ้ำหินปูนซึ่งทะลุลอดไปอีกด้านหนึ่งของภูเขาที่มีศาลประดิษฐานรูปปั้นเจ้าแม่กวนอิม อันเป็นที่เคารพสักการะของชาวไทย เชื่อสายจีนในจังหวัดยะลาและพื้นที่ใกล้เคียง โดยเฉพาะในช่วงเดือนยี่ทางจันทร์คุดของจีน ซึ่งจัดให้มีเทศกาลกินเจขึ้นที่บริเวณศาลแห่งนี้จะมีนักท่องเที่ยวและผู้นับถือศรัทธาเจ้าแม่กวนอิมเดินทางมาร่วมสักการะและกินเจมากกว่าในช่วงอื่นๆ ของปี

เขื่อนบางลาง

กั้นแม่น้ำปัตตานี ที่บริเวณบางบางกลาง ตำบลเขื่อนบางลาง อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ห่างจากตัวอำเภอมือง ๕๘ กิโลเมตร ตัวเขื่อนเป็นเขื่อนหินถม แกนดินเหนียว มีความสูง ๘๕ เมตร สันเขื่อนยาว ๔๓๐ เมตร กว้าง ๑๐ เมตร อ่างเก็บน้ำมีความจุ ๒๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับน้ำเหนือเขื่อน ๒,๐๘๐ ตารางกิโลเมตร

ป่าฮาลา - บาลา

หรือสวนป่าพระนามาภิไธย (ส่วนที่ ๒) เป็นป่าดิบชื้นที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์นานาชนิด มีพื้นที่ขนาดใหญ่อยู่ในแนวรอยต่อระหว่างจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส นอกจากนี้ยังเป็นต้นกำเนิดของแหล่งน้ำในเขื่อนบางลาง และนักท่องเที่ยวที่สนใจจะศึกษาการเดินทางป่าธรรมชาติ การนั่งเรือ ล่องแพ ตกปลา สามารถติดต่อได้ที่ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๔๕ ถนนสุขยางค์ อำเภอบาง จังหวัดยะลา

วนอุทยานน้ำตกธารโต

อยู่ที่ตำบลแม่หวาด อำเภอธารโต เป็นวนอุทยานและป่าสงวน มีเนื้อที่ ๑,๐๐๐ ไร่ เป็นน้ำตกที่สวยงามลดหลั่นกันลงมาถึง ๙ ชั้น ห่างจากตัวเมืองออกไปตามถนนยะลา - เบตง ประมาณ กิโลเมตรที่ ๕๗-๕๘ มีทางลูกรังแยกเข้าไป ๒ กิโลเมตร ประกาศเป็นวนอุทยาน เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๓ น้ำตกละออรุ่ง

เป็นน้ำตกที่ตั้งอยู่ระหว่างเขตติดต่อ อำเภอธารโตและอำเภอเบตงห่างจากจังหวัดยะลา ประมาณ ๙๐ กิโลเมตร ใช้เส้นทางยะลา - เบตง ถนนลาดยางตลอด ก่อนถึงอำเภอเบตงประมาณ ๔๐ กิโลเมตร จะมีถนนดินแยกเข้าน้ำตก ประมาณ ๑๐๐ เมตร น้ำตกแห่งนี้มีความงดงามอันเกิดจากละออ น้ำตกกระทบแสงแดด มองเห็นเป็นสีรุ้งอยู่เบื้องล่างริมภูผาบริเวณร่มรื่นตลอดทั้งวัน

บ่อน้ำร้อน

เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติอย่างหนึ่งของเบตงที่มีน้ำพุเดือดขึ้นมาจากพื้นดินในหมู่บ้านระเระปะไร ตำบลตาเนาะ - แม่ระเระ ห่างจากอำเภอเบตง ประมาณ ๔ กิโลเมตร แยกขวาเข้าไปอีก ๖ กิโลเมตร ตรงจุดบริเวณที่น้ำเดือดสามารถต้มไข่สุกภายใน ๗ นาที และเชื่อกันว่าน้ำแร่นี้สามารถรักษาโรคผิวหนังได้

๑.๖.๒ แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์/ศาสนสถาน

พระพุทธไสยาสน์วัดคูหาถ้ำกิมุข (วัดหน้าถ้ำ)

ตั้งอยู่ที่ตำบลหน้าถ้ำ อำเภอเมือง ไปตามเส้นทางยะลา - หาดใหญ่ ห่างจากตัวเมือง ๖ กิโลเมตร ตามเส้นทางไปสู่อำเภอยะหา ชาวบ้านทั่วไปเรียกว่าวัดหน้าถ้ำ เพราะภายในวัดนี้มีถ้ำใหญ่แห่งหนึ่ง มีพระพุทธไสยาสน์ของโบราณขนาดใหญ่ประดิษฐานอยู่ภายใน สันนิษฐานว่าสร้างมาแต่ปี พ.ศ. ๑๓๐๐ เป็นพระพุทธไสยาสน์สมัยศรีวิชัย มีขนาดความยาว ๘๑ ฟุต ๑ นิ้ว เชื่อกันว่าเดิมเป็นปางนารายณ์บรรทมสินธุ์ เพราะมีภาพนาคแผ่พังพานปกพระเศียร ต่อมาจึงได้ดัดแปลงเป็นพระพุทธไสยาสน์แบบหินยาน พระพุทธไสยาสน์วัดหน้าถ้ำแห่งนี้ชาวภาคใต้ถือว่าเป็นปูชนียสถานที่สำคัญ ๑ ใน ๓ ของดินแดนภาคใต้ คือ พระบรมธาตุเมืองนครฯ พระธาตุไชยาที่สุราษฎร์ธานี และพระพุทธไสยาสน์ วัดหน้าถ้ำ นอกจากนี้ภายในถ้ำยังมีหินงอกหินย้อยสวยงาม ในบริเวณใกล้เคียง กัน มีถ้ำอีกแห่งหนึ่ง เรียกว่า ถ้ำมิด ซึ่งภายในมีหินงอกหินย้อยเป็นรูปลักษณะต่างๆ เช่น ม่าน เคียวข้างเอราวัณ ฯลฯ เย็นสะอาดไหลจากโขดหินธรรมชาติ มีไฟฟ้าติดตั้งเพื่ออำนวยความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยวที่จะชมถ้ำมิดแห่งนี้

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

เป็นที่ตั้งของหลักเมืองจังหวัดยะลา ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของประชาชนชาวจังหวัดยะลา ตั้งอยู่ใจกลาง วงเวียนหน้าศาลากลางจังหวัด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานยอดเสาหลักเมืองให้เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๕ ภายในศาลประดิษฐานเสาหลักเมือง ซึ่งสร้างด้วยแก่นไม้ชัยพฤกษ์ สูง ๕๐ เซนติเมตร วัดโดยรอบที่ฐาน ๔๓ นิ้ว ที่ปลาย ๓๖ นิ้ว พระเศียรยอดเป็นรูปพรหมจตุรพักตร์และเปลวไฟ บริเวณโดยรอบเป็นสวนสาธารณะ ร่มรื่น สวยงาม เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนทั่วไปจะมีการจัดงานสมโภชเจ้าพ่อหลักเมือง ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๓๑ พฤษภาคม ของทุกๆ ปี

พระมหาธาตุเจดีย์ พระพุทธธรรมประกาศ

ตั้งอยู่ที่วัดพุทธาธิวาส ถนนรัตนกิจ องค์เจดีย์ตั้งอยู่บนเนินเขา มีความกว้าง ๓๙ เมตร สูง ๓๙.๙ เมตร เป็นมหาธาตุเจดีย์ที่สวยงาม และใหญ่ที่สุดในภาคใต้ ภายในพระมหาธาตุเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ศิลปะการก่อสร้างเป็นสถาปัตยกรรมแบบศรีวิชัยประยุกต์

มัสยิดกลางจังหวัดยะลา

เป็นมัสยิดใหญ่ประจำจังหวัดยะลา ตั้งอยู่ด้านซ้ายของถนนสายยะลา-ปัตตานี ในเขตเทศบาลเมืองยะลา โดยผ่านบริเวณที่ทางรถไฟตัดข้ามถนนไปเพียง ๒๐๐ เมตร มัสยิดแห่งนี้เพิ่งสร้างเสร็จ เมื่อพ.ศ.๒๕๒๗ รูปทรงงดงาม เป็นสถาปัตยกรรมแบบตะวันออกที่สอดแทรกเส้นกรอบทรงสุเหร่าไว้ได้อย่างกลมกลืน ด้านหน้าเป็นบันไดกว้าง สูงประมาณ ๓๐ ชั้น ทอดสู่ลานชั้นบน หลังคาทรงสี่เหลี่ยม มีโดมใหญ่อยู่กลาง นักท่องเที่ยวที่สนใจเข้าชมได้ด้วยความสำราญ

๑.๖.๓ แหล่งท่องเที่ยวเชิงประเพณีและวัฒนธรรม

สวนสาธารณะสนามช้างเผือก

สนามโรงพิธีช้างเผือก ตั้งอยู่ใจกลางเมืองยะลา มีพื้นที่ ๘๐ ไร่ เคยใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีน้อมเกล้าฯ ถวายช้างเผือก “**พระเศวตสุรคชาธาร**” แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๑ ปัจจุบันได้รับการตกแต่งด้วยไม้ดอก ไม้ใบ และไม้ประดับไว้อย่างสวยงาม มีสระน้ำ มีศาลากลางน้ำ รูปปั้นจำลองของสัตว์ต่างๆ หลายชนิด ประชาชนนิยมไปพักผ่อนในยามว่างเป็นจำนวนมาก และในช่วงปิดภาคเรียนฤดูร้อน เทศบาลจัดให้มีการแสดงดนตรีเพื่อให้ประชาชน ไปพักผ่อนหย่อนใจในสวนสาธารณะได้รับความเพลิดเพลินอีกด้วย

อำเภอเบตง

เบตงเมืองในหมอก เมื่อดูแผนที่ประเทศไทยแล้ววัดระยะทางจากจุดเริ่มต้นกรุงเทพมหานครลงไปทางใต้สุดเป็นระยะทางไกลสุดผืนแผ่นดินไทยตรงจุดที่เป็นแหลมยื่นเข้าไปในประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย อาณาบริเวณนั้นคือ “**เบตง**” เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดยะลา ภูมิประเทศในเขตเทศบาลเมืองเบตงมีภูเขาปกคลุมอยู่ทั่วไป บางคนเรียกอำเภอเบตงว่า “**เมืองในหมอก**” ช่วงเช้าจะมีหมอกปกคลุมไปทั่วทั้งอำเภอเบตง เป็นเมืองชายแดนที่น่าเที่ยวเมืองหนึ่ง เพราะมีคนเกือบทุกชาติทุกภาษาพักอยู่ในเบตงโดยเฉพาะในเขตเทศบาล มีคนจีนมาอาศัยอยู่หลายพวก เช่น คนกวางไส กวางตุ้ง ฮกเกี้ยน แต่จิ๋ว ฯลฯ ส่วนคนไทยมีทั้งไทยเหนือ ไทยใต้ ไทยกลางทุกภาค นอกจากนี้ก็มีไทยอิสลาม ตลอดจนชาวญี่ปุ่น เกาหลี และฝรั่งชาติต่างๆ เข้ามาทำค้าขายผู้ที่มีความสนใจด้านภาษา แล้วจะเรียนรู้ได้หลายภาษาทีเดียว โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ชาวเบตง มีโอกาสใช้มาก เพราะเป็นเมืองชายแดน มีแขกชาวต่างประเทศเข้าออกเป็นประจำและชาวเบตง ก็มีโอกาสออกต่างประเทศด้านมาเลเซีย สิงคโปร์ ชาวเบตงเป็นคนขยันในการประกอบอาชีพมีความเป็นอยู่ดี มีความสามัคคี รักความสงบ

อุโมงค์เบตง

ตั้งอยู่หมู่ ๒ บ้านปิยะมิตร ๑ ตำบลตะเนาะแมเราะ เข้าทางเดียวกับบ่อน้ำร้อนเบตงอยู่ ถัดจากน้ำตกอินทสรไปอีก ๓ กิโลเมตร เป็นอุโมงค์ดินซึ่งอดีตขบวนการโจรคอมมิวนิสต์มลายา (จคม.) สร้างขึ้นบนเนินเขาในป่าที่บสำหรับเป็นฐานปฏิบัติการต่อสู้ทางการเมือง ปัจจุบันเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่ง

ตู้ไปรษณีย์ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

ตั้งอยู่ที่อำเภอเบตงในเขตเทศบาลมณฑลนุชยางค์ สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๗ โดยคุณสงวน จิระจินดา อดีตนายไปรษณีย์โทรเลข อำเภอเบตง เพื่อให้เป็นสัญลักษณ์ของอำเภอเบตงในเรื่องการติดต่อสื่อสารลักษณะของตู้เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก เป็นรูปกลมทรงกระบอก แยกได้เป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนฐานและส่วนตัวตู้ ส่วนสูงของตู้ คือ ๒๙๐ เซนติเมตร นับจากฐานขึ้นไปรวมความสูงของตู้ด้วย วัดได้ ๓๒๐ เซนติเมตร ปัจจุบันตู้ไปรษณีย์ใบนี้ยังใช้งานอยู่

ไก่เบตง - ปลาเบตง

ไก่เบตง ชาวบ้านเรียกว่า “ไก่กวางไส” เป็นไก่พันธุ์เนื้อ มีรสอร่อยมาก มีผู้นำไก่พันธุ์เบตงไปเลี้ยงที่ท้องถิ่นอื่น แต่มีอาจที่จะนำไปเลี้ยงได้ เพราะอากาศไม่เหมือนที่เบตง ไก่พันธุ์ดังกล่าวจะไม่เติบโตและอาหารที่ขึ้นชื่อคือซาของเบตงอีกอย่างหนึ่ง คือ ปลาเบตง ซึ่งภาษาจีนเรียกว่า “เงาฮื้อ” เนื้อปลามีรสมัน เนื้อละเอียดชวนรับประทานยิ่งนัก

นกกางแอนเบตง

เป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของเมืองเบตง คือ เมื่อถึงฤดูใบไม้ร่วงคือระยะที่ต้นยางพาราผลัดใบ (ประมาณเดือนกันยายน - มีนาคม) ในยามเย็นก่อนที่พระอาทิตย์จะกลับไปเมืองเบตงจะดำทะมึนไปหมด นกกางแอนเหล่านี้จะบินมาจากป่าดงอย่างมืดฟ้ามัวดิน นกกางแอนนับหมื่นนับแสนจะเกาะนอนอยู่บนสายไฟฟ้า สายโทรศัพท์ เบียดตัวกันแน่นขนัด ซึ่งถ้าหากไปเบตงตอนกลางวันท่านจะไม่ได้เห็นนกกางแอนหลงเหลืออยู่เลย

สวนสาธารณะเทศบาลตำบลเบตง

สวนสาธารณะแห่งนี้มีพื้นที่ประมาณ ๑๒๐ ไร่ ตั้งอยู่บนเนินเขากลางเมืองเบตงเป็นจุดชมทัศนียภาพมุกกว้างของเมืองเบตง ภายในสวนร่มรื่นไปด้วยไม้ยืนต้นไม้ดอกนานาพันธุ์ นอกจากนั้นแล้วยังมีสิ่งที่น่าสนใจ ได้แก่ สวนนก สวนสัตว์ สถานที่แสดงพันธุ์สัตว์น้ำ สวนสุขภาพ เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเบตง

หมู่บ้านชาไก

อยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านแห อำเภอธารโต จังหวัดยะลา ห่างจากตัวจังหวัดยะลาไปทางเบตงประมาณ ๘๐ กิโลเมตร และห่างจากถนนใหญ่ลึกเข้าไปกลางขุนเขาประมาณ ๔ กิโลเมตร เป็นที่อยู่อาศัยของชนพื้นเมืองที่เรานิยมเรียกว่า “เงาะ” หรือ “เงาะชาไก” บ้านเรือนของชาไกสร้างด้วยไม้ไผ่หลังคาจาก มีประมาณ ๒๐-๓๐ หลังคาเรือน มีอาชีพในการทำไร่และหาของป่า ปัจจุบันได้มีการพัฒนาหมู่บ้านแห่งนี้ โดย กรมประชาสงเคราะห์รวบรวมให้อยู่ในบริเวณเดียวกันได้ จำนวน ๒๑ ครอบครัว ๕๒ คน ได้จัดสร้างบ้านให้อยู่อาศัยที่ดีขึ้น ปลูกยางพาราพันธุ์ดีให้จำนวน ๓๐๐ ไร่ และได้กราบบังคมทูลสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ขอใช้คำว่า “ศรีธารโต” ให้ทุกคนใช้เป็นนามสกุล เด็กๆ สามารถเรียนรู้ และมีการศึกษาที่ก้าวหน้ามากขึ้น มีครูจากจังหวัดและเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดนเข้าไปให้ความรู้ ทำให้ชาวชาไกมีความเจริญขึ้นมา

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครุว์เรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

จังหวัดยะลา มีจำนวนประชากรรวม ๕๔๕,๙๑๓ ราย แยกเป็นจำนวนประชากรเพศชาย ๒๗๑,๔๘๐ ราย จำนวนประชากรเพศหญิง ๒๗๔,๔๓๓ ราย มีครุว์เรือนทั้งหมด ๑๗๕,๙๘๑ ครุว์เรือน และมีครุว์เรือนทำการเกษตร จำนวน ๗๓,๘๗๙ ครุว์เรือน แยกเป็นประชากรในภาคเกษตรเพศชาย ๑๒๐,๑๙๔ ราย ประชากรในภาคเกษตรเพศหญิง ๑๑๗,๗๙๕ ราย รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๓๗,๙๘๘

ตารางที่ ๑๓ จำนวนครุว์เรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัด

ที่	อำเภอ	จำนวนครุว์เรือน		จำนวน			พื้นที่ (ไร่)		
		ครุว์เรือนทั้งหมด	ครุว์เรือนเกษตรกร	ประชากรในภาคเกษตร (คน)			ทั้งหมด	ถือครองทำการเกษตร	อื่น ๆ
				ชาย	หญิง	รวม			
๑	เมืองยะลา	๑๗๓,๖๕๒	๙,๘๒๙	๑๓,๙๖๗	๑๔,๕๙๗	๒๘,๕๖๔	๑๗๔,๒๒๖	๑๑๔,๕๔๐	๕๗,๗๒๐
๒	เบตง	๖๒,๔๕๒	๙,๒๖๙	๑๐,๘๕๙	๘,๑๐๒	๑๘,๙๖๑	๘๒๓,๘๑๖	๓๔๘,๑๓๒	๔๗๕,๖๘๔
๓	บันนังสตา	๖๔,๑๔๙	๑๓,๓๔๒	๒๐,๙๔๘	๒๐,๔๗๔	๔๑,๔๒๒	๓๘๒,๑๒๓	๒๕๕,๓๖๗	๑๒๖,๗๕๖
๔	ธารโต	๒๖,๐๐๗	๕,๖๖๖	๙,๔๒๘	๘,๓๓๙	๑๘,๗๖๗	๔๘๒,๓๗๒	๒๘๙,๐๔๗	๑๗๓,๓๒๕
๕	ยะหา	๖๔,๙๗๓	๙,๕๘๓	๑๘,๖๗๙	๑๘,๔๐๐	๓๗,๐๗๙	๓๑๐,๒๙๒	๒๓๘,๐๘๓	๗๒,๒๐๙
๖	รามัน	๙๘,๒๐๕	๑๖,๔๔๙	๒๘,๙๙๗	๒๙,๖๙๒	๕๘,๖๘๘	๓๑๘,๘๐๑	๒๒๖,๗๔๐	๙๒,๐๖๑
๗	กาบัง	๒๕,๙๐๘	๓,๙๕๓	๕,๘๖๒	๖,๓๕๑	๑๒,๒๑๓	๒๗๗,๒๖๖	๑๖๔,๔๒๓	๑๑๒,๘๔๓
๘	กรงปินัง	๓๐,๕๖๗	๕,๗๘๘	๑๑,๔๕๔	๑๑,๒๔๐	๒๒,๖๙๔	๑๑๒,๒๔๘	๙๓,๓๐๙	๑๘,๙๓๙
	รวม	๕๔๕,๙๑๓	๗๓,๘๗๙	๑๒๐,๑๙๔	๑๑๗,๗๙๕	๒๓๗,๙๘๘	๒,๘๖๑,๑๔๔	๑,๗๒๙,๖๔๑	๑,๑๓๙,๕๓๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

พื้นที่ทั้งหมด ๒.๘๗๙ ล้านไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๑.๗๒๔ ล้านไร่ (๖๓.๑๑% ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นพื้นที่ถือครองทำการเกษตรจริง จำนวน ๑.๖๙๑ ล้านไร่ (ร้อยละ ๙๓.๐๖) ได้แก่ ปลูกยางพารา ๑.๒๐๖ ล้านไร่, ไม้ผล ๐.๑๑๙ ล้านไร่, ไม้ยืนต้น ๐.๐๒๔ ล้านไร่, ข้าว ๐.๐๔๐ ล้านไร่, พืชผัก ๐.๐๐๑ ล้านไร่, พืชไร่ ๐.๐๐๐๑ ล้านไร่, ประมง ๐.๐๓๓ ล้านไร่, และปศุสัตว์ ๐.๑๐๘ ล้านไร่ และเป็นพื้นที่ถือครองที่ไม่ใช่ประโยชน์ทางการเกษตร จำนวน ๐.๑๔๙ ล้านไร่ (ร้อยละ ๖.๙๔) โดยพื้นที่ทั้งหมดเป็นพื้นที่เกษตรกรรมนอกเขตชลประทาน มีครุว์เรือนเกษตรกร ๗๔,๑๓๕ ครุว์เรือน ในปีการเพาะปลูก ๒๕๖๔ มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ ยางพารา ทุเรียน มังคุดและลองกอง มีพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญดังนี้ (สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา : ๒๕๖๔)

ตารางที่ ๑๔ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ ปี ๒๕๖๕

ที่	อำเภอ	เนื้อที่ถือครอง การเกษตร ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่ทำการเกษตรจริง (ไร่)							
			เนื้อที่ทำการปลูกพืช						เนื้อที่ทำการเกษตรอื่น ๆ	
			ข้าว	ยางพารา	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	พืชผัก	พืชไร่	ประมง	ปศุสัตว์
๑	เมืองยะลา	๑๑๔,๕๔๐	๙,๓๖๔	๕๑,๕๓๘	๕,๔๐๕	๕,๑๒๔	๑,๑๐๐	๒๔๙	๓,๐๑๖	๒,๒๖๐
๒	เบตง	๓๔๘,๑๓๒	-	๓๐๔,๑๓๙	๓๘,๕๗๑	๑,๒๐๖	๖๐๒	-	๖๒๗	๓๐๑
๓	บันนังสตา	๒๕๕,๓๖๗	๙๘	๑๘๒,๗๗๔	๔๐,๘๗๗	๑,๖๐๖	๒๒๙	-	๖๐๖	๓,๖๗๘
๔	ธารโต	๒๘๙,๐๔๗	-	๑๐๐,๔๒๓	๒๔,๒๒๕	๑,๓๒๕	-	-	๓๗	๙๖๒
๕	ยะหา	๒๓๘,๐๘๓	๓๑๖	๑๗๕,๔๔๕	๕,๕๓๒	๒,๗๗๕	๒๐๗	๖๑	๓๘๘	๕๘๙
๖	รามัน	๒๒๖,๒๕๓	๙,๙๒๖	๑๖๒,๕๓๕	๙,๐๕๗	๘,๑๖๘	๙๙๒	๔๒๑	๕๓๒	๑,๔๑๙
๗	กาบัง	๑๖๔,๔๒๓	-	๑๔๖,๗๓๓	๓,๘๙๐	๑,๗๓๔	๑๒๐	๓๘	๒๓๒	๓๐๐
๘	กรงปินัง	๙๓,๓๐๗	-	๗๘,๗๑๔	๗,๓๘๑	๑,๒๑๙	๗๖๑	๖๕	๒๕๓	๑๖๔
	รวม	๑,๗๒๙,๑๕๒	๑๙,๗๐๔	๑,๒๐๒,๓๐๑	๑๓๕,๙๒๔	๒๓,๑๕๘	๔,๐๑๑	๘๓๔	๕,๖๙๑	๙,๖๗๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานประมงจังหวัดยะลา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

๑) น้ำเพื่อการเกษตร

แหล่งน้ำที่ประชาชนชาวจังหวัดยะลาใช้เพื่อการเกษตรประกอบด้วย บ่อบาดาลส่วนตัว ๕๗๐ บ่อ บ่อบาดาลสาธารณะ ๗๒๐ บ่อ และบ่อที่มีเครื่องสูบน้ำ ๖๓ แห่ง สระ ๑๖๔ แห่ง ฝายส่วนตัว ๔๕ แห่ง และคลองชลประทานส่งน้ำ ๕ แห่ง

ตารางที่ ๑๕ แสดงสระเก็บน้ำขนาดเล็ก และบ่อบาดาล

อำเภอ	จำนวนสระเก็บน้ำขนาดเล็ก	จำนวนบ่อบาดาลอื่นๆ
๑. เมืองยะลา	๔๔	๑๙๒
๒. กรงปินัง	๐	๔๒
๓. ยะหา	๖	๑๐๗
๔. กาบัง	๑๐	๒๕
๕. รามัน	๑๒๘	๑๒๙
๖. บันนังสตา	๐	๒๘
๗. ธารโต	๐	๑๙
๘. เบตง	๐	๒๘
รวม	๑๘๘	๕๗๐

ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

๒) แหล่งน้ำชลประทาน โครงการชลประทานยะลา มีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ประกอบด้วย

๒.๑) โครงการที่ไม่ถ่ายโอน

- (๑) โครงการพระราชดำริ จำนวน ๖๓ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๔๖,๓๘๘ ไร่
- (๒) โครงการป้องกันตนเองชายแดนไทย-มาเลเซีย จำนวน ๓๙ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๓๘,๖๗๖ ไร่

รวม ๑๐๒ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๘๕,๐๖๔ ไร่

๒.๒) โครงการที่ถ่ายโอนให้กับท้องถิ่น

- (๑) โครงการขุดลอกหนองน้ำและคลองธรรมชาติ จำนวน ๖๗ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๓๗,๐๓๕ ไร่
- (๒) โครงการศูนย์บริการเกษตรกรเคลื่อนที่ จำนวน ๒๒ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๑๒,๓๑๐ ไร่
- (๓) โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า จำนวน ๗ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๕,๕๕๐ ไร่
- (๔) โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๘๘ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๕๐,๘๖๐ ไร่

รวมโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ๒๘๖ โครงการ พื้นที่รับประโยชน์ ๑๙๐,๔๓๑ ไร่

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่น ๆ

๑) ลักษณะลุ่มน้ำ

จังหวัดยะลา มีแม่น้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำปัตตานี ต้นน้ำเกิดจากภูเขาในท้องที่อำเภอเบตง ไหลผ่าน อำเภอธารโต อำเภอบันนังสตา อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา อำเภอเยริง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานีและไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความยาวประมาณ ๒๑๐ กิโลเมตร บริเวณที่แม่น้ำปัตตานีไหลผ่านเขตอำเภอเบตง อำเภอธารโต และอำเภอบันนังสตาเป็นพื้นที่สูง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จึงได้ก่อสร้างเขื่อนบางลางขึ้นที่ตำบลบาเจาะ อำเภอบันนังสตา เป็นเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำอีกแห่งหนึ่งของภาคใต้ ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ๓ เครื่อง มีกำลังผลิตรวม ๒๔,๐๐๐ กิโลวัตต์

๒) ลักษณะภูมิประเทศ

ภูมิประเทศโดยทั่วไปของจังหวัดยะลา มีลักษณะภูเขา เนินเขา และหุบเขา ตั้งแต่ตอนกลางจนถึงใต้สุดของจังหวัด มีที่ราบบางส่วนทางตอนเหนือของจังหวัด ได้แก่ บริเวณที่ราบแม่น้ำปัตตานี และแม่น้ำสายบุรีไหลผ่าน อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเล โดยเฉลี่ยระหว่าง ๑๐๐ - ๒๐๐ เมตร พื้นที่ส่วนใหญ่ปกคลุมด้วยป่าดงดิบและสวนยางพารา มีเทือกเขาที่สำคัญอยู่ ๒ เทือกเขา คือ เทือกเขาสันกาลาศีรี เริ่มจากอำเภอเบตง เป็นแนวยาวกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียและเทือกเขาปิไล ซึ่งเป็นเทือกเขาอยู่ภายในจังหวัด ในเขตตำบลบูตี บันนังสาเรง ของอำเภอเมืองยะลา กิ่งอำเภอกรงปินัง และอำเภอรามัน แม่น้ำอีกสายหนึ่งที่ไหลผ่านจังหวัดยะลา คือ แม่น้ำสายบุรี ต้นกำเนิดจากภูเขา สันกาลาศีรี ซึ่งกั้นเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ไหลผ่านอำเภอแว้ง อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ผ่านอำเภอรามัน จังหวัดยะลา แล้วไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ความยาวประมาณ ๑๕๐ กิโลเมตร

๓) น้ำเพื่อการเกษตร

แหล่งน้ำที่ประชาชนชาวจังหวัดยะลาใช้เพื่อการเกษตร ประกอบด้วย บ่อบาดาลส่วนตัว ๑,๓๕๖ บ่อ บ่อบาดาลสาธารณะ ๗๒๐ บ่อ และบ่อที่มีเครื่องสูบน้ำ ๖๓ แห่ง สระ ๑๖๔ แห่ง ฝายส่วนตัว ๔๕ แห่ง และคลองชลประทานส่งน้ำ ๕ แห่ง

๔) แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดยะลา มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ คือ แม่น้ำปัตตานี และแม่น้ำสายบุรี ห้วย ลำธาร คลอง ๓๘๓ สาย มีหนองบึง ๑๑๓ แห่ง มีน้ำพุ น้ำซับ ๑๖ แห่ง

๕) แหล่งน้ำชลประทาน

แหล่งน้ำชลประทานที่ก่อสร้างแล้วเสร็จในพื้นที่จังหวัดยะลา ประกอบด้วย แหล่งน้ำตาม โครงการขนาดใหญ่ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย - มาเลเซีย และโครงการขนาดเล็ก โครงการศูนย์บริการเกษตรกรรมเคลื่อนที่ โครงการขุดลอกหนองน้ำและคลองธรรมชาติ รวมทั้งสิ้น ๒๑๑ โครงการ สามารถเก็บกักน้ำได้ ๘.๑๙ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ ๑๓๖,๒๔๙ ไร่ หรือร้อยละ ๘.๓๒ ของพื้นที่ถือครองทางการเกษตรของจังหวัด ๑,๖๓๘,๐๐๘ ไร่

๖) สถานการณ์ลุ่มน้ำ

ปริมาณน้ำทั้งปีสูงสุด ประมาณ ๒,๓๖๖ ล้านลูกบาศก์เมตร เป็นปริมาณน้ำท่าที่ไหลในช่วงฤดูฝน ร้อยละ ๗๓.๕ การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำจนถึงปัจจุบัน มีความจุรวมทั้งสิ้น ๑,๔๐๔.๔๓ ล้านลูกบาศก์เมตรหรือ ปริมาณร้อยละ ๕๓ ของปริมาณน้ำท่ารายปี ความจุทั้งหมดเป็นโครงการอ่างเก็บน้ำเขื่อนบางลาง ซึ่งอยู่ในพื้นที่ ลุ่มน้ำแม่น้ำปัตตานีตอนบน การพัฒนาในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่น้ำปัตตานีตอนล่าง โครงการส่วนใหญ่เป็น โครงการขนาดเล็ก เนื่องจากสภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบ ซึ่งถือว่ามีศักยภาพในการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อเก็บกักน้ำ ไว้ใช้ในฤดูแล้งได้น้อยมาก ลุ่มน้ำปัตตานี มีพื้นที่ชลประทาน ๒๕๒.๑๓๐ ไร่ พื้นที่การเกษตร ที่เหลือ ซึ่งเป็นพื้นที่นอกเขตชลประทานจึงอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก อย่างไรก็ตามพื้นที่นอกเขตชลประทาน ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราษฎรขยายพื้นที่เพาะปลูกในบริเวณที่ดอนและพื้นที่ลาดเชิงเขา ซึ่งเป็นปัญหาในการจัดหา

๗) การพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบัน

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่อยู่ในแผนของกรมชลประทาน มีจำนวนทั้งหมด ๕๕ โครงการ แบ่งเป็นโครงการขนาดใหญ่ ๑ แห่ง โครงการขนาดกลาง ๘ แห่ง ขนาดเล็ก ๔๖ แห่ง ซึ่งสามารถแบ่งตามกรอบการพัฒนาแหล่งน้ำของกรมชลประทานได้ดังนี้ โครงการประเภทอ่างน้ำมี ๗ แห่ง โครงการพัฒนาฝาย มี ๒๐ แห่ง ปตร./เขื่อนระบายน้ำ ๑ แห่ง พัฒนาระบบส่งน้ำ ๒๐ แห่ง โครงการเหลียวหลัง ๑ แห่ง และโครงการอื่นๆ ๔ แห่ง ได้พื้นที่ชลประทานทั้งสิ้น ประมาณ ๓๑,๓๕๘ ไร่ และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ในระดับต่างๆ จึงได้ จำแนกแผนงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำออกเป็น ๓ ระยะ คือ แผนระยะสั้น แผนระยะกลางและแผนระยะยาว

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๔/๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๖ แสดงการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๔/๒๕๖๕

ชนิดพืช	จำนวน ครัวเรือนที่ปลูก (ครัวเรือน)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่ เก็บเกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย/ เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม/ไร่)	ราคาที่เกษตรกร ขายได้เฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)
ยางพารา	๕๑,๘๔๙	๑,๐๖๑,๑๐๙	๑,๐๔๗,๒๐๗	๒๕๓,๔๒๔	๒๔๒	๔๑
ทุเรียน	๔๑,๘๔๘	๑๐๐,๕๗๕	๖๘,๐๕๗	๔๔,๓๐๕	๕๖๐	๗๙
ลองกอง	๑๔,๙๕๖	๑๙,๔๐๖	๑๙,๑๐๔	๒๖.๔๐	๒๕	๑๐
ข้าว	๔,๗๙๓	๑๙,๗๐๔	๑๙,๐๑๒	๗,๒๕๐	๓๒๖	๑๓
มังคุด	๘,๒๙๗	๖,๕๓๗	๖,๓๔๐	๙๖๗	๑๖๗	๓๑
ปาล์มน้ำมัน	๑,๔๑๕	๗,๐๒๒	๖,๔๔๕	๑๐,๐๖๒	๑,๗๒๔	๕
มะพร้าว	๖,๔๓๒	๕,๖๓๑	๕,๑๗๔	๓,๑๒๖	๘๔๙	๕๙
เงาะ	๕,๑๖๗	๑,๙๖๗	๑,๙๔๕	๕๓๙	๒๙๓	๒๐
กล้วยหิน	๕,๒๙๒	๓,๒๒๐	๒,๒๕๑	๑,๕๔๗	๙๗๗	๑๓
ส้มโชกุน	๕๗	๖๑๘	๕๗๕	๑,๑๙๐	๑,๓๓๔	๑๑๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และจำนวนสัตว์ที่เลี้ยงทั้งหมด ปี ๒๕๖๕

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวน สัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
			จำนวน	หน่วยนับ		
ไก่พื้นเมือง	๓๗,๗๖๐	๙๓๕,๒๔๐	-	-	๑๐๑	-
เป็ดเทศ	๑๕,๘๙๘	๒๒๕,๙๐๗	-	-	๙๔	-
ไก่ไข่	๔๘๗	๖๗,๓๕๔	-	-	-	-
โคเนื้อ	๑๗,๖๒๖	๕๘,๓๗๖	-	-	๙๙	-
แพะ	๑๓,๖๙๑	๖๘,๕๔๑	-	-	๑๐๑	-
ไก่เนื้อ	๖๙๖	๗๙,๑๐๓	-	-	๕๕	-
สุกร	๕๙	๔,๘๔๖	-	-	๙๓	-
แกะ	๗๓๗	๔,๑๗๑	-	-	๑๖๕	-
กระบือ	๓๒๘	๑,๗๔๔	-	-	๘๒	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๘ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๕

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
ปลากระเม็ดน้ำจืด	๒๒	๖.๖๕	๒.๕๘	๕๐	๑๒๙,๐๐๐
ปลาจิ้น	๙๗	๙.๓๒	๗.๖	๒๔๐	๑,๘๒๔,๐๐๐
ปลาดุก	๑,๔๐๕	๑๙๗.๗๗	๓๔๖.๕๑	๕๐	๑๗,๓๒๕,๕๐๑
ปลาตะเพียน	๙๐	๓๐.๐๖	๒๕.๓๔	๔๕	๑,๑๔๐,๓๐๐
ปลานิล	๘๗๔	๒๐๐.๔๑	๓๒๕.๘๔	๘๐	๒๖,๐๖๗,๒๐๐
ปลาหมอ	๑๕	๓.๗๑	๒.๓	๙๐	๒๐๗,๐๐๐
ปลาพลวงชมพู	๕๘	๓.๕๐	๐.๕๒	๓,๐๐๐	๑,๕๖๐,๐๐๐
ปลาน้ำจืดอื่นๆ	๑๖	๖.๒๐	๒.๗	๔๕	๑๒๑,๕๐๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดยะลา

๒.๔.๔ สินค้าเด่น/สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ของจังหวัดยะลา

๑) สินค้าเด่น ได้แก่

(๑) **ไก่เบตงยะลา** มีรสชาติพิเศษกว่าไก่ชนิดอื่น คือ หนังจะกรอบ ไม่มีมันแทรก เนื้อนุ่ม หนังมีสีเหลืองอ่อน ไม่ขาวเหมือนไก่ทั่วไป นิยมนำมาทำเป็นไก่ต้มสับลงจาน ข้าวมันไก่ โดยมีการเลี้ยงมากที่สุดในพื้นที่อำเภอเบตง ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาเพื่อรับรองเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

(๒) **ปลาพลวงชมพู (ปลากือเลาะห์)** เป็นปลาที่มีรสชาติดี เป็นที่ขึ้นชื่อ นับเป็นปลาที่มีราคาแพงที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อีกทั้งยังจัดว่าเป็นปลาตระกูลปลาพลวง หรือปลาเวียนเพียงชนิดเดียวเท่านั้นที่สามารถรับประทานได้ทั้งเกล็ด

(๓) **มังคุดในสายหมอกเบตง** เป็นมังคุดในสวนที่ปลูกเรียงรายไปตามเนินเขาสูงริมชายแดนในพื้นที่อำเภอเบตง ซึ่งปกคลุมไปด้วยสายหมอกสีขาวตลอดทั้งปี จากสภาพอากาศและการจัดการดูแลอย่างเป็นระบบภายใต้แนวทางการของเกษตรกรอินทรีย์ที่เน้นทุกอย่างจากธรรมชาติ จึงทำให้ผลมังคุดที่มีลักษณะเนื้อแห้ง เนื้อไม่เปียก ถึงแม้จะเก็บสุกจนชั่วแฉงแล้ว ยังสามารถเก็บไว้ได้หลายวัน โดยคงความอร่อยปลอดภัย ใส่ใจสุขภาพ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการขอขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

๒) สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication : GI) ได้แก่

(๑) กล้วยหินบันนังस्ता เป็นกล้วยพันธุ์พื้นเมืองของอำเภอบันนังस्ता ซึ่งปลูกมากในพื้นที่ ๗ อำเภอของจังหวัดยะลา ได้แก่ อำเภอบันนังस्ता อำเภอธารโต อำเภอกรงปินัง อำเภอยะหา อำเภอเบตง อำเภอกาบัง และอำเภอเมืองยะลา มีลักษณะเด่น คือ เป็นกล้วยที่มีเนื้อแข็ง และเมื่อสุกจะมีรสชาติเปรี้ยวเล็กน้อย ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) กับกรมทรัพย์สินทางปัญญากระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๒

ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
ด้านพืช		
กล้วยหินบันนังस्ता	พื้นที่ ๓,๒๗๕ ไร่	๓,๓๐๐ ตัน/ปี

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา

(๒) ทุเรียนสะเต็ตน้ำยะลา หมายถึง ทุเรียนพันธุ์หอมทอง พันธุ์ก้านยาว พันธุ์ชะนี พันธุ์พวงมณี พันธุ์มุขังคิง และพันธุ์หนามดำ (โอฉี) มีลักษณะเนื้อแห้ง ละเอียด เส้นใยน้อย เนื้อมีสีเหลืองอ่อนหรือเข้มตามสายพันธุ์ มีกลิ่นเฉพาะตัวตามสายพันธุ์ รสชาติหวานมัน ปลูกบนพื้นที่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ตั้งแต่ ๑๐๐ เมตรขึ้นไป ในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) กับกรมทรัพย์สินทางปัญญากระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔

ข้อมูลลักษณะของทุเรียนสะเต๋ดน้ำ

ทุเรียนสะเต๋ดน้ำยะลา TURIAN SA-DED NAM YALA

จากสภาพพื้นที่สูง เนินลูกภูเขา ฝั่งภูเขา ท่ามกลางธรรมชาติสุดสวยงาม
 ภูเขา สายน้ำ ทะเลสาบภูเขา และทะเลหมอก โอบล้อมด้วยผืนป่าอุทยานลา
 ดือ พื้นที่ปลูกทุเรียนคุณภาพของจังหวัดยะลา
 เป็นแหล่งบ่มเพาะทุเรียนคุณภาพ ปลอดภัยจากสารเคมี ทำให้เนื้อแห้ง เนื้อเหนียวนุ่ม รสชาติหวานมัน
 มีถิ่นกำเนิดที่ทุเรียนสะเต๋ดน้ำยะลา

ชั้นคุณภาพระดับพรีเมียม (Premium Class)
 ทุเรียนทั้งผลมีขั้ว ตรงตามพันธุ์ ผลทุเรียนต้องแก่ได้ที่ตามอายุจากดอกบานของแต่ละพันธุ์

1. ทุเรียนพันธุ์หมอนทอง

- ผลมีพูเต็ม 4 พูขึ้นไป
- น้ำหนักผลเฉลี่ย 3 กิโลกรัม
- เนื้อหนาสีเหลืองอ่อน เนื้อแห้งไม่และติดมือ

2. ทุเรียนพันธุ์จินิ

- ผลมีพูเต็ม 4 พูขึ้นไป
- น้ำหนักผลเฉลี่ย 3 กิโลกรัม
- เนื้อหนาสีเหลืองจ๋าปา เนื้อแห้งละเอียดอ่อนนุ่ม

3. ทุเรียนพันธุ์กัษยาอ

- ผลกลม มีพูเต็มทุกพู
- น้ำหนักผลเฉลี่ย 3 กิโลกรัม
- เนื้อหนาปานกลาง สีเหลือง เนื้อเนียนละเอียด

4. ทุเรียนพันธุ์พองมณี

- ผลกลมรี มีพูเต็มทุกพู
- น้ำหนักผลเฉลี่ย 1 กิโลกรัม
- เนื้อหนาปานกลาง สีเหลืองเข้ม เนื้อละเอียดเหนียวนุ่ม

5. ทุเรียนพันธุ์มูซังคิง

- ผลกลมรี มีพูเต็มทุกพู
- น้ำหนักผลเฉลี่ย 2 กิโลกรัม
- เนื้อหนาสีเหลือง เนื้อเนียนเหนียวนุ่ม

6. ทุเรียนพันธุ์โอเอตี้ (หน่อมดำ)

- ผลมีพูเต็ม 4 พูขึ้นไป
- น้ำหนักผลเฉลี่ย 2 กิโลกรัม
- เนื้อหนาสีเหลืองอมส้ม เนื้อละเอียดเหนียวนุ่ม

ทุเรียนสะเต๋ดน้ำ @ ยะลา

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร
ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตรปี ๒๕๖๕

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ
GAP	
๑) ด้านพืช	
- ทุเรียน	๑๐,๕๗๘.๒๐ ไร่
- ลองกอง	๔๙๘.๗๐ ไร่
- มังคุด	๑,๖๙๗.๕๐ ไร่
- ปาล์มน้ำมัน	๓.๒๔ ไร่
- มะพร้าว	๙.๕๐ ไร่
- ส้มโชกุน	๓๐.๐๐ ไร่
- ผักไฮโดรโปนิคส์	๒.๓๑ ไร่
- พืชผัก ฯลฯ	๙๙.๓๓ ไร่
๒) ด้านปศุสัตว์	
-สุกร	๔,๒๗๐ ตัว
-แพะเนื้อ	๓๕ ตัว
-ไก่พันธุ์	๘๔๐ ตัว
-แกะเนื้อ	๓๑๘ ตัว
-แพะเนื้อ	๗๙๐ ตัว
-ไก่เนื้อ	๒๐,๐๐๐ตัว
๓) ด้านประมง	
-ปลานิล (น้ำไหล)	๕ ราย/๙๗.๘๗ ไร่
-ปลาพลวงชมพู	๘ ราย/ ๐.๓๗ ไร่
-ปลาจีน	๑๙ ราย/ ๑๓.๐๗ ไร่
-ปลาตะเพียน	๒๕ ราย/ ๓๒.๘๑ ไร่
-ปลาดุก	๒ ราย/ ๒๓.๖ ไร่
-ปลาอื่นๆ	๙ ราย/ ๑.๘๑ ไร่
เกษตรอินทรีย์	
๑) ปลาจีน	๕ ราย/แปลง
๒) เกษตรผสมผสาน	๑ ราย/แปลง

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา, สำนักงานประมงจังหวัดยะลา

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัด

โดยหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้อบรมเกษตรกร และสนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณผลผลิตต่อไร่ พัฒนาคุณภาพผลิต ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่ม และส่งเสริมการตลาด โดยยึดหลักการตลาดนำการผลิต ตารางที่ ๒๑ สินค้า OTOP ระดับ ๕ ดาว จำนวน ๒๑ ผลิตภัณฑ์

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	ผลิตภัณฑ์	ที่อยู่
๑	ร้านหยกสววย	ขนมปั้นลึบ(ไส้ปลา)	๓๒๗ ถนนผังเมือง ๔ ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
๒	กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	ทุเรียนกวน	๔๒/๓ ม.๓ ต.ลำพะยา อ.เมืองยะลา
๓	กลุ่มน้ำพริกอินทรีย์อาหารทะเลแปรรูป	น้ำพริกกุ้งเสียบ	๓๓ ม.๓ ซอยอนุกุลกิจ ๑ ถนนวชิรวิทย์ ๓ ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
๔	กลุ่มศรียะลาบาติก	ผ้าหลา	๘๕ ซอยเวฬุวัน ๑๒ (สุขจร๒) ถนนเวฬุวัน ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
๕	หจก.มายโฮมฟู้ดแอนด์เซอร์วิส	แกงแพะสำเร็จรูป	๔๕/๕ ม.๓ ต.ท่าสาป อ.เมืองยะลา
๖	หจก.มายโฮมฟู้ดแอนด์เซอร์วิส บาบาไอซ์	แกงเนื้อสำเร็จรูป	๔๕/๕ ม.๓ ต.ท่าสาป อ.เมืองยะลา
๗	กลุ่มเครื่องหนังสันกาลาศีรี	กระเป๋าผ้า/หนัง	๔๐/๙ ม.๒ ถนนสุขยางค์ ต.บันนังสตา อ.เมืองยะลา
๘	กลุ่มอาดอนันบาติก	ผ้าบาติก	๗๔/๓๖ ถนนเทศบาล ๑ ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
๙	อาหารแปรรูปพะหมี่เบตง	หมี่เบตง	๒๖ ซอยสง่างูทิต ถนนผังเมือง ๕ ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
๑๐	ตราไก่คู่ เทศบาลนครยะลา	กุนเชียงหมูอย่างดี	๗๘/๑๕ ซอยตรีมิตร๙ ถนนหน้าอานามย์ ต.สะเตงนอก อ.เมืองยะลา
๑๑	บจก.ยะลาฟู้ดส์	ตราคุณนาย	๑๐๕-๑๐๗ ถนนพิมลชัย ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
๑๒	กลุ่มไข่เค็มบ้านสี่คอง	ไข่เค็มบ้านสี่คอง	๘๕/๖ ม.๗ ต.ลำใหม่ อ.เมืองยะลา
๑๓	กลุ่มศรียะลาบาติก	ผ้าคลุมผม	๕๘ ถนนพิพิธภัณฑสถาน อ.เมืองยะลา
๑๔	กลุ่มแม่บ้านสตรีพัฒนาบ้านแซะ	ทุเรียนกวน	๗๔ ม.๒ ต.ตาซี อ.ยะหา
๑๕	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตร	ทุเรียนกวน	๒๑ ม.๒ ต.ตาซี อ.ยะหา
๑๖	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนาแปรรูปกล้วยหินนิงดา	กล้วยหินฉาบหวาน	๔๑๘ ม.๗ ต.บันนังสตา อ.บันนังสตา
๑๗	กลุ่มเสื่อยัดโปลอมาลู Imtihan	เสื่อยัดมาลู(คอปก)	๒๕๗ ม.๔ ต.ตาดานะปุเต๊ะ อ.บันนังสตา
๑๘	วนชานตีหะยืออาแวง	น้ำแกงส้มสำเร็จรูป	๓๐/๑๑ ถนนประชาธิปไตย ต.เบตง อ.เบตง
๑๙	อিবรอเฮง บาติก	ผ้าบาติก	๕ ม.๑ ต.กรงปินัง อ.กรงปินัง
๒๐	กลุ่มป้กัจกรบ้านต้อโลปะปาแซ	หมวกกะปิเยาะ	๒๔๕ ม.๑ ต.สะเอะ อ.กรงปินัง
๒๑	กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านบาลูกาลูวีระ	เสื้อผ้าสำเร็จรูป	๘๐/๙ ม.๕ ต.ตะโกลีะหลอ อ.รามัน

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดยะลา

๒.๔.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๒๒ ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด (หน่วย : ร้อยละ)

สินค้า	ปี ๒๕๖๕											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปี	๐.๐๐	๒๓.๘๑	๕๘.๒๕	๑๖.๙๑	๑.๐๓	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
ปาล์มน้ำมัน	๐.๑๖	๑๑.๑๖	๑๐.๑๘	๑๔.๓๓	๑๓.๔๙	๑๓.๓๐	๑๐.๘๒	๓.๑๗	๓.๗๔	๓.๒๓	๓.๔๖	๒.๖๒
เงาะ	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑.๘๒	๔๙.๘๒	๔๓.๙๙	๔.๓๘	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
กล้วยหิน	๔.๕๕	๔.๘๗	๔.๙๕	๑๒.๘๕	๔.๙๕	๖.๔๖	๗.๗๔	๑๐.๐๖	๑๑.๗๓	๑๕.๖๔	๑๐.๙๓	๕.๒๗
ทุเรียน	๐.๐๑	๐.๐๑	๐.๐๒	๐.๐๓	๐.๐๖	๒.๗๘	๑๗.๘๖	๖๐.๘๙	๑๖.๖๖	๑.๖๒	๐.๐๐	๐.๐๐
มังคุด	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑.๘๔	๓๔.๗๔	๕๖.๖๔	๖.๗๑	๐.๐๗	๐.๐๐	๐.๐๐
ลองกอง	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๔.๐๘	๑๓.๐๕	๕๓.๘๕	๒๔.๓๙	๔.๖๒	๐.๐๐	๐.๐๐

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๒๓ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
๑. สหกรณ์การเกษตร	๓๔	๒๘,๔๑๖
๒. สหกรณ์ออมทรัพย์	๑๓	๑๙,๖๓๒
๓. สหกรณ์ร้านค้า	๑	๔๔๓
๔. สหกรณ์บริการ	๙	๑๘,๗๗๗
๕. สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๑	๓๘๙
รวม	๕๘	๖๗,๒๖๘

➤ การจัดชั้นมาตรฐานคุณภาพสหกรณ์ในจังหวัด

- ระดับดีเลิศ จำนวน ๑๕ สหกรณ์
- ระดับดีมาก จำนวน ๘ สหกรณ์
- ระดับดี จำนวน - สหกรณ์
- ไม่ผ่าน จำนวน ๒๙ สหกรณ์
- ยังไม่เริ่มดำเนินการ จำนวน ๓ สหกรณ์
- หยุดกิจการ จำนวน ๓ สหกรณ์

➤ ปริมาณธุรกิจสถาบันเกษตรกร

- สหกรณ์ ๑๑,๐๓๐,๕๔๑,๓๒๘.๒๔ บาท
- กลุ่มเกษตรกร ๒๓๔,๑๔๙,๗๕๑.๖๐ บาท

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดยะลา

ตารางที่ ๒๔ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดยะลา ปี ๒๕๖๕

ที่	อำเภอ	จำนวน (กลุ่ม)								รวม กลุ่ม	หมายเหตุ
		เมืองยะลา	รามัน	ยะหา	กาบัง	กรงปินัง	บันนังสตา	ธารโต	เบตง		
๑	วิสาหกิจชุมชน	๖๘	๕๐	๔๐	๒๑	๓๘	๔๘	๓๔	๕๖	๓๕๕	จำนวนกลุ่ม
๒	กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร	๘	๓๒	๑๐	๑๐	๑๕	๑๒	๑๓	๗	๑๐๗	สมาชิก
๓	กลุ่มยุวเกษตรกร	๓๑	๑๙	๑๒	๘	๗	๒๒	๑๓	๑๕	๑๒๗	มีการ เปลี่ยนแปลง
๔	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๗	๒๕	๘	๓	๖	๙	๑๐	๑๕	๑๐๓	ได้ตลอด
๕	อกม.(ราย)	๘๒	๒๓	๑๙	๓๗	๕๐	๔๙	๙๐	๓๒	๓๘๒	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัด

อาสาสมัครเกษตรกร หมายถึง เกษตรกรหรือบุคคลที่ได้รับคัดเลือกหรือสมัครใจเข้า เป็นอาสาสมัคร ภายใต้หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด เพื่อเป็นเครือข่ายในการช่วยเหลือ การปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งงานของชุมชนซึ่ง เกี่ยวข้องกับการเกษตรหรือสหกรณ์ โดยจังหวัดยะลา มีอาสาสมัครเกษตรกรรวม ๑๔ สาขา จำนวน ๑,๙๐๗ ราย (นับซ้ำ)

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัด ปี ๒๕๖๕ (ข้อมูล ณ วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๖)

อำเภอ	ครู บัญชี	หมอ ดิน อาสา	ประ มง อาสา	เศรษฐกิจ การเกษตร อาสา	ครู ยาง	อาสาสมัคร	อาสาสมัคร	อาสา	อาสา	อาสาสมัคร	อาสาสมัคร	ชวา นา อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สารวัตร เกษตร อาสา	รวม สาขา	รวมบุคคล
						ปฏิรูปที่ดิน เพื่อ เกษตรกรกรม	เกษตรและ สหกรณ์	ปศุ สัตว์	ฝน หลวง	สหกรณ์	ชลประทาน				(นับซ้ำ)	(ไม่นับ ซ้ำ)
เมืองยะลา	๑๗	๘๑	๐	๑	๓๘	๐	๑๓	๒๖	๒	๕	๙	๑	๘๕	๓๙	๓๑๗	๒๖๖
เบตง	๐	๓๓	๐	๑	๒๘	๒	๕	๑๕	๑	๒	๘	๐	๓๓	๔๐	๑๖๘	๑๕๕
บันนังสตา	๑	๕๐	๐	๑	๓๐	๐	๖	๑๓	๓	๒	๘	๐	๗๙	๓๙	๒๓๒	๑๘๙
ธารโต	๕	๓๗	๐	๒	๑๗	๐	๔	๖	๑	๔	๑๐	๐	๔๙	๓๐	๑๖๕	๑๓๐
ยะหา	๑๐	๔๙	๐	๑	๓๒	๑๖	๗	๙	๒	๔	๓	๐	๒๓๗	๐	๓๗๐	๓๑๙
รามัน	๓	๙๐	๑	๑	๘๗	๑๖	๑๖	๒๕	๑	๓	๕	๐	๑๒๖	๓๐	๔๐๔	๓๕๒
กาบัง	๒	๑๗	๐	๑	๓๗	๘	๒	๒๐	๐	๒	๓	๐	๒๕	๑	๑๑๘	๑๐๒
กรงปินัง	๕	๒๓	๐	๑	๒๒	๔	๔	๑๗	๑	๔	๓	๐	๒๘	๒๑	๑๓๓	๑๐๘
รวมทั้งสิ้น	๔๓	๓๘๐	๑	๙	๒๙๑	๔๖	๕๗	๑๓๑	๑๑	๒๖	๔๙	๑	๖๖๒	๒๐๐	๑,๙๐๗	๑,๖๒๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจ
จังหวัดยะลา โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา ได้รับงบประมาณจากสำนักงาน
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ดำเนินการพัฒนาทักษะ ความรู้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรดำเนินชีวิต
ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง (ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน) โดยสนับสนุนให้เกษตรกร มีความรู้ ความเข้าใจในการ
ดำเนินกิจกรรมการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำความรู้ที่
ได้รับไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพได้ และเพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีศักยภาพในการ
ดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ขึ้นก้าวหน้าได้

ตารางที่ ๒๖ จำนวนศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ปี ๒๕๖๕

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	ชื่อผู้รับผิดชอบ ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน
๑	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลท่าสาป ๑๖๓/๑๕ หมู่ที่ ๑ ต.ท่าสาป อ.เมืองยะลา จ.ยะลา โทรศัพท์ ๐๘๐-๘๘๓๘๘๑๕	นายมะคามิง อารีโย
๒	ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดยะลา ๑๕/๑ หมู่ที่ ๑ ต.วังพญา อ.รามัน จ.ยะลา โทรศัพท์ ๐๘๑-๘๘๗๕๐๖๕	นายชานนท์ เจะหะมะ

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ ๒๗ จำนวนเกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer และยุวเกษตรกรปราดเปรื่อง Young Smart Farmer ปี ๒๕๖๕

ที่	อำเภอ	จำนวน (กลุ่ม)								รวม
		เมือง ยะลา	รามัน	ยะหา	กาบัง	กรงปินัง	บันนังสตา	ธารโต	เบตง	
๑	Smart Farmer	๑๒๗	๙๙	๔๖	๕๗	๘๑	๖๗	๕๑	๗๕	๖๐๓
๒	Yong Smart Farmer	๓๔	๓๗	๒๗	๑๒	๒๒	๑๘	๑๒	๒๐	๑๗๙

ตารางที่ ๒๘ กิจกรรมศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ จังหวัดยะลา ปี ๒๕๖๕

จังหวัด	ชื่อ - สกุล YSF	ที่ตั้ง / ที่อยู่ศูนย์	กิจกรรมหลัก
ยะลา	นายสมชาย เชี่ยวชาญศิลป์	๖๙ ถนนรัตนกิจ ต.เบตง อําเภอบะตง จังหวัดยะลา ที่ตั้ง สวนดาวทอง หมู่ที่ ๕ ต.ตําเนาะแมเราะ อ.เบตง จังหวัดยะลา	การผลิตส้มโชกุนคุณภาพตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรผสมผสาน พืชหลัก ส้มโชกุนเบตง เห็ดถั่งเช่าสีทอง
เครือข่าย ศบพ. จังหวัด ยะลา(๑)	นายอิสมาแอล ลาเต๊ะ	๒๗/๒ หมู่ที่ ๕ ตำบลลำใหม่ อําเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา	เกษตรผสมผสาน (การผลิตผักปลอดภัย การแปรรูปยาหม่องสมุนไพร)
เครือข่าย ศบพ. จังหวัด ยะลา(๒)	นายวิทยา ตาพ่วง	๗๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลยะรม อ.เบตง จังหวัดยะลา	- เกษตรผสมผสาน (การเพาะเห็ดนางฟ้า ไม้ตัดดอก ไม้กระถาง การเลี้ยงปลาตุก) - การแปรรูปข้าวเหนียวหีต น้ำพริกหีต
เครือข่าย ศบพ. จังหวัด ยะลา(๓)	นายธํารงค์ศักดิ์ ชุมมุนมณี	๓๖/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลธารโต อําเภอบะตง จังหวัดยะลา	- เกษตรผสมผสาน (การปลูกทุเรียน หมอนทอง ไม้ตัดดอก การเลี้ยงแพะนม ไก่ เป็ด ผึ้งชันโรง ปลานิล ปลาตุก และการ แปรรูปทุเรียนกวน ทุเรียนเชื่อมแก้ว ทุเรียนทอด)
เครือข่าย ศบพ. จังหวัด ยะลา(๔)	นายอดิเร๊ะ ซอริ	๑๐๑/๑ หมู่ที่ ๑ ต.บาเจาะ อําเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา	เกษตรผสมผสาน (การปลูกกล้วยไข่ และการแปรรูปเค้กกล้วยไข่)
เครือข่าย ศบพ. จังหวัด ยะลา(๕)	นายสุชาติ สดะบดี	๖๔/๒ หมู่ที่ ๑ ต.หน้าถ้ำ อําเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา	- เกษตรผสมผสาน - การแปรรูปชาเห็ดหลินจือ น้ำมันเหลือง ยาหม่องสมุนไพร
เครือข่าย ศบพ. จังหวัด ยะลา(๖)	นางสาวโรสนี ดอเลาะ	๑/๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลบุตี อําเภอเมือง ยะลา จังหวัดยะลา	- การผลิตข้าวครบวงจร การปลูกพืชผัก - การแปรรูปน้ำข้าวกล้อง ข้าวยํา สมุนไพร เบเกอรี่ จากแป้งข้าว ข้าวสารแพ็คสุญญากาศ

๒.๙ แหล่งรวบรวมและกระจายสินค้าการเกษตร

๒.๙.๑ โรงงานอุตสาหกรรมกลุ่มยางและผลิตภัณฑ์ยาง

๑. กลุ่มเกษตรกรทำสวนบ้านถ้ำทะเล ประกอบกิจการ แปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา เช่น
แผ่นพื้นฟุตซอล พื้นยางฯ

๒. บริษัท อุตสาหกรรมน้ำยางยะลา จำกัด ประกอบกิจการ ผลิตน้ำยางข้น

๓. บริษัท จิบอยู่ลาเท็กซ์ จำกัด ประกอบกิจการ ทำยางแผ่นรมควัน น้ำยางข้น และยางแท่ง
ที.ที.อาร์ ๕ แอล

๔. บริษัท ยูนิเท็กซ์ รับเบอร์ จำกัดประกอบกิจการ ทำน้ำยางข้น และยางแผ่น-ก้อนจาก
ทางน้ำยาง ทำยางแผ่นรมควัน

๕. บริษัท ซูเปอร์เท็กซ์ จำกัด ประกอบกิจการ ทำยางชั้นและสกีเมครฟ
  ๖. บริษัท ยางไทยปักษ์ใต้ จำกัด ประกอบกิจการ ทำยางแผ่นรมควัน และยางแท่ง
  ๗. บริษัท เอ เอ รีบเบอร์ จำกัด ประกอบกิจการ ทำยางแผ่นรมควัน และยางแท่ง
  ๘. กลุ่มเกษตรกรทำสวนยางและผลิตภัณฑ์ยางตาซี ประกอบกิจการ แปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา เช่นแผ่นพื้นสนามฟุตบอล พื้นยางฯ
  ๙. บริษัท มาร์เก็ตค-ยะลา จำกัด ประกอบกิจการ ทำน้ำยางชั้นและยางแท่ง ที.ที.อาร์ ๕ แอล และยางแท่งชนิดอื่น ๆ
  ๑๐. บริษัท ศรีไทยการยางอุตสาหกรรม จำกัด ประกอบกิจการ ทำยางรัดของ
  ๑๑. สหกรณ์กองทุนสวนยางตาเนาะ จำกัด ประกอบกิจการ ทำยางแผ่นดิบ ทำยางแผ่นผึ่งแห้ง ยางแผ่นรมควัน ยางเครป
  ๑๒. บริษัท เซาท์แลนด์รีบเบอร์ จำกัด ประกอบกิจการ ทำยางแผ่นรมควัน
  ๑๓. กลุ่มเกษตรกรทำสวนธารน้ำทิพย์ ประกอบกิจการ ทำยางเครฟ ยางแท่ง และยางคอมปาวด์
- ๒.๙.๒ โรงงานอุตสาหกรรมกลุ่มผลิตภัณฑ์จากพืช
๑. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ยะลาฮันหยู ประกอบกิจการ ปรับปรุงคุณภาพข้าวสาร
- ๒.๙.๓ โรงงานอุตสาหกรรมกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร
๑. โรงฆ่าสัตว์เทศบาลนครยะลา ประกอบกิจการ ฆ่าสัตว์
- ๒.๙.๔ โรงงานอุตสาหกรรมอุตสาหกรรมเครื่องดื่ม
๑. บริษัท ตอยยีบัน ฟู้ดส์ จำกัด ประกอบกิจการ ผลิตเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ
- ๒.๙.๕ สินค้าไม้ผล
๑. โรงงานแปรรูปทุเรียน ตำบลแม่หวาด อำเภอธารโต
  ๒. โรงงานแปรรูปทุเรียน ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา
  ๓. โรงงานแปรรูปทุเรียน ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง
  ๔. โรงงานแปรรูปทุเรียน ฟาร์มตัวอย่างธารโต อำเภอธารโต
  ๕. SKY ออน ตำบลตาเนาะแมเราะ อำเภอเบตง
  ๖. วิสาหกิจชุมชน
  ๗. สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
  ๘. ตลาดออนไลน์
  ๙. ตลาดภายในจังหวัด
  ๑๐. ศูนย์คัดแยกผลไม้ชุมชน

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัดที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดยะลา

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

จุดแข็ง (Strengths : S)

- ๑) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สร้างมูลค่าสูงของจังหวัด ได้แก่ ยางพารา เนื้อที่เพาะปลูก ๑,๑๘๗,๔๘๐ ไร่ ผลผลิตรวม ๒๕๕,๕๓๑ ตัน/ปี ทูเรียน เนื้อที่เพาะปลูก ๙๐,๗๐๓ ไร่ ผลผลิตรวม ๒๘,๖๒๒ ตัน/ปี
- ๒) มีสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ได้แก่ กล้วยหิน ทูเรียนสะเต๊ะน้ำ (GI) ข้าวพื้นเมือง (มีอลอ) ส้มโชกุน มังคุดในสายหมอกเบตง ไก่เบตง ปลาพลวงชมพู ปลานิลสายน้ำไหล เป็นต้น ที่สามารถนำไปพัฒนา ส่งเสริมอาชีพ และสร้างความสามารถในการแข่งขันได้
- ๓) สภาพดินอุดมสมบูรณ์ และสภาพภูมิอากาศมีความเหมาะสม เพื่อรองรับการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ
- ๔) มีเกษตรกรปรารถนา (Smart Farmer) และเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ที่เป็นเกษตรกรต้นแบบมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในอาชีพตนเอง ซึ่งสามารถที่จะพัฒนาต่อยอดให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรได้
- ๕) มีอาสาสมัครเกษตรในพื้นที่ เป็นผู้ประสานงานระหว่างเกษตรกรกับส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้เกิดการบูรณาการงานพัฒนาการเกษตรตามภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในหมู่บ้าน อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ อาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ ครูบัญชีอาสา ครูช่างอาสา ประมงอาสา อาสาปศุสัตว์ หมอดินอาสา อาสาสมัครสหกรณ์ อาสาสมัครชลประทาน เศรษฐกิจการเกษตรอาสา อาสาปฏิบัติที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สารวัตรเกษตรอาสา
- ๖) มีตลาดกลางยางพารา รับซื้อขายผลผลิตยางในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีศูนย์เรียนรู้ กระบวน การแปรรูปยางพาราแบบครบวงจร มาตรฐาน ISO และ มอก. ในการผลิต เช่น สหกรณ์แปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราบ้านถ้ำทะเล จำกัต กลุ่มเกษตรกรทำสวนยางและผลิตภัณฑ์ยางตาซี และมีโรงงานแปรรูปทุเรียน/ห้องเย็น เพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตร
- ๗) มีความเชื่อมโยงเส้นทางการคมนาคมกับจังหวัดปัตตานี นราธิวาส สงขลา และประเทศมาเลเซีย (รัฐเปรัก) บริเวณด่านชายแดนเบตง ทำให้ระบบการขนส่งสินค้าเกษตรไปจำหน่ายได้สะดวก และสร้างมูลค่าเพิ่มมากขึ้น

จุดอ่อน (Weakness : W)

- ๑) การใช้ประโยชน์ที่ดินและการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรตามนโยบาย Zoning by Agri-map ยังมีน้อย
- ๒) พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ อยู่นอกเขตพื้นที่ชลประทาน แหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำเพื่อการเกษตร ไม่ครอบคลุมพื้นที่ทางการเกษตร
- ๓) การผลิตสินค้าเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP มีปริมาณน้อยกว่าความต้องการของตลาด
- ๔) ทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว นิยมตามกระแส และใช้วิธีการผลิตแบบวิถีดั้งเดิม ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรไม่มีคุณภาพได้มาตรฐาน
- ๕) เกษตรกรไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกินเพื่อทำการเกษตร
  - ๖) เกษตรกรส่วนมากยากจน ไม่มีเงินทุนในการพัฒนาการทำเกษตร การแปรรูป และการตลาด
- ๗) เกษตรกรขาดองค์ความรู้และทักษะด้านการเกษตร การตลาด การบริหารจัดการผลผลิต รวมถึงการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่
- ๘) แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากเกษตรกรส่วนมากเป็นผู้สูงอายุ และเกษตรกรรุ่นใหม่ขาดแรงจูงใจต่อการทำการเกษตร
- ๙) การรวมกลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกรยังไม่เข้มแข็ง และยั่งยืน
- ๑๐) แหล่งรวบรวมกระจายผลผลิตทางการเกษตรและระบบการบริหารจัดการยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
- ๑๑) ขาดการพัฒนาด้านการตลาดและอุตสาหกรรมแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- ๑๒) ปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรหลักบางชนิด เช่น โคเนื้อ แพะเนื้อ ข้าว ไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคในคนในพื้นที่ จำเป็นต้องนำเข้าสินค้าอาหารที่จำเป็นจากนอกพื้นที่จังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

โอกาส (Opportunities : O)

- ๑) เป็นพื้นที่ดำเนินการโครงการทุเรียนคุณภาพของสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ
- ๒) รัฐบาลมีนโยบายที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่
  - ๓) จังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น นโยบาย “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” นโยบายความร่วมมือในการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียน
- ๓) นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตรให้สามารถแข่งขันได้ อาทิเช่น เกษตรกรรมยั่งยืน โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-map) การตลาดนำการผลิต ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) การพัฒนาเกษตรกรให้ปราดเปรื่อง (Smart Farmer / Young Smart Farmer) การส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร การขับเคลื่อนศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) และ BCG Model

- ๔) นโยบายเรื่องความมั่นคงด้านอาหารของกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง (ฮาลาล) เป็นโอกาสในการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร/อาหารฮาลาล ซึ่งเป็นที่ยอมรับ นำเชื่อถือของกลุ่มประเทศมุสลิม โดยมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรมของประชาชนผู้นับถือศาสนาอิสลามในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๕) อิทธิพลของกระแสการดูแลสุขภาพ นิยมบริโภคอาหารและสินค้าเกษตรปลอดภัยเพื่อสุขภาพ ทำให้มีปริมาณความต้องการอาหารและสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยมีจำนวนมากขึ้นตามลำดับ
- ๖) กระแสนิยมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และเชิงเกษตรมีมากขึ้น เป็นโอกาสการพัฒนาการท่องเที่ยวในแปลงทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้น

ภัยคุกคาม (Threats : T)

- ๑) ปัญหาการระบาดของโรคและแมลง ส่งผลให้ปริมาณและคุณภาพของผลผลิตลดลง เช่น โรคใบร่วง ยางพารา โรคเหี่ยวในกล้วยหิน โรครากเน่าโคนเน่า/หนอนเจาะเมล็ดทุเรียน โรคล้มปัสกิน ฯลฯ
- ๒) ปัญหาระยะทางธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างรุนแรง
- ๓) ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพด้านการเกษตร
- ๔) การพึ่งพาปัจจัยทางการผลิตจากต่างประเทศ เช่น ปุ๋ยเคมี อาหารสัตว์ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง
- ๕) ราคาสินค้าการเกษตรในตลาดโลกที่มีความผันผวน ส่งผลทำให้ราคาสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่มีความผันผวนตาม
- ๖) การแทรกแซงทางการค้าของผลผลิตการเกษตรของต่างประเทศ เช่น ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว
- ๗) ระเบียบ กฎหมาย ข้อกำหนด ของประเทศนำเข้าผลผลิตสินค้าเกษตร ส่งผลต่อการส่งออกผลผลิตสินค้าเกษตร ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการส่งออก

๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน ใดในปัจจัยทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

๑. กลยุทธ์ (Strategy)
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
๔. บุคลากร (Staff)
๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ ๒๙ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	<p>๑) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สร้างมูลค่าสูงของจังหวัด ได้แก่ ยางพารา เนื้อที่เพาะปลูก ๑,๑๙๗,๔๘๐ ไร่ ผลผลิตรวม ๒๕๕,๕๓๑ ตัน/ปี ทุเรียน เนื้อที่เพาะปลูก ๙๐,๗๐๓ ไร่ ผลผลิตรวม ๒๘,๖๒๒ ตัน/ปี</p> <p>๒) มีสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ได้แก่ กล้วยหิน ทุเรียนสะเต๊ะคั่ว (GI) ส้มโชกุน ข้าวพื้นเมือง (มีอโล) ไก่เบตง ปลาพลวงชมพู ปลานิลสายน้ำไหล เป็นต้น</p> <p>๓) สภาพดินอุดมสมบูรณ์ และสภาพภูมิอากาศมีความเหมาะสมกับการทำเกษตร เพื่อรองรับการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ</p> <p>๔) มีตลาดกลางยางพารา รับซื้อขายผลผลิตยางในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีศูนย์เรียนรู้กระบวนการแปรรูปยางพาราแบบครบวงจร มีมาตรฐาน ISO และ มอก. ในการผลิต และมีโรงงานแปรรูปทุเรียน/ห้องเย็น จำนวน ๖ แห่ง</p> <p>๕) มีความเชื่อมโยงเส้นทางการคมนาคมกับจังหวัดปัตตานี นราธิวาส สงขลา และประเทศมาเลเซีย (รัฐเปรัก) บริเวณด่านชายแดนเบตง</p>	<p>๑) การใช้ประโยชน์ที่ดินและการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรตามนโยบาย Zoning by Agri-map ยังมีน้อย</p> <p>๒) พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตพื้นที่ชลประทาน แหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อการเกษตรไม่ครอบคลุมพื้นที่ทางการเกษตร</p> <p>๓) เกษตรกรไม่มีที่ดินทำกินเพื่อทำการเกษตร</p> <p>๔) ขาดการพัฒนาด้านการตลาดและอุตสาหกรรมแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม</p> <p>๕) ขาดความมั่นคงด้านอาหาร ต้องอาศัยนำเข้าสินค้าอาหาร ที่จำเป็นจากนอกพื้นที่จังหวัด</p>
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม	<p>๑) การรวมกลุ่มเกษตรกรยังไม่เข้มแข็ง และยั่งยืน</p> <p>๒) เกษตรกรไม่มีที่ดินทำกินเพื่อทำการเกษตร</p>
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	-	ทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว นิยมตามกระแส และใช้วิธีการผลิตแบบวิถีดั้งเดิม
บุคลากร (Staff)	<p>๑) มีเกษตรกรปราดเปรี๊ยะ (Smart Farmer) และเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)</p> <p>๒) มีอาสาสมัครเกษตรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำหน้าที่ประสานเชื่อมโยงข้อมูล การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ระหว่างเกษตรกรกับส่วนราชการ</p>	<p>๑) ไม่มีความรู้ในการวางแผนการผลิต การตลาดและการบริหารจัดการผลผลิต</p> <p>๒) เกษตรกรส่วนมากยากจน ไม่มีเงินทุนในการพัฒนาการทำเกษตร การแปรรูป และการตลาด</p>

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	มีเกษตรกรต้นแบบมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในอาชีพตนเอง ซึ่งสามารถที่จะพัฒนาต่อยอดให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรได้	๑) เกษตรกรขาดองค์ความรู้และทักษะด้านการเกษตร รวมถึงการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่เพื่อทำการเกษตรยังมีน้อย ๒) ขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	๑) มีผู้นำเกษตรกรในพื้นที่ ๒) ให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาในพื้นที่	เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารล่าช้า ขาดการประสานงานในพื้นที่
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	มีประเพณีลงแขก	เกษตรกรรุ่นใหม่ขาดแรงจูงใจต่อการทำการเกษตร

๓. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดย PESTEL Analysis

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพ ด้านการเมือง และความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นต้น

๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะเศรษฐกิจ

๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยม การบริโภคอุปโภค

๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ

๖. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ ๓๐ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<p><u>ด้านการเมือง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - นโยบาย “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” - การกำหนดมาตรการควบคุมในสินค้าเกษตรบางชนิด - นโยบายความร่วมมือในการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนเป็นตลาดเดียว - นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น การส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร การขับเคลื่อนศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) โครงการระบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ความไม่มั่นคงทางการเมือง - สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<p>ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการส่งเสริมการใช้ยางในหน่วยงานภาครัฐ การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-map) การตลาดนำการผลิต ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และการพัฒนาเกษตรกรให้ปราดเปรื่อง (Smart Farmer / Young Smart Farmer) ฯลฯ</p>	
<p><u>ด้านเศรษฐกิจ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การปรับโครงสร้างหนี้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรสูง - ราคาสินค้าการเกษตรมีความผันผวน - การแทรกแซงทางการค้าของผลผลิตการเกษตรของต่างประเทศ
<p><u>ด้านสังคม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริโภคนิยมบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพเพิ่มขึ้น - การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - เป็นพื้นที่ดำเนินการโครงการทุเรียนคุณภาพของสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ 	<ul style="list-style-type: none"> - แรงงานภาคเกษตรเป็นผู้สูงอายุ - คนรุ่นใหม่ไม่ค่อยสนใจทำอาชีพเกษตร - การพึ่งพาปัจจัยทางการผลิตจากต่างประเทศ เช่น ปุ๋ยเคมี อาหารสัตว์ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง
<p><u>ด้านเทคโนโลยี</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Agri-map - เกษตรอัจฉริยะ / โดรน - ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) 	<ul style="list-style-type: none"> - เทคโนโลยีไม่ทันสมัย ล้าหลัง - ระบบขนส่งไม่ครอบคลุมทั่วพื้นที่จังหวัด
<p><u>ด้านกฎหมาย</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค - กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานที่กำกับดูแลด้านอาหารปลอดภัยไม่เพียงพอ - กฎหมายการจ้างงาน
<p><u>ด้านสิ่งแวดล้อม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน - สภาพภูมิอากาศเหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> - ภัยธรรมชาติเกิดขึ้นบ่อย - การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - การระบาดของโรคและแมลง - สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-๑๙)

ตารางที่ ๓๑ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยการนอก</p>	<p style="text-align: center;">จุดแข็ง (S)</p> <p>๑) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สร้างมูลค่าสูงของจังหวัด ได้แก่ ยางพารา มีพื้นที่เพาะปลูก ๑,๒๑๓,๕๕๓ ไร่ ผลผลิตรวม ๒๔๔,๖๖๔ ตัน/ปี ทูเรียน มีพื้นที่เพาะปลูก ๘๒,๘๑๗ ไร่ ผลผลิตรวม ๕๖,๖๔๕ ตัน/ปี</p> <p>๒) มีสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ได้แก่ กล้ายหิน (Gi) ส้มโชกุน ข้าวพื้นเมือง (มีอโล) ทูเรียนสะเด็ดน้ำ ไก่เบตง ปลาพลวงชมพู ปลานิลสายน้ำไหล เป็นต้น</p> <p>๓) สภาพดินอุดมสมบูรณ์ และสภาพภูมิอากาศมีความเหมาะสมกับการทำเกษตร</p> <p>๔) มีตลาดกลางยางพารา รับซื้อขายผลผลิตภายในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีศูนย์เรียนรู้กระบวนการแปรรูปยางพาราแบบครบวงจร มีมาตรฐาน ISO และ มอก. ในการผลิต และมีโรงงานแปรรูปทุเรียน/ห้องเย็น</p> <p>๕) มีความเชื่อมโยงเส้นทางการคมนาคมกับจังหวัดปัตตานี นราธิวาส สงขลา และประเทศมาเลเซีย (รัฐเปรัก) บริเวณด่านชายแดนเบตง</p> <p>๖) มีเกษตรกรปราดเปรีอง (Smart Farmer) และเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer</p> <p>๗) มีอาสาสมัครเกษตรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำหน้าที่ประสานเชื่อมโยงข้อมูล การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ระหว่างเกษตรกรกับส่วนราชการ</p>	<p style="text-align: center;">จุดอ่อน (W)</p> <p>๑) การใช้ประโยชน์ที่ดินและการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรตามนโยบาย Zoning by Agri-map ยังมีน้อย</p> <p>๒) พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่ อยู่นอกเขตพื้นที่ชลประทาน แหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำเพื่อการเกษตรไม่ครอบคลุมพื้นที่ทางการเกษตร</p> <p>๓) การรวมกลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกรยังไม่เข้มแข็ง และยั่งยืน</p> <p>๔) เกษตรกรส่วนใหญ่ทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว นิยมตามกระแส และใช้วิธีการผลิตแบบวิถีดั้งเดิม ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรไม่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ไม่ตรงความต้องการตลาด และมีรายได้น้อยลง</p> <p>๕) เกษตรกรขาดองค์ความรู้และทักษะด้านการเกษตร รวมถึงการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อทำการเกษตรที่ยั่งยืน</p> <p>๖) เกษตรกรไม่มีที่ดินทำกินเพื่อทำการเกษตร</p> <p>๗) ขาดการพัฒนาด้านการตลาดและอุตสาหกรรมแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม</p> <p>๘) ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรสูง</p> <p>๙) เกษตรกรส่วนมากยากจน ไม่มีเงินทุนในการพัฒนาการทำเกษตร การแปรรูป และการตลาด</p> <p>๑๐) แรงงานภาคการเกษตร มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากเกษตรกรส่วนมากเป็นผู้สูงอายุ และเกษตรกรรุ่นใหม่ขาดแรงจูงใจต่อการทำการเกษตร</p> <p>๑๑) แหล่งรวบรวมกระจายผลผลิตทางการเกษตรและระบบการบริหารจัดการยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร</p> <p>๑๒) ปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรหลักบางชนิด เช่น โคเนื้อ แพะเนื้อ ข้าว ไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคในคนในพื้นที่ จำเป็นต้องนำเข้าสินค้าอาหารที่จำเป็นจากนอกพื้นที่จังหวัด</p>
<p style="text-align: center;">โอกาส (O)</p> <p>๑) รัฐบาลมีนโยบายที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้</p> <p>๒) นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตรให้สามารถแข่งขันได้</p> <p>๓) นโยบายเรื่องความมั่นคงด้านอาหารของกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง (ฮาลาล)</p>	<p>S_๑O_{๒๓๔} - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตรเพื่อรองรับการผลิตภาคการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>S_{๑,๒,๓}O_{๒,๔} - เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรแปรรูป และเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG</p> <p>S_๑O_{๑,๒} - ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่ (Smart Farm) เพื่อทำการเกษตร</p>	<p>W_{๑,๖}O_{๑,๒} - ยกระดับมาตรฐานการผลิต และการแปรรูปสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน</p> <p>W_{๒,๓,๔}O_๑ - ส่งเสริม สนับสนุนการใช้งานวิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการเกษตรสมัยใหม่ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร</p> <p>W_{๔,๑๐}O_๑ - ส่งเสริม พัฒนาทักษะด้านการเกษตรแก่เกษตรกร ให้เป็น Smart Farmer / Young Smart Farmer และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร</p> <p>W_๔O_๑ - ส่งเสริมการบริหารจัดการแรงงานภาคเกษตร โดยใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่</p>

<p>๔) อธิปไตยของกระแสน้ำและสภาพนิยามบริโภคอาหารและสินค้าเกษตรปลอดภัยเพื่อสุขภาพ</p> <p>๕) กระแสน้ำมีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และเชิงเกษตรมีมากขึ้น เป็นโอกาสการพัฒนาการท่องเที่ยวในแปลงทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้น</p>	<p>S_{๑,๒,๓,๔}O_{๒,๓} - ส่งเสริมการเชื่อมโยงช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรสู่ตลาดดิจิทัล</p> <p>S_{๒,๖}O_๕ - ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และพัฒนาสินค้าเกษตร/ผลิตภัณฑ์ชุมชน</p> <p>S_{๑,๒}O_๕ - ส่งเสริมการผลิตพืชพลังงานทดแทนพืชเศรษฐกิจ(โตเร็ว) พืชสมุนไพร และพืชทางเลือกอื่น</p>	<p>W_๓O_๑ - ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร และเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ</p> <p>W_{๒,๕}O_{๑,๓,๔} - ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม Zoning by Agri-map อย่างยั่งยืน</p> <p>W_๕O_๑ - จัดหาพื้นที่ชลประทานและระบบกระจายน้ำให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทำการเกษตร</p> <p>W_๓O_๑ - พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตร ให้มีความทันสมัย สะดวก และเข้าถึงได้ง่าย</p> <p>W_๕O_๑ - ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรหน่วยงานในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้เป็น Smart Officer</p>
<p>ภัยคุกคาม (T)</p> <p>๑) สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลต่อการประกอบอาชีพเกษตรกร เช่น การส่งออกผลผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>๒) สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตของประชาชน นักลงทุน นักท่องเที่ยว ความเชื่อมั่นต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน</p> <p>๓) การระบาดของโรคและแมลง ส่งผลกระทบต่อปริมาณ และคุณภาพของผลผลิตลดลง เช่น โรคใบร่วงยางพารา โรคเหี่ยวในกล้วยหิน โรครากเน่าโคนเน่า/หนอนเจาะเมล็ดทุเรียน โรคล้มบีบีสกิน ฯลฯ</p> <p>๔) ราคาสินค้าการเกษตรในตลาดโลกที่มีความผันผวน ส่งผลทำให้ราคาสินค้าเกษตรในพื้นที่มีความผันผวนตาม</p> <p>๕) ปัญหาภัยทางธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</p> <p>๖) ระเบียบ กฎหมาย ข้อกำหนด ของประเทศนำเข้าผลผลิตสินค้าเกษตร ส่งผลต่อการส่งออกผลผลิตสินค้าเกษตร ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการส่งออก</p>	<p>S_{๑,๒,๓}T_{๑,๒,๔,๕,๖} - ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน</p> <p>S_{๑,๒,๓,๔} T_{๒,๓,๔} - ส่งเสริมการเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร</p> <p>S_๗ T_๒ - เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเครือข่ายอาสาสมัครด้านการเกษตรในพื้นที่</p>	<p>W_{๒,๓,๔,๕}T_{๒,๓,๕} - ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>W_{๒,๕}T_๕ - ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน</p> <p>W_๕T_๒ - สนับสนุนการขีดความยากจน และพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดยะลา

๑) เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

“แหล่งผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีความมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรมีความยั่งยืน”

เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Goals)

๑. สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม
๒. เกษตรกรมีอาชีพด้านการเกษตรที่มั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี
๓. ทรัพยากรทางการเกษตร มีการนำไปใช้อย่างมีความสมดุล และยั่งยืน

๒) ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา

ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔	เป้าหมาย				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของ จังหวัดสาขาภาคเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑)	๑๖,๐๔๓ ล้านบาท	๑.๐ %	๑.๐ %	๑.๐ %	๑.๐ %	๑.๐ %

หมายเหตุ ค่าเป้าหมายเฉลี่ยปี ๒๕๖๒-๒๕๖๔ อ้างอิงจากข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรจังหวัดยะลา
ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

๓) ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัตลักษณ์ และเกษตรแปรรูป
เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล

วัตถุประสงค์ : สินค้าเกษตร เกษตรอัตลักษณ์ และเกษตรแปรรูปได้รับการพัฒนา เพื่อสร้างคุณค่าและ
มูลค่าเพิ่ม

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย :

๑. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสาขาภาคเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑ % ต่อปี)
๒. แปลง/ฟาร์ม ที่ขึ้นทะเบียนได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิต (GAP) และสถานประกอบการ
ด้านการเกษตรได้รับการรับรองมาตรฐาน (GMP) เพิ่มขึ้น (GAP จำนวน ๑,๐๐๐ แปลง และ GMP
จำนวน ๑๐ แห่ง)

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร และระบบโลจิสติกส์ เพื่อรองรับการผลิตภาคเกษตรที่มีประสิทธิภาพ
๒. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัตลักษณ์ และเกษตรแปรรูป โดยการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG
๓. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่ (Smart Farm) เพื่อทำการเกษตร
๔. ส่งเสริมการเชื่อมโยงช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรสู่ตลาดดิจิทัล
๕. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) และพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน
๖. ส่งเสริมการผลิตพืชพลังงานทดแทน พืชเศรษฐกิจ (โตเร็ว) พืชสมุนไพร และพืชทางเลือกอื่น

โครงการสำคัญ

แนวทางการพัฒนา	โครงการ/กิจกรรมสำคัญ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงาน
๑	โครงการพัฒนาคุณภาพดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผล	จังหวัด'๖๘	สพด.
๑	โครงการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ กิจกรรมพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการผลิตข้าวพื้นเมือง/ไม้ผลเศรษฐกิจสำคัญ	บูรณาการ จชต.'๖๗	สพด.
๑	โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน	ปกติ	สพด.
๑	โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	ปกติ	สพด.
๑	โครงการธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	ปกติ	สพด.
๑	โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	ปกติ	สพด.
๑	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงไส้เดือน /การผลิตปุ๋ยมูลไส้เดือนในสวนยางพารา	ปกติ	กยท.
๑	โครงการพัฒนาประสิทธิภาพโลจิสติกส์เพื่อลดการสูญเสีย	ปกติ	เกษตรจ.
๒,๔	โครงการพัฒนาไม้ผลที่มีศักยภาพในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนสู่เกษตรมูลค่าสูง (ทุเรียน มังคุด ลองกอง) กิจกรรมหลักที่ ๑ พัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป และการบริหารจัดการการผลิตทุเรียนให้ได้มาตรฐานตลอดห่วงโซ่คุณค่าการผลิต กิจกรรมหลักที่ ๒ พัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป และการบริหารจัดการการผลิตลองกองให้ได้มาตรฐานตลอดห่วงโซ่คุณค่าการผลิต กิจกรรมหลักที่ ๓ พัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป และการบริหารจัดการการผลิตมังคุดให้ได้มาตรฐานตลอดห่วงโซ่คุณค่าการผลิต กิจกรรมหลักที่ ๔ การตรวจรับรองมาตรฐานพืช GAP กิจกรรมหลักที่ ๕ สนับสนุนการจัดทำบรรจุภัณฑ์เพิ่มมูลค่าผลไม้ภายใต้ตราสินค้าของจังหวัด กิจกรรมหลักที่ ๖ การประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาดไม้ผลคุณภาพ กิจกรรมหลักที่ ๗ ส่งเสริมการพัฒนาสำหรับช่องทางการตลาดออนไลน์	กลุ่มจังหวัด'๖๘	เกษตรจ.
๒	โครงการส่งเสริมการปลูกกล้วยหินในนาร้าง	จังหวัด'๖๘	เกษตรจ.

แนวทางการพัฒนา	โครงการ/กิจกรรมสำคัญ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงาน
๒	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น (ข้าวพันธุ์พื้นเมืองจังหวัดยะลา) ให้มีคุณภาพและเพิ่มมูลค่าสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นแบบครบวงจร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	จังหวัด'๖๘	สพด.
๒	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปกาแฟ	จังหวัด'๖๘	เกษตรจ./ศวส.
๒	โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพอาชีพประมง	จังหวัด'๖๘	ประมงจ.
๒,๔	โครงการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ กิจกรรมยกระดับการผลิตและเชื่อมโยงการตลาด เพื่อรองรับเมืองผลไม้/เมืองพลังงาน	บูรณาการ จชต.'๖๗	เกษตรจ.
๒	โครงการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ กิจกรรมส่งเสริมการผลิตและอนุรักษ์ข้าวพันธุ์พื้นเมือง	บูรณาการ จชต.'๖๗	ศมช.
๒	โครงการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ กิจกรรมการสร้างความมั่นคงทางอาหารด้านประมง	บูรณาการ จชต.'๖๗	ประมงจ.
๒	โครงการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ โครงการสนับสนุนการเลี้ยงแพะเชิงพาณิชย์/กิจกรรมโคบาลชายแดนใต้	บูรณาการ จชต.'๖๗	ปศุสัตว์จ.
๒	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP)	ปกติ	กษจ./ศวพ.
๒	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าประมง	ปกติ	ประมงจ.
๒	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์	ปกติ	ปศุสัตว์จ.
๒	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น	ปกติ	กษจ./ศวพ./ศ.ป โรงสจ.
๒	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร	ปกติ	เกษตรจ.
๒	โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนสารเคมี	ปกติ	เกษตรจ.
๒	โครงการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน	ปกติ	ศมช.
๒	โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร	ปกติ	เกษตรจ./ สหกรณ์จ.
๓	โครงการเพิ่มศักยภาพทางการเกษตรด้วยเทคโนโลยีพลังงานทดแทน	จังหวัด'๖๘	พลังงาน จ.
๓	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ถ่ายทอดเทคโนโลยี)	ปกติ	เกษตรจ./ศวพ.
๓	โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตยางพารา	ปกติ	กยท.
๓	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน	ปกติ	สพด.
๔	โครงการส่งเสริมการตลาดในรูปแบบออนไลน์	ปกติ	เกษตรจ.
๕	โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน	ปกติ	เกษตรจ.
๖	โครงการส่งเสริมยกระดับการผลิตหมากเป็นพืชเสริมความหวังใหม่	จังหวัด'๖๘	เกษตรจ.
๒,๓,๖	โครงการพัฒนาศักยภาพตามพื้นที่ กิจกรรมเสริมสร้างการผลิตพืชเศรษฐกิจพืชทางเลือก และพืชอัตลักษณ์ในจังหวัด	บูรณาการ จชต.'๖๗	ศวพ./ศวส.
๖	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพรชีวภาพ)	ปกติ	ศ.ป.โรง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สู่เกษตรกรมั่งคั่ง

วัตถุประสงค์ :

๑. เกษตรกรเป็น Smart Farmer, Young Smart Farmer ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร และสถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง
๒. เพิ่มพื้นที่เกษตรกรมั่งคั่ง

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย :

๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer, Young Smart Farmer เพิ่มขึ้น ๕๐ ราย/ปี
๒. สถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาและมีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐
๓. จำนวนพื้นที่เกษตรกรมั่งคั่งเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๐,๐๐๐ ไร่

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริม พัฒนาทักษะด้านการเกษตรแก่เกษตรกร ให้เป็น Smart Farmer / Young Smart Farmer และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร
๒. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร พัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรอย่างยั่งยืน และเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ
๓. ส่งเสริมการทำเกษตรกรมั่งคั่ง และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๔. สนับสนุนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๕. ส่งเสริมการบริหารจัดการแรงงานภาคเกษตร โดยใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่ที่เหมาะสม

โครงการสำคัญ

แนวทางการพัฒนา	โครงการ/กิจกรรมสำคัญ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงาน
๑	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	ปกติ	หน่วยงานในสังกัด
๑	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร	ปกติ	สหกรณ์จ.
๑	โครงการยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร	ปกติ	สหกรณ์จ.
๒	โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	ปกติ	เกษตรจ./สตส.
๒	โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร	ปกติ	เกษตรจ.
๒	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	ปกติ	หน่วยงานในสังกัด
๒	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ปกติ	เกษตรจ.
๒	โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน	ปกติ	สตส.
๓	โครงการพัฒนาและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	จังหวัด'๖๘	เกษตรจ.
๓	โครงการฟาร์มตัวอย่างเบตง	จังหวัด'๖๘	เกษตรจ.
๔	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์	จังหวัด'๖๘	ปศุสัตว์จ.
๓	โครงการพัฒนาเกษตรกรมั่งคั่ง	ปกติ	หน่วยงานในสังกัด
๓	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	ปกติ	ส.ป.ก.

แนวทางการพัฒนา	โครงการ/กิจกรรมสำคัญ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงาน
๓	โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	ปกติ	ส.ป.ก.
๓	โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้เกษตรกรชาวสวนยาง	ปกติ	กยท.
๔	โครงการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ กิจกรรมส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ครัวเรือน TPMAP	บูรณาการ จชต.'๖๗	เกษตรจ.
๔	โครงการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มฐานการผลิตสัตว์ปีก สร้างอาชีพ ลดความเหลื่อมล้ำ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้เศรษฐกิจฐานรากเพื่อความมั่นคง มั่งคั่งชายแดนใต้	กลุ่มจังหวัด' ๖๗-๖๘	ปศุสัตว์จ.
๕	โครงการพัฒนาความสามารถของเกษตรกรในการให้น้ำชลประทานแก่พืชแบบแม่นยำ	จังหวัด' ๖๗ -๖๘	โครงการชลประทาน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ : ทรัพยากรการเกษตรได้รับการพัฒนาและอนุรักษ์อย่างเหมาะสม และยั่งยืน

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย :

1. พื้นที่เกษตรกรรมได้รับน้ำอย่างพอเพียงเพิ่มขึ้น จำนวน ๒,๕๐๐ ไร่
2. พื้นที่เกษตรกรรมที่ทำการผลิตภาคการเกษตรไม่เหมาะสมตาม Zoning by Agri-map ลดลง จำนวน ๑,๕๐๐ ไร่/ปี

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม
2. เพิ่มพื้นที่ชลประทาน และบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน
3. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

โครงการสำคัญ

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรมสำคัญ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงาน
๑	โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri Map)	ปกติ	เกษตรจ./สพด.
๑	โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินในเขตปฏิรูปที่ดิน	ปกติ	ส.ป.ก.
๒	โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำและงานชลประทาน	ปกติ	ชป.
๒	โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำนอกไร่นา	ปกติ	สพด.
๒	โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ใช้น้ำ	ปกติ	ชป.
๓	โครงการประมงหมู่บ้าน (ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำชุมชน)	จังหวัด'๖๘	ประมงจ.

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรมสำคัญ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงาน
๓	โครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดยะลา	จังหวัด'๖๘	สปก.
๓	โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	ปกติ	สพด.
๓	โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง	ปกติ	กรมประมง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์

วัตถุประสงค์ : ข้อมูลด้านการเกษตรมีความครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นปัจจุบันและบุคลากรภาคการเกษตรได้รับการพัฒนาศักยภาพ

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย : ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการให้บริการด้านการเกษตรของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ ๘๐

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตรให้มีความทันสมัย สะดวก และเข้าถึงได้ง่าย
๒. ส่งเสริม และพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้เป็น Smart Officer
๓. เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเครือข่ายอาสาสมัครด้านการเกษตรในพื้นที่

โครงการสำคัญ

แนวทางการพัฒนา	โครงการ/กิจกรรมสำคัญ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงาน
๑	โครงการบูรณาการฐานข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด	ปกติ	สป.กษ.
๑	โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	ปกติ	กษจ./ปม./ปศ.
๒	โครงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการเกษตร	ปกติ	หน่วยงานในสังกัด
๓	โครงการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบล	ปกติ	สป.กษ.
๓	โครงการพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร (อกม.)	ปกติ	เกษตรจ.
๓	โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์	ปกติ	ปศุสัตว์
๓	โครงการยกระดับการพัฒนาหมอดินอาสา	ปกติ	สพด.
๓	โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน	ปกติ	ส.ป.ก.
๓	โครงการส่งเสริมอาสาสมัครด้านบัญชี	ปกติ	สตส.

๔) แผนที่แสดงความต้องการของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดยะลา (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

<p>แผนระดับ ๑</p>	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมาย “ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”</p> <p>ยุทธศาสตร์ชาติด้านโครงสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น : การเกษตรสร้างมูลค่า</p> <p>ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างภาคการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประเด็น : ๑. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว ๒. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล ๓. พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง ๔. พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p>	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)</p>	<p>นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย ความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)</p> <p>หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง เป็นประเด็นเสริมสร้างศักยภาพและ พัฒนาขีดความสามารถของประเทศ ในการป้องกันและแก้ไขประเด็นความ มั่นคงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวม ๔ นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้ ๑๔)</p> <p>การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อม แห่งชาติ และการบริหารจัดการ วิกฤตการณ์ระดับชาติ ๑๕) การพัฒนา ระบบข่าวกรองแห่งชาติ ๑๖) การบูรณา การข้อมูลด้านความมั่นคง ๑๗) การ เสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่</p>	<p>ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)</p> <p>๑. สร้างความเข้มแข็งให้กับ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ๒. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้า เกษตร ๓. เพิ่มความสามารถในการ แข่งขันภาคการเกษตรด้วย เทคโนโลยีและนวัตกรรม ๔. บริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่าง สมดุลและยั่งยืน ๕. พัฒนาระบบบริหารจัดการ ภาครัฐ</p>
<p>แผนระดับ ๒</p>	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)</p> <p>ประเด็น การเกษตร</p> <p>เป้าหมาย :</p> <p>(๑) ผลิตรวมผลผลิตรวมในประเทศใน สาขาเกษตรเพิ่มขึ้น (๒) ผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น</p> <p>แผนย่อย :</p> <p>(๑) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (๒) เกษตรปลอดภัย (๓) เกษตรชีวภาพ (๔) เกษตรแปรรูป (๕) เกษตรอัจฉริยะ (๖) ระบบนิเวศการเกษตร</p>	<p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)</p> <p>หมวดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำ ด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป มูลค่าสูง (หลัก)</p> <p>เป้าหมายระดับหุดุหมาย</p> <p>๑) มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและ เกษตรแปรรูปสูงขึ้น ๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบ บริหารจัดการ เพื่อคุณภาพและความ ยั่งยืนของภาคเกษตร ๓) เพิ่มศักยภาพและบทบาทของ ผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วน เศรษฐกิจของห่วงโซ่ อุปทานที่ได้รับ ส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและ เป็นธรรม</p>	<p>นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย ความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)</p> <p>หมวดประเด็นศักยภาพความมั่นคง เป็นประเด็นเสริมสร้างศักยภาพและ พัฒนาขีดความสามารถของประเทศ ในการป้องกันและแก้ไขประเด็นความ มั่นคงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวม ๔ นโยบายและแผนความมั่นคง ดังนี้ ๑๔)</p> <p>การพัฒนาศักยภาพการเตรียมพร้อม แห่งชาติ และการบริหารจัดการ วิกฤตการณ์ระดับชาติ ๑๕) การพัฒนา ระบบข่าวกรองแห่งชาติ ๑๖) การบูรณา การข้อมูลด้านความมั่นคง ๑๗) การ เสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่</p>	<p>ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)</p> <p>๑. สร้างความเข้มแข็งให้กับ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ๒. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้า เกษตร ๓. เพิ่มความสามารถในการ แข่งขันภาคการเกษตรด้วย เทคโนโลยีและนวัตกรรม ๔. บริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่าง สมดุลและยั่งยืน ๕. พัฒนาระบบบริหารจัดการ ภาครัฐ</p>

<p>แผนระดับ ๓</p>	<p>เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคใต้ ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ๑. พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค ๒. พัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนให้เป็นเมืองการค้าเมืองท่องเที่ยว และจุดเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจ ของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียน ๓. ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา ๔. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตของภาคและการบริการ จัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ</p>	<p>แผนพัฒนาภาคกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เป้าหมายการพัฒนาภาคจังหวัดภาคใต้ ชายแดน “ศูนย์กลางการเกษตร การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมการค้าชายแดน บนพหุวัฒนธรรมเข้มแข็งยั่งยืน” กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับ ประเด็นการพัฒนาในแผนพัฒนาภาคจังหวัด ภาคใต้ชายแดน คือ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรหลักของกลุ่มจังหวัด</p>	<p>แผนพัฒนาจังหวัดยะลา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นการพัฒนาในแผนพัฒนาจังหวัดยะลา ๒ ประเด็นการพัฒนา ได้แก่ ประเด็นการพัฒนา ที่ ๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการบริหารจัดการการเกษตรและอุตสาหกรรม ต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่แข่งขันได้ ประเด็นการพัฒนา ที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพชีวิต และศักยภาพของประชาชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>																							
<p>สาระสำคัญของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ยะลา</p>	<p>เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด “แหล่งผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีความมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรมีความยั่งยืน”</p> <table border="1" data-bbox="1139 300 1388 1774"> <thead> <tr> <th rowspan="2">ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา</th> <th rowspan="2">ตัวชี้วัด</th> <th rowspan="2">ข้อมูลพื้นฐาน</th> <th colspan="4">เป้าหมาย</th> </tr> <tr> <th>๒๕๖๖</th> <th>๒๕๖๗</th> <th>๒๕๖๘</th> <th>๒๕๖๙</th> <th>๒๕๗๐</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสาขาภาคเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑)</td> <td rowspan="2">๑๖,๐๔๓ ล้านบาท</td> <td rowspan="2">ค่าเฉลี่ยปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔</td> <td>๑๐.๐ %</td> <td>๑๐.๐ %</td> <td>๑๐.๐ %</td> <td>๑๐.๐ %</td> </tr> <tr> <td>๑๐.๐ %</td> <td>๑๐.๐ %</td> <td>๑๐.๐ %</td> <td>๑๐.๐ %</td> </tr> </tbody> </table>			ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมาย				๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสาขาภาคเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑)	๑๖,๐๔๓ ล้านบาท	ค่าเฉลี่ยปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔	๑๐.๐ %	๑๐.๐ %	๑๐.๐ %	๑๐.๐ %	๑๐.๐ %	๑๐.๐ %	๑๐.๐ %	๑๐.๐ %
ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมาย																							
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐																			
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสาขาภาคเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑)	๑๖,๐๔๓ ล้านบาท	ค่าเฉลี่ยปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔	๑๐.๐ %	๑๐.๐ %	๑๐.๐ %	๑๐.๐ %																				
			๑๐.๐ %	๑๐.๐ %	๑๐.๐ %	๑๐.๐ %																				

<p>ประเด็นการพัฒนา</p>	<p>๑ : ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัตลักษณ์ และเกษตรแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการพัฒนาคุณภาพดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต - โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน - โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน - โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร - โครงการพัฒนาไม้ผลที่มีศักยภาพในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนสู่เกษตรมูลค่าสูง - โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจ พืชอัตลักษณ์ ปศุสัตว์ ประมง - โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร - โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร - โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร - โครงการเพิ่มศักยภาพทางการเกษตรด้วยเทคโนโลยีพลังงานทดแทน - โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต - โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน - โครงการส่งเสริมและพัฒนาลูกค้าเกษตรกรชีวภาพ 	<p>๒ : เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ผู้เกษตรกรรมยั่งยืน</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) - โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร - โครงการยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร - โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน - โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร - โครงการระบบส่งเสริมการผลิตด้านการเกษตร - โครงการระบบแปลงใหญ่ - โครงการ ศพก. - โครงการพัฒนาเกษตรกรรวมยั่งยืน - โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้เกษตรกรชาวสวนยาง - โครงการส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 	<p>๓ : การบริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri Map) - โครงการบริหารจัดการที่ดินทำกินในเขตปฏิรูปที่ดิน - โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำและงานชลประทาน - โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำนอกไร่นา - โครงการส่งเสริมมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้ใช้น้ำ - โครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราว - โครงการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดยะลา - โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ - โครงการจัดการทรัพยากร 	<p>๔ : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตร และสหกรณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการบูรณาการฐานข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด - โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร - โครงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการเกษตร - โครงการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครเกษตรกรและสหกรณ์ระดับตำบล - โครงการพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร (อกม.) - โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัคร - โครงการยกระดับการพัฒนา - โครงการยกระดับการพัฒนา - โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน - โครงการส่งเสริมอาสาสมัครด้านบัญชี
<p>โครงการสำคัญ</p>				

๕. แบบฟอร์มสรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ.๒๕๖๖ - พ.ศ.๒๕๗๐)

๑) เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ.๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ.๒๕๗๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ส่งเสริม พัฒนาการผลิต สินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรแปรรูป เชื่อมโยง ตลาดดิจิทัล	๑. แปลง/ฟาร์ม ที่ขึ้นทะเบียน ได้รับการรับรองมาตรฐาน การผลิต (GAP) และสถาน ประกอบการด้านการ เกษตรได้รับการรับรอง มาตรฐาน (GMP) เพิ่มขึ้น - GAP - GMP ๒. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ของจังหวัดสาขาภาคเกษตร เพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑ % ต่อปี) (ค่าเฉลี่ยปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ เฉลี่ยมูลค่า ๑๖,๐๔๓ ลบ.)	๒๐๐ แปลง ๒ แห่ง ๑ % (๑๖,๒๐๓)	๒๐๐ แปลง ๒ แห่ง ๑ % (๑๖,๓๖๕)	๒๐๐ แปลง ๒ แห่ง ๑ % (๑๖,๖๙๓)	๒๐๐ แปลง ๒ แห่ง ๑ % (๑๖,๘๕๙)	๑,๐๐๐ แปลง ๑๐ แห่ง ร้อยละ ๕.๑๐
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : เสริมสร้างความเข้มแข็ง ให้แก่เกษตรกร และ สถาบันเกษตรกรอย่าง ยั่งยืน	๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนา เป็น SF/YSF เพิ่มขึ้น ๒. สถาบันเกษตรกรได้รับการ พัฒนาและมีความเข้มแข็ง เพิ่มขึ้น ๓. จำนวนพื้นที่เกษตรกรรม ยั่งยืนเพิ่มขึ้น	๕๐ ราย ๒ แห่ง	๕๐ ราย ๒ แห่ง	๕๐ ราย ๒ แห่ง	๕๐ ราย ๒ แห่ง	๒๕๐ ราย ๑๐ แห่ง ๑๐,๐๐๐ ไร่

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : การบริหารจัดการ ทรัพยากรเกษตรอย่าง สมดุลและยั่งยืน	๑. พื้นที่เกษตรกรรมได้รับน้ำ อย่างพอเพียงเพิ่มขึ้น ๒. พื้นที่เกษตรกรรมที่ทำการ ผลิตภาคการเกษตรไม่ เหมาะสมตาม Zoning by Agri-map ลดลง	๕๐๐ ไร่	๕๐๐ ไร่	๕๐๐ ไร่	๕๐๐ ไร่	๕๐๐ ไร่	๒,๕๐๐ ไร่
ประเด็นพัฒนาที่ ๔ : เพิ่มประสิทธิภาพการ บริหารจัดการด้าน การเกษตรและสหกรณ์	ร้อยละความพึงพอใจของ ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วน เสียต่อการให้บริการด้าน การเกษตรของหน่วยงาน สังกัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๐

๒) โครงการภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง และเกษตรแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล

แนว ทาง	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม 5 ปี	หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		
1	โครงการก่อสร้างขยายทางจราจรทางหลวงหมายเลข 4077 ตอนยะหา - บากู	จังหวัด	45.000					45.000	แขวงทางหลวงยะลา
1	โครงการปรับปรุงทางหลวงหมายเลข 4092 ตอนรามัน จะรังตาดง	จังหวัด	48.000					48.000	แขวงทางหลวงยะลา
1	โครงการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด	ในกลุ่ม	48.000					48.000	แขวงทางหลวงยะลา
1	โครงการปรับปรุงส่วนประกอบระบบส่งน้ำเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่จังหวัดยะลา	จังหวัด	305.400					305.400	สนง.โยธาธิการฯ
1	โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	กพด.		10.766	10.766	10.766		32.298	สถานีพัฒนาที่ดิน
1	โครงการจัดระบบพื้นที่ดินสำหรับพื้นที่ลุ่ม/พื้นที่ดอน	กพด.	2.000	2.000	2.000	2.000		8.000	สถานีพัฒนาที่ดิน
1	โครงการธนาคารสินค้าเกษตร	กพด.	0.450	0.235	0.235	0.235		1.550	สถานีพัฒนาที่ดิน
1	โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน	กพด.	0.148	0.148	0.148			0.444	สถานีพัฒนาที่ดิน
1	การเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกพืชอัตลักษณ์ (ทุเรียน มังคุด) ในพื้นที่จังหวัดยะลา	จังหวัด			0.162			0.162	สถานีพัฒนาที่ดิน
1	โครงการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ - กิจกรรมพัฒนาที่ดินเพื่อการสนับสนุนชาวพันธุ์พื้นเมือง	บูรณาการ จชต.		8.100	8.100	8.100	8.100	32.400	สถานีพัฒนาที่ดิน 3 จังหวัด /4 อำเภอ
				11.032	11.032	11.032	11.032	44.128	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม 5 ปี	หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		
	- กิจกรรมพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการผลิตข้าวพื้นเมือง/ไม่ผลเศรษฐกิจสำคัญ								
1	โครงการพัฒนาส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพ เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืช	กพด.		0.673	0.673	0.673		2.019	สถานีพัฒนาที่ดิน
2	โครงการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพพื้นที่ผลิตข้าว	กพด.	8.100					8.100	สถานีพัฒนาที่ดิน
2	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าอ้อยลักษณะพื้นถิ่น (ข้าวพันธุ์พื้นเมืองจังหวัดยะลา) ให้มีคุณภาพและเพิ่มมูลค่าสินค้าอ้อยลักษณะพื้นถิ่นแบบครบวงจร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	จังหวัด			6.790			6.790	สถานีพัฒนาที่ดิน
2	โครงการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ กิจกรรมส่งเสริมการผลิตและอนุรักษ์ข้าวพันธุ์พื้นเมือง	บูรณาการ จชต.		5.760	5.760	5.760	5.760	23.040	กรมการข้าว 3 จังหวัด 4อำเภอ
2	โครงการส่งเสริมการผลิตกาแฟโรบัสต้าแบบครบวงจร	กวก.	0.200	0.500				0.700	ศูนย์พืชสวนยะลา
2	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพ	กสก.	0.500	0.500	0.500	0.500		2.000	ศูนย์ฯ ปุโรง
2	โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพโรงเชือดกิจกรรมก่อสร้างโรงเชือด	กปต.			0.500	0.500		0.500	สนง.ปศุสัตว์จว.
2	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร กิจกรรมตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ กิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลปศุสัตว์	กปต.		0.0003	0.0003	0.0003		0.0009	สนง.ปศุสัตว์จว.

แนว ทาง	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม 5 ปี	หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		
2	โครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน (แพะ)	กปต.		0.289	0.300	0.300		0.889	สนง.ปศุสัตว์จว.
2	โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้า เกษตร กิจกรรมพัฒนาสุขภาพปศุสัตว์ กิจกรรมพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ กิจกรรมส่งเสริมและการพัฒนาปศุสัตว์ กิจกรรมพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์ (แกะ, แพะ)	กปต.		1.119	1.119	1.119		3.357	สนง.ปศุสัตว์จว.
2	โครงการยกระดับฟาร์มเลี้ยงปศุสัตว์และการ แปรรูป สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้เศรษฐกิจฐาน รากเพื่อความมั่นคง มั่งคั่งชายแดนใต้	งบกลุ่ม	13.304					13.304	สนง.ปศุสัตว์จว.
2	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์	งบจังหวัด		5.687				5.687	สนง.ปศุสัตว์จว.
2	โครงการพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมศักยภาพ พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	กบม.		2.371	2.371	2.371		7.113	สนง.ประมงจว.
2	โครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัด ชายแดนใต้	กข.		2.309	2.309	2.309		6.927	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ปัตตานี
2	โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรใน จชต. -กาขยายแดนใต้ทางเลือกใหม่สู่รายได้ที่ยั่งยืน -การเพิ่มมูลค่าสมุนไพร สร้างรายได้ที่ยั่งยืน -การผลิตหน่อกล้วยหินคุณภาพ -การเพิ่มมูลค่าและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก มะพร้าว -การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน	กวก.		3.161	3.161	3.161		9.483	ควพ.ยค.

แนว ทาง	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม 5 ปี	หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		
2	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรแปรรูป	กสท.	2.000	2.000	2.000	2.000	8.000	สนง.เกษตร จังหวัด	
2	โครงการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัต ลักษณ์และเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ของภาค	กสท./ งบภาค	1.150				1.150	สนง.เกษตร จังหวัด	
2	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	กสท.	0.320	0.320	0.320		0.960	สนง.เกษตร จังหวัด	
2	โครงการพัฒนาคุณภาพผลผลิตทุเรียน เพื่อ ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร	กวก./ งบภาค		2.220	2.220	2.220	4.440	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร	
2	โครงการส่งเสริมการผลิตพืชปลอดภัย	งบจังหวัด		2.800	2.800		5.600	สนง.เกษตร จังหวัด	
2	โครงการแก้ไขปัญหาโรคเหี่ยวในกล้วยหิน	งบจังหวัด	0.970	2.500	2.500		5.970	สนง.เกษตร จว.	
2	โครงการเพิ่มศักยภาพศูนย์คัดแยกผลไม้ชุมชน เพื่อขับเคลื่อนธุรกิจเกษตร	งบจังหวัด	0.766				0.766	สนง.เกษตรจังหวัด	
2	โครงการขยายผลการพัฒนาไม้ผลที่มีศักยภาพ ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน(ทุเรียนลองกองมังคุด)	งบกลุ่มจว.	14.780	19.107			33.887	สนง.เกษตร 3 จว.	
2	โครงการพัฒนาไม้ผลที่มีศักยภาพในกลุ่มจังหวัด ภาคใต้ชายแดนสู่เกษตรกรมูลค่าสูง กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป และการบริหารจัดการการผลิตทุเรียนให้ได้มาตรฐาน ตลอดห่วงโซ่มูลค่าการผลิต กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป และการบริหารจัดการการผลิตลองกองให้ได้มาตรฐาน ตลอดห่วงโซ่มูลค่าการผลิต กิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป			21.814			21.814	สนง.เกษตร 3 จว.	

แนว ทาง	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม 5 ปี	หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		
	และการบริหารจัดการการผลิตมันฝรั่งให้ได้มาตรฐานตลอดห่วงโซ่คุณค่าการผลิต กิจกรรมหลักที่ 4 การตรวจรับรองมาตรฐานพืช GAP กิจกรรมหลักที่ 5 สนับสนุนการจัดทำบรรจุภัณฑ์เพิ่มมูลค่าผลไม้ภายใต้ตราสินค้าของจังหวัด กิจกรรมหลักที่ 6 การประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาดไม่ผลัดคุณภาพ กิจกรรมหลักที่ 7 ส่งเสริมการพัฒนาสำหรับช่องทางการตลาดออนไลน์								
2	โครงการส่งเสริมการปลูกกล้วยในนาร้าง	จังหวัด			0.250			0.250	สนง.เกษตรจังหวัด
2	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปกาแฟ	จังหวัด			0.581			0.581	สนง.เกษตร
2	โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพอาชีพประมง	จังหวัด			1.243			1.243	สนง.ประมงจ.
2,4	โครงการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ - กิจกรรมส่งเสริมการทำเกษตรเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างความมั่นคงทางอาหาร (เมืองไม่ผล/พลังงาน/เมืองปศุสัตว์ - กิจกรรมยกระดับการผลิตและเชื่อมโยงการตลาด เพื่อรองรับเมืองผลไม้/เมืองพลังงาน	บูรณาการ จชต.		12.585	12.585	12.585	12.585	50.430	สนง.เกษตรจังหวัด 3 จังหวัด 4อำเภอ
				2.110	2.110	2.110	8.440		
2	โครงการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ กิจกรรมการสร้างมูลค่าสร้างรายได้และสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารด้านประมง	บูรณาการ จชต.		9.168	9.168	9.168	9.168	36.672	สนง.ประมง 3จังหวัด 4อำเภอ

แนว ทาง	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม 5 ปี	หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		
2	โครงการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ โครงการสนับสนุนการเลี้ยงแพะเชิงพาณิชย์/ กิจกรรมโคบาลชายแดนใต้	บูรณาการ จชต.		48.787	48.787	48.787	48.787	195.148	สนง.ปศุสัตว์ 3จังหวัด 4อำเภอ
2	โครงการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตกล้วย หินสู่มาตรฐาน	งจังหวัด		2.914				2.914	สนง.เกษตรจังหวัด
2	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูป กาแฟ	งจังหวัด		1.123				1.123	สนง.เกษตรจังหวัด
2	โครงการส่งเสริมการใช้สารเฮติลิน	กยท	0.100	0.100	0.100	0.100	0.100	0.500	กยท.จังหวัด
2	โครงการยกระดับเมืองทุเรียน (Yala Durian City)	งจังหวัด	2.470	2.500	2.500			7.470	สนง.เกษตรจังหวัด
2	โครงการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าใน ทุเรียน	งจังหวัด			1.000	1.000		2.000	สนง.เกษตรจังหวัด
2	โครงการป้องกันกำจัดหนอนอดเจาะเมล็ดทุเรียน	งจังหวัด			1.000	1.000		2.000	สนง.เกษตรจังหวัด
2	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้าน การเกษตร (10 ชนิดสินค้า)	งบกลุ่ม จังหวัด	41.070		5.470			46.540	สนง.เกษตรจังหวัด
2	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเกษตรปาล์ม น้ำมัน	กสท.	0.042	0.042	0.042			0.126	สนง.เกษตรจังหวัด
2	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการรวบรวมผลผลิต ปาล์มน้ำมันของสถาบันเกษตรกร	กสท./ งภาค			1.900			1.900	สนง.สหกรณ์จังหวัด
2	โครงการผลิตเสบียงพืชอาหารสัตว์สารองภัย พืชไร่ ภายใต้เมื่องปศุสัตว์ มังคัง มังคัง ยั่งยืน	กปศ./ งภาค			7.019			7.019	ศูนย์วิจัยและพัฒนา แพะและแกะ

แนว ทาง	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม 5 ปี	หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		
2	โครงการกระจายพันธุ์กรรมไก่เบตงพันธุ์แท้สู่ชุมชน	กบศ./ งบภาค			7.117			7.117	ศูนย์วิจัยและพัฒนา แพะและแกะ
2	โครงการผลิตปรับปรุงพันธุ์และกระจายพันธุ์ แกะพื้นเมืองเพิ่มศักยภาพการผลิตหรือขยายประชา รัฐ ภายใต้เมืองปศุสัตว์ มังคัง มังคัง ยั่งยืน	กบศ./ งบภาค			41.867 (ปี64-69)			41.867 (ปี64-69)	ศูนย์วิจัยและพัฒนา แพะและแกะ
2	โครงการยกระดับอาชีพด้านปศุสัตว์สู่เมือง ต้นแบบการท่องเที่ยวตนเอง (เบตง)	งบจังหวัด		8.300				8.300	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด
2	โครงการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์	กบศ.	4.696	4.696	4.696			18.784	ศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะและ สาบง.ประมงจว.
2	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มสัตว์น้ำและเพิ่มความ เข้มแข็งด้านอาชีพประมง	งบจังหวัด	0.353					0.353	สาบง.ประมงจว.
2	โครงการยกระดับมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์ น้ำและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าประมง	งบจังหวัด		0.228				0.228	สาบง.ประมงจว.
2	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจใน ระบบน้ำไหลผ่าน	งบจังหวัด		0.599				0.599	สาบง.ประมงจว.
2	โครงการพัฒนาวางแผนรวมครัวเรือนมาตรฐาน GMP	กยท.			1.000			2.000	กยท.จังหวัด
2	โครงการส่งเสริมการแปรรูป ยางพาราเพื่อเพิ่มมูลค่า	กยท.			1.000			2.500	กยท.จังหวัด
2	โครงการตรวจสอบรับรองมาตรฐานฮาลาล	กบศ.		0.030				0.120	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด
3	โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์	กวก.			0.288			0.864	ศวพ.ยล.
3	โครงการต้นแบบการใช้พลังงานทดแทนจากแก๊ส ชีวภาพระดับครัวเรือน	งบจังหวัด				0.760		0.760	สนง.พัฒนาชุมชน จังหวัด
3	โครงการเพิ่มศักยภาพทางการเกษตรด้วย เทคโนโลยีพลังงานทดแทน	งบจังหวัด	2.700	2.700	2.700			13.500	สนง.พลังงานจว.

แนว ทาง	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม 5 ปี	หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		
4	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพและความงามจากกล้วยไม้พันธุ์ทางภูมิศาสตร์จังหวัดยะลา เพื่อเพิ่มมูลค่า	งบจังหวัด	2.674					2.674	วิทยาลัย การศึกษาระดับสูงสุรินทร์
4	โครงการพัฒนาศูนย์อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อมชายแดนใต้ เพื่อรองรับและขับเคลื่อนฯ	งบจังหวัด		3.629				3.629	วิทยาลัย การศึกษาระดับสูงสุรินทร์
4,2	โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป	กสค.	0.114	0.114	0.114			0.342	สนง.เกษตรจังหวัด
4	โครงการพัฒนามาตรฐานสากลโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก	งบจังหวัด		10.000				0.970	สนง.อุตสาหกรรม จังหวัด
4	โครงการพัฒนาและยกระดับทางการค้าสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป	งบจังหวัด	2.578	8.440	9.000	9.000		29.018	สนง.พาณิชย์จังหวัด
4	โครงการส่งเสริมการตลาดในรูปแบบออนไลน์	งบจังหวัด	0.824						สนง.เกษตรจว.
5	โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	งบจังหวัด		1.522				1.522	สนง.เกษตรจว.
6	โครงการส่งเสริมการปลูกพืชใน	งบจังหวัด		1.000					สนง.เกษตรจว.
6	โครงการส่งเสริมยกระดับการผลิตหมากเป็นพืชเสริมความหวังใหม่	งบจังหวัด			0.395			0.395	สนง.เกษตรจังหวัด
6	โครงการพัฒนาศักยภาพพื้นที่ กิจกรรมเสริมสร้างการผลิตพืชเศรษฐกิจพืชทางเลือกและพืชอัตลักษณ์ในจังหวัด	บูรณา การ จชต.		29.582	29.582	29.582	29.582	118.328	กรมวิชาการ 3 จังหวัด 4อำเภอ

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สู่เกษตรกรรมยั่งยืน

แนว ทาง	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม 5 ปี	หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		
1	โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ ผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน	กตส.	0.150	0.150	0.150	0.150	0.150	0.750	สนง.ตรวจบัญชี สหกรณ์
1	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	กปต.		0.0006	0.0006	0.0006		0.0018	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด
1	โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer	กสก.	0.064	0.064	0.064	0.064		0.256	สนง.เกษตรจังหวัด
1	โครงการพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer ด้านปศุสัตว์	กปต.	0.024	0.024	0.024	0.024		0.081	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด
1	โครงการพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer ด้านประมง	กบม.	0.017	0.017	0.017	0.017		0.069	สนง.ประมงจังหวัด
1	โครงการพัฒนาเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน	สปก.	0.100	0.100	0.100	0.100		0.400	สปก.จังหวัด
2	โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	กสก.	0.018	0.018	0.018	0.018	0.018	0.090	สตส.
2	โครงการส่งเสริมเกษตรกรรุ่นใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	สปก.		0.001	0.001	0.001		0.003	สปก.จังหวัด
2	โครงการกาแพชยันแดนได้ทางเลือกใหม่สู่รายได้ที่ยั่งยืน	กวก.		1.045	1.045	1.045		3.135	ศูนย์วิจัยพืชสวน
3	โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กร เกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน	กสก.	0.301	0.301	0.301	0.301		1.204	สนง.เกษตรจังหวัด
3	โครงการพัฒนาศักยภาพการค้าในธุรกิจ ของสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร	กตส.	0.768	0.768	0.768	0.768		3.072	สนง.สหกรณ์จังหวัด
3	โครงการพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ	กตส.	0.070	0.070	0.070	0.070		0.028	สนง.สหกรณ์จังหวัด
3	โครงการช่วยเหลือด้านสินเชื่อสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	กตส.	0.078	0.078	0.078	0.078		0.312	สนง.สหกรณ์จังหวัด
3	โครงการพัฒนาวิสาหกิจสู่ความเป็นมืออาชีพ			0.0001	0.0001	0.0001		0.0003	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์
3	โครงการพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรแก่สมาชิก สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรผ่านกลไกการบัญชี	กตส.		0.0004	0.0004	0.0004		0.001	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์

แนว ทาง	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม 5 ปี	หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		
3	โครงการพัฒนาและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	จังหวัด			2.069			2.069	เกษตรจ.
3	โครงการฟาร์มตัวอย่างบางตาง	จังหวัด			3.790			3.790	เกษตรจ.
4	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์	จังหวัด			1.667			1.667	ปศุสัตว์จ.
4	โครงการเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	งบจังหวัด		2.640				2.640	สนง.เกษตรจังหวัด
4	โครงการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ กิจกรรมส่งเสริมการทำกรเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ครัวเรือน TPMAP	บูรณาการ จชต.	6.850	6.850	6.850	6.850	6.850	34.250	สนง.เกษตรจว. 3จังหวัด 4อำเภอ
4	โครงการเกษตรพอเพียงเลี้ยงชุมชน	งบจังหวัด		0.248				0.248	สนง.เกษตรจังหวัด
4	โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับครัวเรือน เพื่อจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	งบจังหวัด	1.807					1.807	สนง.พัฒนาชุมชนจว.
4	โครงการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มฐานการผลิตสัตว์ปีก สร้างอาชีพ ลดความเหลื่อมล้ำ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ เศรษฐกิจฐานรากเพื่อความมั่นคง มั่งคั่งชายแดนใต้	กลุ่มจังหวัด			39.052			39.052	สนง.ปศุสัตว์ 3จังหวัด
4	โครงการส่งเสริมและสร้างทักษะอาชีพด้านการประมง แก่ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	งบจังหวัด		0.282				0.282	สนง.ประมงจังหวัด
5	โครงการพัฒนาศักยภาพแรงงานภาคการเกษตรโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	กสค.		0.250	0.250	0.250		0.750	สนง.เกษตรจังหวัด
5	โครงการพัฒนาความสามารถของเกษตรกรในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการให้น้ำชลประทานที่เหมาะสมแก่พืช	งบจังหวัด		1.266	0.837			2.103	โครงการชลประทาน

ประเด็นการพัฒนาที่ที่ 3 : การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน

แนว ทาง	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)				รวม 5 ปี	หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569		
1	โครงการพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยน การผลิตในพื้นที่เหมาะสม Agri-map	กพด			0.405	0.405	1.215	สถานีพัฒนาที่ดิน
1	โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสม สำหรับปลูกพืช(N) เป็นเกษตรผสมผสาน	กพด./ งภาค		0.530	3.180	3.180	10.070	สถานีพัฒนาที่ดิน
1	โครงการปรับเปลี่ยนการผลิตพื้นที่ไม่เหมาะสม	สปก.		0.088	0.088	0.088	0.352	สปก.จังหวัด
1	โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรใน -พื้นที่นาร้าง,ข้าวพันธุ์พื้นเมือง	กช.		3.446			3.446	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ปัตตานี
2	โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตด้านการเกษตร -ฝายน้ำตกเฉลิมพระเกียรติ ร.๙. พร้อมระบบส่งน้ำ	กชป./ งภาค			24.280			โครงการก่อสร้าง สำนักงานขป.ที่ 17
2	โครงการอ่างเก็บน้ำยวม	กชป.			760.000			โครงการชลประทาน
2	โครงการอ่างเก็บน้ำคลองเบตง	กชป.						โครงการชลประทาน
2	โครงการอ่างเก็บน้ำลำพะยา อันเนื่องมาจากพรต.	กชป.						โครงการชลประทาน
2	โครงการประทุรระบายน้ำกรบิ่ง	กชป.						โครงการชลประทาน
2	โครงการประทุรระบายน้ำสายบุรีตอนล่างเนื่อง	กชป.						โครงการชลประทาน
2	โครงการบริหารจัดการน้ำ เพื่อการเกษตรที่ยั่งยืน	กชป.						โครงการชลประทาน
2	โครงการแก้มลิงตำบลบึงสาแรง	กชป.	50.000				50.000	โครงการชลประทาน
2	โครงการฝายบ้านก้อมีพร้อมระบบส่งน้ำ	กชป.	21.030				21.030	โครงการชลประทาน
2	โครงการอาคารบังคับน้ำบ้านม.24	กชป.	20.000				20.000	โครงการชลประทาน
2	โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้าน จำปูน	กชป.	25.000				25.000	โครงการชลประทาน
2		กชป.	25.000				25.000	โครงการชลประทาน

แนว ทาง	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)				รวม 5 ปี	หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569		
2	โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตร -ฟายบ้านบือเร่พร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลเขื่อนบางลาง -ปรับปรุงแก้มลิงบึงน้ำใส พร้อมอาคารประกอบ ตำบลตะโกละหลอ -แก้มลิงทุ่งอูแบ ตำบลวังพญา -ฟายบ้านลูโบ๊ะกาโล ตำบลบุโจรง -แก้มลิงบ้านบูเก๊ะจือฮา ตำบลวังพญา -แก้มลิงบึงกาแบ ตำบลเกาะรอ -ฟายบ้านบือเร่พร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลแม่หวาด -ปรับปรุงระบบส่งน้ำฝายบ้านสะกาด ตำบลห้วยกระทิง -แก้มลิงบือตอ ตำบลเกาะรอ -แก้มลิงบูเก๊ะบาลอ ตำบลท่าธง -แก้มลิงสะกุงิง ตำบลบันนังสตา	งบจังหวัด	150.000				150.000	โครงการชลประทาน
2	โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำไม่รับน้ำนองชลประทาน	กพต.	1.100	1.513	1.513	1.513	4.539	สถานีพัฒนาที่ดิน
3	โครงการประมงหมู่บ้าน (ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำชุมชน)	จังหวัด			1.826		1.826	ประมงจ.
3	โครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน	จังหวัด			0.634		0.634	สปก.
3	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ	กพต.	13.070	13.070			26.140	สถานีพัฒนาที่ดิน
3	โครงการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนประมงในเขตพื้นที่แหล่งน้ำจัด	กปม.	0.050	0.050	0.050		0.150	หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงน้ำจืดฯ

แนว ทาง	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)				หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	
3	โครงการการควบคุมการทำประมงพื้นที่แหล่งน้ำจืด	กปม.	0.765	0.765	0.765		หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงน้ำจืดฯ
3	โครงการการจัดการทรัพยากรประมงน้ำจืดโดยชุมชนประมงน้ำจืดมีส่วนร่วม	กปม.	0.091	0.091	0.091		ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์

แนว ทาง	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)				หน่วยดำเนินการ
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	
1	โครงการบูรณาการฐานข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด	สป.กษ.	1.000	1.000	1.000		สนง.กษ.จังหวัด
1	โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	กสท.	0.375	0.375	0.375		สนง.เกษตรจว.
2	โครงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการเกษตรและสหกรณ์	สป.กษ.		0.500	0.500		สนง.กษ.จังหวัด
3	โครงการพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครด้านภาคเกษตร	สป.กษ.		0.700	0.700		สนง.กษ.จังหวัด
3	โครงการพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร(อกม.)	กสท.	0.0570	0.0570	0.0570		สนง.เกษตรจว.
3	โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์	กปศ.	0.010	0.010	0.010		สนง.ปศุสัตว์จว.
3	โครงการพัฒนาหมอดินอาสาและหมอดิน	กพด.	0.250	0.250	0.250		สพด.
3	โครงการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบล	สป.กษ.	1.817	1.817	1.817		สนง.กษ.จังหวัด

ส่วนที่ ๕

โครงการแบบย่อ (Project Idea) ของโครงการสำคัญด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา

๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกพืชอัตลักษณ์ (ทุเรียน มังคุด) ในพื้นที่จังหวัดยะลา

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	การเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกพืชอัตลักษณ์ (ทุเรียน มังคุด) ในพื้นที่จังหวัดยะลา
๒. ประเด็นการพัฒนาที่	๑ ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัตลักษณ์ และเกษตรแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร เพื่อรองรับการผลิตภาคเกษตร
๔. หลักการและเหตุผล	<p>จากแผนพัฒนาจังหวัดยะลา พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐ ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนา “คุณภาพชีวิตมั่นคง เกษตรมั่งคั่ง ท่องเที่ยวยั่งยืน” และมีประเด็นพัฒนาการเสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตเกษตรมูลค่าสูง ผลิตภัณฑชุมชน และอุตสาหกรรมแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล เพื่อให้สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพสินค้าอัตลักษณ์เพื่อให้มูลค่าสินค้าเพิ่มสูงขึ้น</p> <p>สำหรับสินค้าอัตลักษณ์ทางเกษตร/พืชอัตลักษณ์ที่สำคัญของจังหวัดยะลา ได้แก่ ทุเรียน และมังคุด ที่สามารถพัฒนาคุณภาพให้เป็นผลผลิตมูลค่าสูงได้ โดยปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อคุณภาพของผลผลิต คือ ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ซึ่งปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมส่วนใหญ่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำขาดอินทรีย์วัตถุ ระดับธาตุอาหารไม่เหมาะสมกับความต้องการของพืช ส่งผลต่อคุณภาพผลผลิต อีกทั้งปุ๋ยเคมีมีราคาเพิ่มสูงขึ้น การใช้ปุ๋ยเคมีให้เหมาะสมกับความต้องการพืช ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ยเคมี ทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสม และมีศักยภาพในการเพิ่มคุณภาพผลผลิตพืชได้ ปัจจุบันมีการรณรงค์ให้นำขยะอินทรีย์ หรือวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาผลิตปุ๋ยหมัก เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน โดยจังหวัดยะลามีวัสดุเหลือใช้หลายชนิดที่สามารถนำมาผลิตปุ๋ยหมักคุณภาพดี ธาตุอาหารสูงได้ เช่น เปลือกทุเรียน กากยางขี้เถ้าโรงงานไฟฟ้า ซึ่งเมื่อนำมาทำปุ๋ยหมักพบว่ามีความเหมาะสม</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ค่อนข้างสูง สามารถนำมาใช้ร่วมกับปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผล่อัตลักษณ์ในพื้นที่ได้ และยังเป็น การนำขยะอินทรีย์มาใช้ประโยชน์ ตามแนวทางการลดขยะให้ เหลือศูนย์ (zero waste) อีกทั้งช่วยพัฒนาโครงสร้างดินให้ เหมาะสมเพื่อรองรับการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพต่อไป</p>
<p>๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>๑. เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้สามารถผลิตไม้ผล่อัตลักษณ์คุณภาพ ๒. เพื่อพัฒนาคุณภาพดินในการปลูกไม้ผล่อัตลักษณ์ (ทุเรียน มังคุด) ให้มีประสิทธิภาพ และคุณภาพผลผลิตเพิ่มขึ้น มูลค่า สินค้าเพิ่มสูงขึ้น</p>
<p>๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>๑. ผลผลิตไม้ผล่อัตลักษณ์เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ และมีคุณภาพดีขึ้น ๒. มูลค่าผลผลิตเพิ่มขึ้น</p>
<p>๗. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>หมู่ ๔ ตำบลบันนังสาเรง อ.เมือง (ทุเรียน) หมู่ ๑ ตำบลบุโอง อ. กรงปินัง (ทุเรียน) หมู่ ๑ ตำบลธารน้ำทิพย์ อ.เบตง (มังคุด) (หมู่บ้านเป้าหมายสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง ปี ๒๕๖๖)</p>
<p>๘. กิจกรรมหลัก</p>	<p>เพิ่มประสิทธิภาพการปลูกพืชอัตลักษณ์ (ทุเรียน มังคุด)</p>
<p>๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ ถ่ายทอดองค์ ความรู้ : การเพิ่มประสิทธิภาพพื้นที่ผลิต ไม้ผล่อัตลักษณ์</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>๑. การนำวัสดุเหลือใช้ในพื้นที่มาผลิตปุ๋ยหมัก ๒. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ๓. แนวทางการจัดการดินในการปลูกไม้ผล่อัตลักษณ์ (ทุเรียน, มังคุด) เป้าหมายเกษตรกรจำนวน ๖๐ ราย (๒๐ ราย/หมู่บ้าน เป้าหมาย) ๓๑,๗๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินยะลา -</p>
<p>๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ ถ่ายทอดองค์ ความรู้ : เทคโนโลยีและการพัฒนา ทักษะการผลิตไม้ผล่อัตลักษณ์</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>๑. เทคโนโลยีและการพัฒนาทักษะการผลิตไม้ผล่อัตลักษณ์ คุณภาพ (ทุเรียน, มังคุด) เป้าหมายเกษตรกรจำนวน ๖๐ ราย (๒๐ ราย/หมู่บ้านเป้าหมาย) ๓๑,๗๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา -</p>
<p>๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ จัดทำแปลง สาธิตการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูก พืชอัตลักษณ์</p>	<p>จัดทำแปลงสาธิตการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกพืชอัตลักษณ์ ๓ แปลง แปลงละ ๓ ไร่</p> <ul style="list-style-type: none"> - หมู่ ๔ ตำบลบันนังสาเรง อ.เมือง (ทุเรียน) - หมู่ ๑ ตำบลบุโอง อ. กรงปินัง (ทุเรียน)

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- หมู่ ๑ ตำบลธารน้ำทิพย์ อ.เบตง (ม้งคุด) ๙๙,๐๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินยะลา -
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สถานีพัฒนาที่ดินยะลา กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘)
๑๑. งบประมาณ	๑๖๒,๔๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาความรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการปลูกพืชอัตลักษณ์ (ทุเรียน มังคุด) ๒. แปลงสาธิตการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกพืชอัตลักษณ์ ๑ แปลง/หมู่บ้านเป้าหมาย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ผลผลิตของเกษตรกรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ และมีคุณภาพดีขึ้น ๒. ร้อยละ ๘๐ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถผลิต ไม้ผลอัตลักษณ์ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสู่ตลาด ๓. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑

๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น (ข้าวพันธุ์พื้นเมืองจังหวัดยะลา) ให้มีคุณภาพและเพิ่มมูลค่าสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นแบบครบวงจร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น (ข้าวพันธุ์พื้นเมืองจังหวัดยะลา) ให้มีคุณภาพและเพิ่มมูลค่าสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นแบบครบวงจร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
๒. ประเด็นการพัฒนา	ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัตลักษณ์ และเกษตรแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล
๓. แนวทางการพัฒนา	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัตลักษณ์ และเกษตรแปรรูป โดยการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG
๔. หลักการและเหตุผล	<p>ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีในประเด็นการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ได้กำหนดให้เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเป็นหนึ่งในแผนย่อยของแผนแม่บทดังกล่าวเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร โดยการนำจุดเด่นของอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตร เพื่อพัฒนาและต่อยอดการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ซึ่งครอบคลุมถึงสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ สินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย สินค้าศิลปาชีพ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนพืชผลเกษตรและผลไม้เขตร้อน</p> <p>สำหรับจังหวัดยะลา จากงานวิจัยเรื่องข้าวพันธุ์พื้นเมืองในจังหวัดยะลา ดำเนินการศึกษาโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา พบว่ามีข้าวพันธุ์พื้นเมืองจำนวน ๓๐ พันธุ์ โดยแต่ละสายพันธุ์มีความโดดเด่นแตกต่างกัน ส่วนใหญ่เกษตรกรปลูกเพื่อกินในครัวเรือน แต่ด้วยความเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ทำให้พื้นที่เพาะปลูกข้าวในจังหวัดยะลาหรือแม้แต่จำนวนชาวนาลดน้อยลง ซึ่งอาจส่งผลต่อการมีอยู่ของสายพันธุ์ข้าวพื้นเมืองจังหวัดยะลาได้ จึงต้องขยายพื้นที่ปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมือง</p> <p>ดังนั้นเพื่อให้เกิดความยั่งยืนและคงอยู่ของข้าวพันธุ์พื้นเมืองจังหวัดยะลา สถานีพัฒนาที่ดินยะลาเห็นควรจะต้องเร่งดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น (ข้าวพันธุ์พื้นเมืองจังหวัดยะลา) ให้มีคุณภาพและเพิ่มมูลค่าสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นแบบครบวงจร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมือง โดยบูรณาการร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดยะลา</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีการจัดการดินที่ดีและมีการจัดการข้าวพันธุ์พื้นเมืองให้มีคุณภาพ ๒. เพื่อเพิ่มและขยายพื้นที่การปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองเพิ่มมากขึ้น ๓. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวพันธุ์พื้นเมืองให้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น ๔. เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับข้าวพันธุ์พื้นเมือง
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของพื้นที่การผลิตข้าวพันธุ์พื้นเมืองเพิ่มขึ้นจากพื้นที่ปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองเดิม ๒. เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘ ขยายเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๕
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดยะลาจำนวน ๕๐๐ ไร่ - ปี ๒๕๖๘ จำนวน ๕๐๐ ไร่
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดการดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น (ข้าวพันธุ์พื้นเมือง) งบประมาณ ๖,๒๘๗,๓๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินยะลา
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมถ่ายทอดความรู้ เป้าหมายเกษตรกร ๓๐๐ ราย งบประมาณ ๙๘,๕๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น (ข้าวพันธุ์พื้นเมือง) งบประมาณ ๓๑๒,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาและเพิ่มมูลค่าสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น (ข้าวพันธุ์พื้นเมือง) งบประมาณ ๕๕,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา
๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ติดตามและประเมินผล งบประมาณ ๓๗,๒๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา
๙. หน่วยงานดำเนินการ	๑. สถานีพัฒนาที่ดินยะลา ๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๘
๑๑. งบประมาณ	รวมงบประมาณทั้งโครงการ ๖,๗๙๐,๐๐๐.๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. พื้นที่การผลิตข้าวพันธุ์พื้นเมืองเพิ่มขึ้นจากพื้นที่ปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองเดิมขยายเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๐ ๒. เกษตรกรมีการแปรรูปสินค้า
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรผู้ปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองมีผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๐ และเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๐

๓. โครงการพัฒนาไม้ผลที่มีศักยภาพในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนสู่เกษตรมูลค่าสูง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาไม้ผลที่มีศักยภาพในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนสู่เกษตรมูลค่าสูง
๒. ประเด็นการพัฒนา	ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัตลักษณ์ และเกษตรแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล
๓. แนวทางการพัฒนา	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัตลักษณ์ และเกษตรแปรรูป โดยการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG
๔. หลักการและเหตุผล	<p>กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส เป็นพื้นที่ที่มีการปลูกไม้ผลกันอย่างแพร่หลาย เกษตรกรในพื้นที่นิยมปลูกไม้ผลเนื่องจากเป็นไม้ยืนต้นที่มีอายุยืน สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้นาน และนิยมบริโภค จากข้อมูลในปัจจุบันข้อมูลการปลูกไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ในปี ๒๕๖๕ จังหวัดยะลา ปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส ได้แก่ ทุเรียน มีเนื้อที่เพาะปลูก ๑๓๙,๓๓๒ ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๙๕,๑๐๕ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๑,๕๙๙ กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ลองกอง มีเนื้อที่เพาะปลูก ๖๓,๙๐๖ ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๖๓,๒๓๕ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๑๔๐ กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี และมังคุด มีเนื้อที่เพาะปลูก ๓๕,๒๖๕ ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว ๓๑,๔๔๖ ไร่ มีผลผลิตเฉลี่ย ๓๒๑ กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี (ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา ปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส ปี ๒๕๖๕) จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลการผลิตไม้ผลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเฉลี่ยทั้งประเทศ ปี ๒๕๖๕ ทุเรียน มีผลผลิตเฉลี่ย ๑,๓๒๐ กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ลองกอง ผลผลิตเฉลี่ย ๒๑๘ กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี และมังคุด ผลผลิตเฉลี่ย ๖๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี จะเห็นได้ว่าการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนบางชนิดยังคงมีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยทั้งประเทศ และผลผลิตคุณภาพมีน้อยกว่าภูมิภาคอื่น ผลจากการใช้เทคโนโลยีในการผลิตยังไม่มาก มีโรคและแมลงรบกวน และแปลงที่ได้รับการรับรองมาตรฐานความปลอดภัย (GAP) ยังมีน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ปลูกทั้งหมด ส่งผลให้เกษตรกรจำหน่ายผลผลิตในราคาต่ำ นอกจากนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้เกี่ยวกับการแปรรูป การบริหารจัดการด้านการตลาดและการตลาดออนไลน์ และยังพบปัญหาทุเรียนอ่อนออกสู่ตลาด หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องให้ความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิตอย่างเร่งด่วนให้แก่เกษตรกรเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร นำข้อมูลทรัพยากรดินไปสู่แนวทางการนำใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ผลงานวิจัยมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ผู้ผลิตไม้ผลอัตลักษณ์ในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน</p> <p>จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนา ความรู้ของเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนให้มีความรู้ ด้านการผลิต การนำใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมและผลงานวิจัยมาใช้เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตพื้นฐานของการจัดการดินอย่างมีประสิทธิภาพ การ แปรรูป และการจัดทำตลาดออนไลน์เพิ่มขึ้น ให้เกษตรกรสามารถเพิ่ม มูลค่าผลผลิตโดยใช้กลไกตลาดนำการผลิต ประกอบกับส่งเสริมการ ประชาสัมพันธ์เพิ่มช่องทางการตลาดแก่เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล ขยายผล การพัฒนาไม้ผลที่มีศักยภาพ สามารถเพิ่มรายได้แก่เกษตรกรในกลุ่ม จังหวัดภาคใต้ชายแดนได้มากขึ้น เพื่อสร้างโอกาสให้เกษตรกรได้มี ทางเลือกในการประกอบอาชีพมากขึ้น เป็นการสร้างรายได้และความ เข้มแข็งทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนตลอดไป</p>
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑) เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป และการบริหารจัดการ ผลผลิตไม้ผลให้ได้มาตรฐานตลอดห่วงโซ่การผลิต ๒) เพื่อพัฒนาศักยภาพแปลงเรียนรู้ต้นแบบการผลิตไม้ผลคุณภาพตาม มาตรฐาน ๓) เพื่อส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการวิเคราะห์และปรับปรุงดินเพื่อเพิ่ม ศักยภาพการผลิตไม้ผล ๔) เพื่อพัฒนาศักยภาพแปลงเรียนรู้ต้นแบบการใช้นวัตกรรมการวิเคราะห์ และปรับปรุงดินเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตไม้ผล ๕) เพื่อสนับสนุนการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP ไม้ผล (ทุเรียน ลองกอง และมังคุด) ของเกษตรกรในกลุ่มจังหวัด ภาคใต้ชายแดน ๖) เพื่อสนับสนุนการจัดทำบรรจุภัณฑ์เพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตร ภายใต้ ตราสินค้าของจังหวัด ๗) เพื่อสนับสนุนการประชาสัมพันธ์และเพิ่มช่องทางการตลาดไม้ผลที่มี ศักยภาพในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ๘) เพื่อพัฒนายกระดับการผลิตไม้ผลอัตลักษณ์พื้นถิ่น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> ๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่ ฝึกอบรม ร้อยละ ๙๐ ๒) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลคุณภาพ เพิ่มขึ้น จำนวน ๑๒๐ แปลง (ทุเรียน ๒๐ แปลง ลองกอง ๗๐ แปลง และมังคุด ๓๐ แปลง)

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๓) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีแปลงเรียนรู้ต้นแบบการใช้นวัตกรรมการวิเคราะห์และปรับปรุงดินเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตไม้ผลเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๐๐ แปลง (ทุเรียน ๒๐ แปลง ลองกอง ๗๐ แปลง และมังคุด ๑๐ แปลง)</p> <p>๔) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพิ่มขึ้น จำนวน ๙ แปลง</p> <p>๕) เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล (ทุเรียน ลองกอง และมังคุด) ได้รับการตรวจรับรองแปลงมาตรฐาน GAP เบื้องต้น จำนวน ๕๐๐ แปลง</p> <p>๖) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มีบรรจุภัณฑ์เพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตร (ไม้ผล) ภายใต้ตราสินค้าของจังหวัด จำนวน ๓ ชนิด</p> <p>๗) มีการประชาสัมพันธ์และเพิ่มช่องทางการตลาดไม้ผลที่มีศักยภาพในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน จำนวน ๑ ครั้ง</p>
<p>๗. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>ดำเนินการพื้นที่จังหวัดยะลา จำนวน ๘ อำเภอ</p> <p>พื้นที่จังหวัดปัตตานี จำนวน ๑๒ อำเภอ</p> <p>พื้นที่จังหวัดนราธิวาส จำนวน ๑๓ อำเภอ</p>
<p>๘. กิจกรรมหลัก</p>	
<p>๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ พัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป และการบริหารจัดการผลผลิต ทุเรียนให้ได้มาตรฐาน ตลอดห่วงโซ่คุณค่าการผลิต</p> <p>งบประมาณ ๕,๒๗๑,๑๐๐ บาท</p>	<p>๑.๑ ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการวิเคราะห์และปรับปรุงดินเพื่อเพิ่ม ศักยภาพการผลิตทุเรียน</p> <p>งบประมาณ ๖๒๖,๔๐๐ บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ สถานีพัฒนาที่ดินยะลา สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๑.๒ พัฒนาศักยภาพแปลงเรียนรู้ต้นแบบการใช้นวัตกรรมการวิเคราะห์ และปรับปรุงดินเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตทุเรียน</p> <p>งบประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ สถานีพัฒนาที่ดินยะลา สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๑.๓ จัดกระบวนการเรียนรู้เทคโนโลยีและพัฒนาทักษะการผลิตทุเรียนตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร งบประมาณ ๑,๑๕๖,๘๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอ</p> <p>๑.๔ พัฒนาศักยภาพแปลงเรียนรู้ต้นแบบการผลิตทุเรียนคุณภาพตามมาตรฐานส่งออก งบประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอ</p> <p>๑.๕ การบริหารจัดการแก้ไขปัญหาทุเรียนด้อยคุณภาพ งบประมาณ ๑,๖๓๑,๕๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอ</p> <p>๑.๖ กิจกรรมส่งเสริมการแปรรูปทุเรียนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ งบประมาณ ๖๕๖,๔๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ พัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป และการ บริหารจัดการผลผลิต ล่องกองให้ได้มาตรฐาน ตลอดห่วงโซ่คุณค่าการ ผลิต งบประมาณ ๕,๗๐๑,๐๐๐ บาท</p>	<p>๒.๑ ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการวิเคราะห์และปรับปรุงดินเพื่อเพิ่ม ศักยภาพการผลิตล่องกอง งบประมาณ ๕๒๒,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สถานีพัฒนาที่ดินยะลา สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒.๒ พัฒนาศักยภาพแปลงเรียนรู้ต้นแบบการใช้นวัตกรรมการวิเคราะห์ และปรับปรุงดินเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตล่องกอง งบประมาณ ๒,๑๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สถานีพัฒนาที่ดินยะลา สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒.๓ จัดกระบวนการเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตล่องกองให้มีคุณภาพ ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร งบประมาณ ๙๗๙,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอ</p> <p>๒.๔ พัฒนาศักยภาพแปลงเรียนรู้ต้นแบบการผลิตล่องกองคุณภาพ งบประมาณ ๒,๑๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ พัฒนาศักยภาพการผลิต การแปรรูป และการ บริหารจัดการผลผลิต มังคุดให้ได้มาตรฐาน ตลอดห่วงโซ่คุณค่าการ ผลิต งบประมาณ ๒,๙๗๗,๘๐๐ บาท</p>	<p>๓.๑ ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการวิเคราะห์และปรับปรุงดินเพื่อเพิ่ม ศักยภาพการผลิตมังคุด งบประมาณ ๓๑๓,๒๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สถานีพัฒนาที่ดินยะลา สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ๓.๒ พัฒนาศักยภาพแปลงเรียนรู้ต้นแบบการใช้นวัตกรรมการวิเคราะห์ และปรับปรุงดินเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตมังคุด งบประมาณ ๙๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สถานีพัฒนาที่ดินยะลา สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ๓.๓ จัดกระบวนการเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตมังคุดคุณภาพตาม กระบวนการโรงเรียนเกษตรกร งบประมาณ ๕๘๗,๔๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอ ๓.๔ พัฒนาศักยภาพแปลงเรียนรู้ต้นแบบการผลิตมังคุดคุณภาพ งบประมาณ ๙๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๓.๕ กิจกรรมส่งเสริมการแปรรูปมังคุดและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ งบประมาณ ๒๗๗,๒๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอ</p>
<p>๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ การ ตรวจรับรองมาตรฐาน พีช GAP ในพื้นที่กลุ่ม จังหวัดภาคใต้ชายแดน งบประมาณ ๑,๑๑๑,๐๐๐ บาท</p>	<p>๔.๑ อบรมเตรียมความพร้อมเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐาน GAP งบประมาณ ๒๗๖,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๔.๒ ตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอ ๔.๓ ตรวจรับรองแปลง GAP งบประมาณ ๓๖๕,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปัตตานี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ๔.๔ การตรวจวิเคราะห์ผลผลิต งบประมาณ ๒๗๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปัตตานี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -</p>
<p>๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ สนับสนุนการจัดทำบรรจุ ภัณฑ์เพิ่มมูลค่าผลไม้ ภายใต้ตราสินค้าของ จังหวัด งบประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p>	<p>๕.๑ จัดทำบรรจุภัณฑ์เพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตรภายใต้ตราสินค้าของ จังหวัด งบประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอ</p>
<p>๘.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ การ ประชาสัมพันธ์และ ส่งเสริมการตลาดไม้ผล คุณภาพของกลุ่มจังหวัด ภาคใต้ชายแดน งบประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท</p>	<p>๖.๑ จัดงานประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการบริโภคไม้ผลคุณภาพของ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน งบประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอ</p>
<p>๘.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗ ส่งเสริมการพัฒนา สำหรับช่องทาง การตลาดออนไลน์ งบประมาณ ๔๑๖,๔๐๐ บาท</p>	<p>๗.๑ อบรมการจัดทำตลาดออนไลน์ งบประมาณ ๔๑๖,๔๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดนราธิวาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอ</p>
<p>๘.๘ กิจกรรมหลักที่ ๘ ยกระดับการผลิตไม้ ผลอัตลักษณ์พื้นถิ่น งบประมาณ ๑,๓๓๗,๑๐๐ บาท</p>	<p>๘.๑ พัฒนาเกษตรกรผลิตไม้ผลอัตลักษณ์พื้นถิ่น งบประมาณ ๑๖๗,๑๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอ</p> <p>๘.๒ การจัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลอัตลักษณ์พื้นถิ่น งบประมาณ ๒๗๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอ</p> <p>๘.๓ ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ไม้ผลอัตลักษณ์พื้นถิ่น งบประมาณ ๙๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรอำเภอ</p>
<p>๙. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา ๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี ๓. สำนักงานเกษตรจังหวัดนครราชสีมา ๔. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครราชสีมา ๕. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ ๖. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา ๗. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปัตตานี ๘. สถานีพัฒนาที่ดินยะลา ๙. สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี ๑๐. สถานีพัฒนาที่ดินนครราชสีมา</p>
<p>๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>๑ ปี (ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘)</p>
<p>๑๑. งบประมาณ</p>	<p>งบประมาณกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ๒๑,๘๑๔,๔๐๐ บาท</p>
<p>๑๒. ผลผลิต (Output)</p>	<p>๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการถ่ายทอดความรู้ในแต่ละหลักสูตร จำนวน ๔,๘๗๐ ราย</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๒) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลคุณภาพเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๒๐ แปลง (ทุเรียน ๒๐ แปลง ลองกอง ๗๐ แปลง และ มังคุด ๓๐ แปลง)</p> <p>๓) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลคุณภาพเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๒๐ แปลง (ทุเรียน ๒๐ แปลง ลองกอง ๗๐ แปลง และ มังคุด ๓๐ แปลง)</p> <p>๔) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีแปลงเรียนรู้ต้นแบบการใช้นวัตกรรม การวิเคราะห์และปรับปรุงดินเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตไม้ผลเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๐๐ แปลง (ทุเรียน ๒๐ แปลง ลองกอง ๗๐ แปลง และ มังคุด ๑๐ แปลง)</p> <p>๕) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีแปลงเรียนรู้การผลิตไม้ผลอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพิ่มขึ้น จำนวน ๙ แปลง</p> <p>๖) เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล (ทุเรียน ลองกอง และ มังคุด) ได้รับการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน ๕๐๐ แปลง</p> <p>๗) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มีบรรจุภัณฑ์เพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตร (ไม้ผล) ภายใต้ตราสินค้าของจังหวัด</p> <p>๕) มีการประชาสัมพันธ์และเพิ่มช่องทางการตลาดไม้ผลที่มีศักยภาพในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน จำนวน ๑ ครั้ง</p>
<p>๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน ลองกอง และ มังคุด ให้ได้คุณภาพและมาตรฐานตามความต้องการของตลาด มีผลผลิตเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ผลผลิตเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับจากผู้บริโภค มีช่องทางการตลาดที่หลากหลาย ตลอดจนมีการจัดการทรัพยากรดินอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้รายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น</p>
<p>๑๔. หน่วยงานรับผิดชอบหลังสิ้นสุดโครงการ (เฉพาะกรณีงบประมาณ)</p>	<p>-</p>

๔. โครงการส่งเสริมการปลูกกล้วยหินในนาร้าง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการปลูกกล้วยหินในนาร้าง
๒. ประเด็นการพัฒนา	ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัตลักษณ์ และเกษตรแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล
๓. แนวทางการพัฒนา	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัตลักษณ์ และเกษตรแปรรูป โดยการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG
๔. หลักการและเหตุผล	จากปัญหาสินค้าเกษตรราคาตกต่ำ และมีการแข่งขันสูง สำนักงานเกษตรจังหวัดจึงต้องสร้างความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มเน้นเกษตรคุณภาพสูง และขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า ตลอดจนความหลากหลายของสินค้าเกษตร โดยเฉพาะการเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมการนำสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์พื้นถิ่นมาเพิ่มมูลค่า รองรับความต้องการของตลาดยุคใหม่ โดยการส่งเสริมการผลิตกล้วยหิน ซึ่งเป็นพืชอัตลักษณ์ของจังหวัดยะลา โดยการส่งเสริมตลอดกระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ได้แก่ การสร้างแหล่งแม่พันธุ์สำหรับการขยายหน่อพันธุ์ การพัฒนาแปลงปลูกกล้วยคุณภาพ และการตลาด
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อขยายพื้นที่ปลูกพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่นจังหวัดยะลา ๒. เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากพื้นที่นาร้าง
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. สมาชิกสถาบันเกษตรกร และเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยกล้วยหิน จำนวน ๕๐ คน สามารถขยายพื้นที่ปลูกได้
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเมืองยะลา ยะหา รามัน และกรงปินัง จังหวัดยะลา
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	๑. จัดกระบวนการเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยหิน งบประมาณ ๓๙,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒	๒. ส่งเสริมการจัดทำแปลงต้นแบบการปลูกกล้วยหินในพื้นที่นาร้าง งบประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง -
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ปีงบประมาณ ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘
๑๑. งบประมาณ	๒๘๙,๐๐๐ บาท (เงินสองแสนแปดหมื่นเก้าพันบาทถ้วน)
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรจำนวน ๕๐ คน ได้รับการถ่ายทอดความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยหินปลอดโรค ๒. สามารถปรับเปลี่ยนพื้นที่นาร้างไปปลูกกล้วยหินได้ อย่างน้อย ๕๐ ไร่
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. มีผลผลิตกล้วยหินเพียงพอในการแปรรูปของผู้ประกอบการแปรรูปขึ้นต้น และขึ้นกลาง ๒. จังหวัดยะลาสามารถรักษาชื่อเสียงและคุณภาพ มาตรฐาน ในการเป็นฐานการผลิตพืชอัตลักษณ์ ๓. จังหวัดยะลาได้ดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๕. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปกาแฟ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปกาแฟ
๒. ประเด็นการพัฒนา	ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัตลักษณ์ และเกษตรแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล
๓. แนวทางการพัฒนา	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัตลักษณ์ และเกษตรแปรรูป โดยการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG
๔. หลักการและเหตุผล	<p>ตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศ คือ ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ และยั่งยืน และมี การสร้างมูลค่าให้แก่ผลผลิตทางการเกษตร เพื่อให้เกิดการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และการกระจายรายได้ รวมถึงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ</p> <p>พื้นที่จังหวัดยะลา เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิประเทศ และภูมิอากาศเหมาะสมในการผลิตกาแฟ มีพื้นที่ปลูกกาแฟ ประมาณ ๑,๖๖๒ ไร่ ให้ผลผลิต ๕๙๘ ไร่ มีผลผลิตต่อไร่ ประมาณ ๓๗ กิโลกรัม ซึ่งตลาดกาแฟในปัจจุบันมีการขยายตัวอย่างมากทำให้ความต้องการเมล็ดกาแฟเพิ่มขึ้น จังหวัดยะลา เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพที่จะสามารถพัฒนาให้เป็นฐานการผลิต วัตถุดิบ รองรับความต้องการของผู้บริโภคและภาคอุตสาหกรรม แต่สภาพการณ์ปัจจุบันเกษตรกรยังขาดเทคโนโลยีการผลิตกาแฟที่เหมาะสม ขาดการดูแล รักษาอย่างถูกต้อง เช่น การตัดแต่งกิ่ง การป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน การปรับปรุงบำรุงดินอย่าง เหมาะสมกับสภาพดิน และความต้องการของพืช ทำให้ผลผลิตยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่ ยังต้องนำเข้าจากแหล่งผลิตอื่น จึงจำเป็นต้องเสริมศักยภาพการผลิตให้เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่และรองรับกับปริมาณนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น</p> <p>เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปกาแฟของเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ จังหวัดยะลาจึงได้จัดทำโครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตและการแปรรูป เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟของจังหวัดยะลามีศักยภาพในการผลิต</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>สูงขึ้นทั้งด้านปริมาณและคุณภาพส่งผลให้สร้างมูลค่าเพิ่มของกาแฟและมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยเน้นการบริหารจัดการแบบครบวงจร (Value Chain) บนพื้นฐานของศักยภาพ (Potential) และอัตลักษณ์ของกาแฟในจังหวัดยะลา พัฒนาระบบมาตรฐานการผลิต ในระดับฟาร์มถึงผู้บริโภค โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต การพัฒนา คุณภาพเมล็ดกาแฟสู่มาตรฐานสากล การผลิตกาแฟเฉพาะถิ่น และแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกาแฟเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มต่อไปในอนาคต</p>
<p>๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>๑) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกาแฟให้มีคุณภาพสูงขึ้น ๒) มีแหล่งเรียนรู้การผลิตกาแฟคุณภาพ เพื่อแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีในการผลิตกาแฟให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ ๓) เพื่อส่งเสริมให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์กาแฟในพื้นที่จังหวัดยะลา</p>
<p>๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>- มีแปลงผลิตกาแฟคุณภาพเพิ่มขึ้น ๘๐ ไร่ - เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปกาแฟ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของเกษตรกร ที่เข้าร่วมกิจกรรมโครงการ</p>
<p>๗. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>พื้นที่ ๘ อำเภอของจังหวัดยะลา</p>
<p>๘. กิจกรรมหลัก</p>	<p>เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปกาแฟ</p>
<p>๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านการผลิตและการแปรรูปกาแฟเพื่อเพิ่มมูลค่า</p> <p>งบประมาณ ๓๑,๓๐๐ บาท นายกัสมัน ยะมาแล สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา</p>
<p>๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>สนับสนุนการจัดทำแปลงเรียนรู้การปลูกกาแฟ</p> <p>งบประมาณ ๒๔๐,๐๐๐ บาท นายกัสมัน ยะมาแล สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา</p>
<p>๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเมล็ดกาแฟ</p> <p>งบประมาณ ๓๑๐,๔๐๐ บาท นายกัสมัน ยะมาแล สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา</p>
<p>๙. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึงสิ้นสุดปี ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘
๑๑. งบประมาณ	๕๘๑,๗๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรจำนวน ๘๐ คน มีความรู้ ทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปกาแฟ ๒. มีแปลงผลิตกาแฟคุณภาพเพิ่มขึ้น ๘๐ ไร่ ๓. เกษตรกร จำนวน ๓๐ คน ได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกาแฟ
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. จังหวัดยะลาสามารถผลิตกาแฟและผลิตภัณฑ์กาแฟที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดได้ ๒. เกษตรกรมีรายได้มากขึ้น สร้างความมั่นคงในอาชีพการเกษตรองเกษตรกรในจังหวัดยะลา

๖. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพอาชีพประมง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพอาชีพประมง
๒. ประเด็นการพัฒนา	ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัตลักษณ์ และเกษตรแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล
๓. แนวทางการพัฒนา	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัตลักษณ์ และเกษตรแปรรูป โดยการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG
๔. หลักการและเหตุผล	<p>ตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการยกระดับภาคการเกษตร โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพ ตลอดห่วงโซ่การผลิต ในด้านการเพิ่มมูลค่าสินค้า การแปรรูป รวมถึงรูปแบบช่องทางการจำหน่ายสินค้า มีความเชี่ยวชาญชำนาญในสายงานอาชีพและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่คนอื่นรุ่นหนึ่ง โดยมุ่งหวังให้องค์ความรู้ดังกล่าวเกิดประโยชน์ต่อคนรุ่นต่อไป</p> <p>การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพอาชีพประมง โดยเฉพาะด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำให้เพียงพอต่อความต้องการบริโภคสัตว์น้ำ และทดแทนการลดลงของสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ ด้วยการให้เกษตรกรได้มีโอกาสฝึกทักษะด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจริง ควบคู่ไปกับส่งเสริมการผลิตอาหารสัตว์น้ำด้วยวัสดุธรรมชาติ ช่วยให้เกษตรกรประหยัดค่าใช้จ่าย โดยสามารถเลือกใช้วัตถุดิบที่สอดคล้องกับความต้องการของสัตว์น้ำ ยังช่วยลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์น้ำ และเป็นการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้วยการรวมกลุ่มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นคงทางอาหาร และเป็นแหล่งสร้างอาชีพสร้างรายได้ของเกษตรกรในชุมชน</p>
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการลดต้นทุนอาหารสัตว์น้ำ ๒. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและสร้างเครือข่ายในการด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๓. เพื่อสร้างรายได้ สร้างความมั่นคงทางด้านอาหารแก่ชุมชนอย่างยั่งยืน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> ๑. จำนวนเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการพัฒนาอาชีพด้านการประมง ๕๑๐ ราย ๒. จำนวนพันธุ์สัตว์น้ำที่ผลิตเพาะพันธุ์สัตว์น้ำได้ ๕๐๐,๐๐๐ ตัว ๓. ร้อยละของเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำแบบลดต้นทุน สามารถนำความรู้ไปใช้ในการผลิตอาหารแบบลดต้นทุน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐

หัวข้อ	รายละเอียด
	๔. ร้อยละของเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงปลาจืดปลอดภัยเชิงพาณิชย์ผ่านการตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์ม (GAP) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่อำเภอของจังหวัดยะลาที่เกษตรกรมีศักยภาพด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
<p>๘. กิจกรรมหลัก</p> <p>๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓</p>	<p>กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมผลิตพันธุ์สัตว์น้ำด้วยชุดเพาะฟักเคลื่อนที่ (Mobile Hatchery)</p> <p>๑.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการฯ รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกร/กลุ่มเป้าหมายที่สนใจ</p> <p>๑.๒ จัดฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด โดยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ</p> <p>๑.๓ ติดตามและประเมินผล</p> <p>จำนวน ๒๑๕,๕๐๐ บาท (สองแสนหนึ่งหมื่นห้าพันห้าร้อยบาทถ้วน)</p> <p>นางจุไลวรรณ รุ่งกำเนิดวงศ์ ตำแหน่ง ประมงจังหวัดยะลา สำนักงานประมงจังหวัดยะลา ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดยะลา</p> <p>กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำแบบลดต้นทุน</p> <p>๒.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการฯ รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกร/กลุ่มเป้าหมายที่สนใจ</p> <p>๒.๒ จัดฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตอาหารปลาลดต้นทุนพร้อมสาธิตฝึกปฏิบัติ</p> <p>๒.๓ สรุปผลโครงการ</p> <p>จำนวน ๙๙,๖๐๐ บาท (เก้าหมื่นเก้าพันหกร้อยบาทถ้วน)</p> <p>นางจุไลวรรณ รุ่งกำเนิดวงศ์ ตำแหน่ง ประมงจังหวัดยะลา สำนักงานประมงจังหวัดยะลา สำนักงานประมงอำเภอยะหา</p> <p>กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงปลาจืดปลอดภัยเชิงพาณิชย์</p> <p>๓.๑ คัดเลือกเกษตรกร/กลุ่มเป้าหมายที่มีความพร้อม</p> <p>๓.๒ ถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีการผลิตด้านประมง</p> <p>๓.๓ ตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์ม GAP</p> <p>๓.๔ ประเมินผลโครงการ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>จำนวน ๒๗๐,๐๔๐ บาท (สองแสนเจ็ดหมื่นสี่สิบบาทถ้วน) นางจุไลวรรณ รุ่งกำเนิดวงศ์ ตำแหน่ง ประมงจังหวัดยะลา สำนักงานประมงจังหวัดยะลา ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดยะลา</p>
<p>๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔</p>	<p>กิจกรรมที่ ๔ กิจกรรมแปรรูปสัตว์น้ำเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าประมง ๔.๑ คัดเลือกเกษตรกร/กลุ่มเป้าหมายที่มีความพร้อม ๔.๒ อบรมให้ความรู้/ฝึกปฏิบัติสาธิตการแปรรูปสัตว์น้ำ ๔.๓ สรุปผลโครงการ</p>
<p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>จำนวน ๖๙,๘๐๐ บาท (หกหมื่นเก้าพันแปดร้อยบาทถ้วน) นางจุไลวรรณ รุ่งกำเนิดวงศ์ ตำแหน่ง ประมงจังหวัดยะลา สำนักงานประมงจังหวัดยะลา</p>
<p>๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕</p>	<p>กิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมถ่ายทอดความรู้ด้านประมงแก่เยาวชน ๔.๑ คัดเลือกสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย ๔.๒ อบรมให้ความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต ๔.๓ ติดตามและประเมินผลโครงการ</p>
<p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>จำนวน ๓๑๘,๐๐๐ บาท (สามแสนหนึ่งหมื่นแปดพันบาทถ้วน) นางจุไลวรรณ รุ่งกำเนิดวงศ์ ตำแหน่ง ประมงจังหวัดยะลา สำนักงานประมงจังหวัดยะลา</p>
<p>๘.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖</p>	<p>กิจกรรมที่ ๖ กิจกรรมพัฒนาบรรจุภัณฑ์และส่งเสริมช่องทางการตลาดออนไลน์ ๖.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการฯ รับสมัครและคัดเลือกเกษตรกร/ กลุ่มเป้าหมายที่สนใจ</p>
<p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>๖.๒ อบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และการ ขายผ่านตลาดออนไลน์ ๖.๓ ประเมินผลโครงการ จำนวน ๒๗๐,๔๐๐ บาท (สองแสนเจ็ดหมื่นสี่ร้อยบาทถ้วน) นางจุไลวรรณ รุ่งกำเนิดวงศ์ ตำแหน่ง ประมงจังหวัดยะลา สำนักงานประมงจังหวัดยะลา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดยะลา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ กันยายน ๒๕๖๗ ถึง ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๘
๑๑. งบประมาณ	จำนวน ๑,๒๔๓,๓๔๐ บาท (หนึ่งล้านสองแสนสี่หมื่นสามร้อยสี่สิบบาทถ้วน) งบพัฒนาจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เป็นการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ ๒. มีสินค้าแปรรูปด้านประมงที่ได้มาตรฐานและถูกสุขลักษณะ ๓. เกษตรกรสามารถรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ๔. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนอาหารสัตว์น้ำได้ ๕. เกษตรกรผ่านการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GAP เพิ่มขึ้น
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เป็นอาชีพเสริมหรือสร้างอาชีพใหม่ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ๒. สามารถผลิตอาหารสัตว์น้ำที่มีคุณภาพ ราคาต่ำได้เอง ๓. สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการประมง และขยายผลไปยังชุมชนใกล้เคียง

๗. โครงการส่งเสริมยกระดับการผลิตหมากเป็นพืชเสริมความหวังใหม่

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมยกระดับการผลิตหมากเป็นพืชเสริมความหวังใหม่
๒. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัตลักษณ์ และ เกษตรแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตพืชพลังงานทดแทน พืชเศรษฐกิจ (โตเร็ว) พืชสมุนไพร และพืช ทางเลือกอื่น
๔. หลักการและเหตุผล	<p>หมากเป็นพืชเศรษฐกิจที่น่าสนใจ ปลูกง่าย การดูแลรักษาไม่ยุ่งยาก โรคแมลงรบกวนน้อย ลงทุนไม่สูง ทำรายได้สม่ำเสมอต่อเนื่องเป็น เวลานานนับสิบปี ควรปลูกในลักษณะผสมผสานร่วมกับพืชเศรษฐกิจอื่น เพื่อเป็นการเสริมรายได้เสริมอีกทางหนึ่งให้กับเกษตรกร</p> <p>การส่งออกจากข้อมูลกระทรวงพาณิชย์ พบว่า หมาก (HS :๐๘๐๒๘๐๐๐) ปี ๒๕๖๔ (ม.ค. - พ.ย. ๒๕๖๔) มีปริมาณการ ส่งออก ๑๒๒,๗๐๕ ตัน มูลค่า ๔,๙๖๑.๘๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า ที่ส่งออกได้ ๔๓,๔๘๖ ตัน มูลค่า ๒,๐๘๒.๕๗ ล้านบาท หรือปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๘๒.๑๗ และ มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๓๘.๒๕ ตามลำดับ ตลาดส่งออกสำคัญ อันดับหนึ่งของไทย ได้แก่ เมียนมา โดยการส่งออกไปเมียนมามีสัดส่วน สูงถึงร้อยละ ๘๕.๐๕ ของมูลค่าการส่งออกหมากทั้งหมดของไทย ตลาด สำคัญรองลงมา ได้แก่ บังคลาเทศ (ร้อยละ ๕.๓๕) และเวียดนาม (ร้อย ละ ๕.๑๓) ตามลำดับ</p>
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑) เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหมากสร้างเครือข่ายให้เกิด การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ เพื่อช่วย แก้ปัญหาด้านการผลิต และด้านการตลาด</p> <p>๒) ส่งเสริมการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์โดยการส่งเสริมปลูกหมาก</p>
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>- พื้นที่ปลูกหมาก ๕๐ ตำบล ได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพการผลิต ที่สูงขึ้น</p> <p>- มีต้นหมากคุณภาพเพิ่มขึ้น ๑๐,๐๐๐ ต้น</p> <p>- เกษตรกรผู้ปลูกหมากได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะใน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสามารถนำไปปฏิบัติได้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐ ของเกษตรกร ที่เข้าร่วมกิจกรรมโครงการ</p>
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่อำเภอกรงปินัง บันนังสตา ยะหา รามัน กาบัง และเมืองยะลา

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหมากเชื่อมโยงการตลาด
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดกระบวนการเรียนรู้การปลูกหมากเพื่อใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด งบประมาณ ๓๔๕,๐๐๐ บาท นายกัสมัน ยะมาแล สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมสนับสนุนการปลูกหมากเพื่อใช้พื้นที่ให้เป็นประโยชน์แก่เกษตรกร รายย่อย งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท นายกัสมัน ยะมาแล สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ สิ้นสุดปี ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘
๑๑. งบประมาณ	๓๙๕,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรจำนวน ๕๐๐ คน ได้รับความรู้เรื่องการผลิตหมากเพื่อการค้า ๒. มีเกษตรกรต้นแบบปลูกหมาก ๕๐๐ คน
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. จังหวัดยะลาสามารถผลิตหมากที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดได้ ๒. เกษตรกรมีรายได้มากขึ้น สร้างความมั่นคงในอาชีพการเกษตรของเกษตรกรในจังหวัดยะลา

๘. โครงการพัฒนาและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดยะลา ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดยะลา ปี พ.ศ. ๒๕๖๘
๒. ประเด็นการพัฒนา	เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สู่เกษตรกรรมยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	๒. ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๔. สนับสนุนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๔. หลักการและเหตุผล	เพื่อนำองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ด้านการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน หลักการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ พร้อมทั้งส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมจากอาชีพหลักของประชาชนตามกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ประชาชนได้มีชีวิต รายได้ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงได้จัดทำโครงการดังกล่าว เพื่อสนับสนุนองค์ความรู้และส่งเสริมอาชีพให้แก่กลุ่มเป้าหมาย
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงประโยชน์ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ชุมชนข้างเคียง ๒. เพื่อให้นักเรียนได้มีแหล่งอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการครบตามเกณฑ์ตลอดช่วงการศึกษา โดยใช้ผลผลิตทางการเกษตรที่ผลิตขึ้นในโรงเรียนมาประกอบอาหาร ๓. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน ครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ให้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน สร้างความรักความสามัคคีให้เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน ๔. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและขยายผลการผลิตไม้ดอกเมืองหนาวและไม้ดอกไม้ประดับเพื่อการค้าให้เกษตรกรขยายผลการปลูกไม้ดอกเมืองหนาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ร้อยละ ๒๐ ของประชาชน นักเรียน และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น ๒. ร้อยละ ๙๐ ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน นำความรู้ที่ได้มาปฏิบัติ โดยสามารถนำผลผลิตที่ได้จากแปลงมาปรุงเป็นอาหารแก่เด็กนักเรียนได้

หัวข้อ	รายละเอียด
	๓. ร้อยละ ๕๐ ของเกษตรกรมีรายได้จากการผลิตไม้ดอกเมืองหนาว ไม้ดอกไม้ประดับเพื่อการค้าเพิ่มขึ้น
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ ๘ อำเภอ ของจังหวัดยะลา
๘. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อขับเคลื่อนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียนตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี งบประมาณ ๔๘๔,๒๐๐ บาท
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมขยายผลเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในชุมชน งบประมาณ ๓๑๕,๔๐๐ บาท
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมที่ ๓ ส่งเสริมการขับเคลื่อนกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน งบประมาณ ๖๗๔,๐๐๐ บาท
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ดอกเมืองหนาวและไม้ประดับเพื่อการค้า งบประมาณ ๒๒๕,๘๐๐ บาท
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมที่ ๔ กิจกรรมขยายผลการปลูกไม้ดอกเมืองหนาวและไม้ดอกไม้ประดับเพื่อการค้า งบประมาณ ๓๗๐,๐๐๐ บาท
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ปีงบประมาณ เริ่มต้น เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ - เดือนกันยายน ๒๕๖๘
๑๑. งบประมาณ	งบประมาณ ๒,๐๖๙,๔๐๐ บาท งบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัด
๑๒. ผลผลิต (Output)	ระบุผลผลิตของโครงการ ๑. นักเรียนและครูในโรงเรียนต้นแบบ จำนวน ๑๐๐ คน ได้รับการถ่ายทอดความรู้และปัจจัยการผลิต และโรงเรียนต้นแบบ จำนวน ๒๐ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๒. เกษตร จำนวน ๑๖๐ คน ได้รับการอบรมและได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต</p> <p>๓. เกษตรกรผู้ร่วมโครงการ จำนวน ๘๐ คน ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตไม้ดอกเมืองหนาวและไม้ดอกไม้ประดับเพื่อการค้าและได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต</p> <p>๔. เกิดแปลงขยายผลไม้ดอกไม้ประดับ เพิ่ม ๑ แปลง และกลุ่มขยายผล ๘ กลุ่ม ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต</p>
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>ระบุผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการ ในลักษณะของผลลัพธ์ (Outcome) และเป็นผลลัพธ์ที่สามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ</p> <p>๑. ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้</p> <p>๒. นักเรียน ครู นำความรู้ด้านการเกษตรจากโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามแนวพระราชดำริไปขยายผลการดำเนินงานต่อบ้าน</p> <p>๔. เกิดความรักความสามัคคีให้เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน</p> <p>๕. เกษตรกรผลิตไม้ดอกเมืองหนาวและไม้ดอกไม้ประดับเพื่อการค้ามีศักยภาพในการผลิตเพิ่มขึ้น</p>

๙. โครงการฟาร์มตัวอย่างใน สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ บ้านจาเราะบูโงะ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการฟาร์มตัวอย่างใน สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ บ้านจาเราะบูโงะ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
๒. ประเด็นการพัฒนา	๑. ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัตลักษณ์ และเกษตรแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล ๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ส่งเสริมเกษตรกรยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	๑.๕ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) และพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ๒.๒ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๒.๔ สนับสนุนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๔. หลักการและเหตุผล	โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ บ้านจาเราะบูโงะ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ดำเนินกิจกรรมด้านต่างๆ ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ ภายใต้แนวคิดทำเกษตรอินทรีย์ ได้ใช้ประสิทธิภาพของโครงการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดำเนินงานเกษตรกรรมและการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวควบคู่กันไป เพื่อรองรับความต้องการด้านแหล่งวัตถุดิบอาหารปลอดภัยและการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอ เบตง และพัฒนาโครงการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดยะลา มุ่งหวังที่จะสร้างเกษตรอินทรีย์อันเป็นรากฐานสำคัญของประเทศให้มีความยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเอง และแบ่งเบาพระราชภาระในกิจการโครงการส่วนพระองค์
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อแก้ไขปัญหาการปลูกผักในช่วงฤดูฝน เพิ่มความหลากหลายการปลูกผักที่มีมูลค่าสูง สามารถปลูกผักและสร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง ๒. เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตไข่ไก่ให้เพียงพอกับความต้องการ ๓. เพื่อปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารศาลาทรงงานและส่วนต่างๆ ให้สวยงาม มีความพร้อมในการใช้อาคารในการรับเสด็จ ๔. เพื่อรองรับผู้มาอบรม สัมมนา บริการนักท่องเที่ยวและผู้มาศึกษาดูงาน ๕. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างรายได้จากภาคบริการท่องเที่ยว

หัวข้อ	รายละเอียด
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. สามารถเพิ่มพื้นที่ปลูกผักในรูปแบบยกแคร่ ขนาด เนื้อที่รวม ๑๔๔ ตารางเมตร ๒. สามารถผลิตไข่ไก่ได้เพิ่มขึ้นอีกวันละไม่น้อยกว่า ๔๐๐ ฟอง ๓. ศาลาทรงงาน (กลุ่มอาคารรวม ๖ หลัง) ได้รับการปรับปรุง ๔. สามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ศึกษาดูงาน มีผู้มารับบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ บ้านจาเราะบูโงะ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการปลูกผักยกแคร่ ๑๔๔,๐๐๐ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา -
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ ๑๔๖,๐๐๐ บาท สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา -
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ซ่อมแซมอาคารศาลาทรงงาน (กลุ่มอาคาร ๖ หลัง) ๕๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดยะลา -
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรนิเวศ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดยะลา -
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดยะลา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ปีงบประมาณ เริ่มต้น เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ – เดือนกันยายน ๒๕๖๘
๑๑. งบประมาณ	งบประมาณ ๓,๗๙๐,๐๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๒. ผลผลิต (Output)	ระบุผลผลิตของโครงการ ๑. เพิ่มพื้นที่ปลูกผักกาดแคร์ ขนาด ๑x๓ เมตร จำนวน ๔๘ ชุด ๒. มีไก่พันธุ์ไข่เพิ่มขึ้น ๕๐๐ ตัว ๓. ศาลาทรงงาน (กลุ่มอาคารรวม ๖ หลัง) ได้รับการปรับปรุง ๔. ก่อสร้างอาคารรับรองนักท่องเที่ยว ห้องนอนรวม ห้องน้ำ ลานชมวิว พร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ระบุผลที่คาดว่าจะได้รับการดำเนินการในลักษณะของผลลัพธ์ (Outcome) และเป็นผลลัพธ์ที่สามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ๑. โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ เบตง ได้รับการพัฒนาให้สามารถผลิตอาหารปลอดภัย รองรับความต้องการของชุมชน สร้างรายได้เพิ่มขึ้น ๒. เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน การทำการเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ ภายใต้แนวคิดทำเกษตรอินทรีย์และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนิเวศ ของอำเภอเบตง

๑๐. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก

ที่	หัวข้อ	รายละเอียด
๑	ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก
๒	ประเด็นการพัฒนา	เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สู่เกษตรกรรมยั่งยืน
๓	ชื่อแผนงาน	
๔	แนวทางการพัฒนา	สนับสนุนการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๕	หลักการและเหตุผล	<p>มติคณะรัฐมนตรีโดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้ชายแดนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นนโยบายเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจอย่างรุนแรง เช่น ปัญหาราคายางตกต่ำ ปัญหาสถานการณ์ การสร้างอาชีพ ลดความเหลื่อมล้ำ ลดรายจ่าย สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ภายใต้กรอบแนวคิด “เมืองปศุสัตว์ชายแดนใต้” ที่สามารถสร้างฐานเศรษฐกิจฐานรากเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ชายแดนใต้</p> <p>ปัจจุบันกิจกรรมด้านปศุสัตว์ในพื้นที่จังหวัดยะลา โดยเฉพาะโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการตามหลักขอเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องการสนับสนุนอาชีพด้านการเลี้ยงไก่ไข่เพื่อขยายผลโครงการพระราชดำริ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารและการส่งเสริมกิจกรรมด้านปศุสัตว์ให้กับโรงเรียนที่อยู่ภายใต้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อสร้างรายได้เกิดความมั่นคงทางอาหาร พึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>ดังนั้น การสนับสนุนกิจกรรมด้านปศุสัตว์จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจในด้านการสร้างความมั่นคงด้านอาหาร สร้างรายได้ให้กับโรงเรียน และโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ ในพื้นที่จังหวัดยะลา เพื่อลดปัญหาค่าครองชีพที่สูงขึ้น และโรงเรียนได้ผลผลิตที่สดสะอาด นำไปประกอบอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการ สะอาด และปลอดภัย</p>

ที่	หัวข้อ	รายละเอียด
๖	วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. ขยายผลกิจกรรมด้านปศุสัตว์ให้กับโรงเรียนที่อยู่ภายใต้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๒. สร้างแหล่งอาหารโปรตีน สร้างความมั่นคงด้านอาหาร ๓. สร้างอาชีพ ลดรายจ่ายในครัวเรือนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
๗	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัด : เจริญปริมาณ ๑. โรงเรียนที่อยู่ภายใต้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดยะลา จำนวน ๘ โรงเรียน และโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ จำนวน ๓ แห่ง ๒. สร้างแหล่งอาหารโปรตีน เจริญคุณภาพ ผลผลิตสัตว์ที่มีคุณภาพรองรับความต้องการของตลาดและผู้บริโภค
๘	พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่อำเภอเมืองยะลา ธารโต บันนังสตา ยะหา รามัน เบตง
๙	กิจกรรมหลัก	กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก - ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงไก่ไข่ - สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับโรงเรียนและโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ - ติดตามและประเมินผล
๙.๑	กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่เพื่อเป็นแหล่งอาหารกลางวันให้กับโรงเรียน ๑,๑๔๐,๙๒๐ บาท (เงินหนึ่งล้านหนึ่งแสนสี่หมื่นเก้าร้อยยี่สิบบาทถ้วน) นายอรรถพล แสนพันทา ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดยะลา
๙.๒	กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ให้กับโครงการฟาร์มตัวอย่างฯอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๕๒๖,๒๒๐ บาท (เงินห้าแสนสองหมื่นหกพันสองร้อยยี่สิบบาทถ้วน) นายอรรถพล แสนพันทา ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดยะลา

ที่	หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐	หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยดำเนินการ: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา ผู้รับผิดชอบ: นายอรรถพล แสนพันทา ตำแหน่ง: ปศุสัตว์จังหวัดยะลา สถานที่ติดต่อ: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา หมายเลขโทรศัพท์: ๐-๗๓๒๐-๓๗๘๗
๑๑	ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ระยะเวลา ๑ ปีงบประมาณ เริ่มต้น เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ - เดือนกันยายน ๒๕๖๘
๑๒	งบประมาณ	๑,๖๖๗,๑๔๐ บาท (เงินหนึ่งล้านหกแสนหกหมื่นเจ็ดพันหนึ่งร้อยสี่สิบบาทถ้วน)
๑๓	ผลผลิต (Output)	๑. โรงเรียนที่อยู่ภายใต้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่จังหวัดยะลา จำนวน ๘ โรงเรียน และโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ จำนวน ๓ แห่ง ๒. สร้างแหล่งอาหารโปรตีนให้กับโรงเรียน
๑๔	ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ขยายผลกิจกรรมด้านปศุสัตว์ให้กับโรงเรียนที่อยู่ภายใต้โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ และโครงการฟาร์มตัวอย่างฯ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๒. สร้างแหล่งอาหารโปรตีน สร้างความมั่นคงด้านอาหาร ๓. สร้างอาชีพ ลดรายจ่ายในครัวเรือนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
๑๕	หน่วยงานรับผิดชอบหลังสิ้นสุดโครงการ (เฉพาะกรณีงบประมาณ)	-

๑๑. โครงการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มฐานการผลิตสัตว์ปีก สร้างอาชีพ ลดความเหลื่อม ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ เศรษฐกิจฐานรากเพื่อความมั่นคง มั่งคั่งชายแดนใต้

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มฐานการผลิตสัตว์ปีก สร้างอาชีพ ลดความเหลื่อมล้ำ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้เศรษฐกิจฐานรากเพื่อความมั่นคง มั่งคั่งชายแดนใต้
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>มติคณะรัฐมนตรีโดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้ชายแดน ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นนโยบายเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจอย่างรุนแรง เช่น ปัญหาราคายางตกต่ำ ปัญหาราคาผลไม้โรคราบดส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการอาชีพของเกษตรกร การสร้างอาชีพ ลดความเหลื่อมล้ำ ลดรายจ่าย สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ภายใต้กรอบแนวคิด “เมืองปศุสัตว์ชายแดนใต้” ที่สามารถสร้างฐานเศรษฐกิจฐานรากเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ชายแดนใต้</p> <p>ข้อมูลจากหน่วยงานพัฒนาชุมชน มีฐานข้อมูลครัวเรือนยากจนตาม TPMAP ในพื้นที่จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส ไม่น้อยกว่า ๓๐,๐๐๐ ครัวเรือน ประมาณ ๖๐,๐๐๐ ราย ที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ ส่งผลกระทบต่อการสร้างรายได้ในด้านเศรษฐกิจอย่างรุนแรง อาชีพด้านปศุสัตว์จึงเป็นอาชีพเสริมรายได้ในสภาพปัญหาปัจจุบันและอนาคต เพื่อสร้างฐานเศรษฐกิจฐานรากเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ชายแดนใต้</p> <p>ผลจากการขับเคลื่อนงานด้านนโยบายต่าง ๆ การเพิ่มปริมาณจำนวนประชากรสัตว์ การพัฒนาขบวนการเพิ่มผลผลิตปศุสัตว์ โดยการสร้างปัจจัยเอื้อให้เกิดการเลี้ยงปศุสัตว์ที่มีศักยภาพและมีคุณภาพ ซึ่งขบวนการต่าง ๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาฐานราก การผลิตปศุสัตว์ตามช่วงในการผลิตสัตว์ให้เพียงพอ สร้างอาชีพ ลดรายจ่าย และสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับเกษตรกรผู้ประกอบการอาชีพด้านปศุสัตว์ ลดความเหลื่อมล้ำในชุมชน ยกกระดับเครือข่ายเกษตรกร เป็นศูนย์เรียนรู้ให้เกษตรกรรายย่อย การทำเกษตรกรรมผสมผสานลดมลพิษจากการใช้สารเคมี สร้างเครือข่ายด้านปศุสัตว์ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการสร้างอาชีพ “เมืองปศุสัตว์ชายแดนใต้” ภายใต้กรอบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้พัฒนาขีดความสามารถด้านการเกษตรเพื่อรองรับการขับเคลื่อนระเบียบเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนใต้ สร้างความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๖.๒ กิจกรรมที่ ๒</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>พัฒนาศักยภาพและเพิ่มฐานการผลิตเปิดไข่ สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย โดยการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรายย่อยในพื้นที่ เพิ่มความรู้ เพิ่มทักษะ เสริมปัจจัยเอื้อให้เกิดประโยชน์ในการเพิ่มฐานการผลิตเปิดไข่ ในพื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้ เพื่อสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ลดความเหลื่อมล้ำใน ชุมชน และเพื่อการรองรับการขับเคลื่อนระเบียงเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนใต้ ประกอบด้วย</p> <p>๑. พัฒนาศักยภาพและเพิ่มฐานการผลิตเปิดไข่ สร้างอาชีพ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ในพื้นที่จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส กลุ่มเป้าหมาย เกษตรกร จำนวน ๒,๔๐๐ ราย</p> <p>๒. ฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีแก่เกษตรกร หลักสูตร เทคนิค การจัดการเลี้ยงเปิดไข่ จำนวน ๑ วัน</p> <p>๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิตพันธุ์เปิดไข่ เพศเมีย รายละเอียด ๑๐ ตัว รวมเป็น ๒๔,๐๐๐ ตัว</p> <p>๑๓,๐๑๗,๖๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส ศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะยะลา ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ปัตตานี และ ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นราธิวาส</p>
<p>๖.๓ กิจกรรมที่ ๓</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>พัฒนาศักยภาพและเพิ่มฐานการผลิตไก่ไข่ สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย โดยการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรายย่อยในพื้นที่ เพิ่มความรู้ เพิ่มทักษะ เสริมปัจจัยเอื้อให้เกิดประโยชน์ในการเพิ่มฐานการผลิตไก่ไข่ ในพื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้ เพื่อสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ลดความเหลื่อมล้ำใน ชุมชน และเพื่อการรองรับการขับเคลื่อนระเบียงเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนใต้ ประกอบด้วย</p> <p>๑. พัฒนาศักยภาพและเพิ่มฐานการผลิตไก่ไข่ สร้างอาชีพ ลดรายจ่าย เพิ่ม รายได้ ในพื้นที่จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส กลุ่มเป้าหมาย เกษตรกร จำนวน ๒,๔๐๐ ราย</p> <p>๒. ฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีแก่เกษตรกร หลักสูตร เทคนิค การจัดการเลี้ยงไก่ไข่ จำนวน ๑ วัน</p> <p>๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิตพันธุ์ไก่ไข่ เพศเมีย รายละเอียด ๑๐ ตัว รวมเป็น ๒๔,๐๐๐ ตัว</p> <p>๑๓,๐๑๗,๖๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส ศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะยะลา ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ปัตตานี และ ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นราธิวาส</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	๑. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา ๒. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี ๓. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส ๔. ศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะยะลา ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ปัตตานี และศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นราธิวาส (หน่วยดำเนินการร่วม)
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘
๙. งบประมาณ	๓๙,๐๕๒,๘๐๐ บาท (เงินสามสิบเก้าล้านบาทถ้วน)
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. เพิ่มปริมาณผลผลิตที่มีคุณภาพด้านปศุสัตว์ ๒. เพิ่มมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ที่มีมาตรฐาน ๓. พัฒนาอาชีพด้านปศุสัตว์ให้เกิดการขยายตัวรองรับความมั่นคงในมิติด้านอาหาร
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. สร้างอาชีพให้กับเกษตรกรในด้านการเลี้ยงปศุสัตว์ ๒. ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร

๑๒. โครงการพัฒนาความสามารถของเกษตรกรในการให้น้ำชลประทานแก่พืชแบบแม่นยำ

ที่	หัวข้อ	รายละเอียด
๑	ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาความสามารถของเกษตรกรในการให้น้ำชลประทานแก่พืชแบบแม่นยำ
๒	ประเด็นการพัฒนา	เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกรสู่เกษตรกรรมยั่งยืน
๓	แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการบริหารจัดการแรงงานภาคเกษตร โดยใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่ที่เหมาะสม
๔	หลักการและเหตุผล	การเปลี่ยนแปลงของสภาวะภูมิอากาศ ทำให้ปริมาณน้ำต้นทุนเพื่อการเกษตรมีจำกัด หรือลดลงในบางช่วงปี ทำให้เกิดปัญหาในการใช้น้ำชลประทานเพื่อการผลิตทางการเกษตร ดังนั้นเพื่อการแก้ไขบรรเทาปัญหาที่นอกเหนือจากการพัฒนาแหล่งน้ำ หรือพื้นที่เก็บน้ำ การใช้น้ำชลประทานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดโดยใช้เทคนิค และเทคโนโลยีการให้น้ำชลประทานแก่พืชแบบแม่นยำ เป็นหนทางในการส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถทำการผลิต และมีรายได้เพิ่ม จากการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ และระบบชลประทานในพื้นที่ได้มากที่สุด โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานที่สามารถเป็นต้นแบบและขยายผลไปสู่พื้นที่อื่น ๆ ได้
๕	วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้สามารถออกแบบ ประกอบ ติดตั้ง ระบบควบคุมการให้น้ำชลประทานแก่พืชแบบแม่นยำ ในแปลงเพาะปลูกของตนเอง และสามารถถ่ายทอดความรู้ต่อได้ ๒. เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตเกษตรมูลค่าสูงจากการใช้น้ำชลประทานนำไปสู่การเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร
๖	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ตัวชี้วัด : เชิงปริมาณ เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดการออกแบบ ประกอบ ติดตั้ง ระบบควบคุมการให้น้ำชลประทานแก่พืชแบบแม่นยำ จำนวน ๒๔ ราย เชิงคุณภาพ เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการให้น้ำชลประทานแก่พืชได้อย่างแม่นยำ และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ต่อได้
๗	พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกร smart farmer ในจังหวัดยะลา อำเภอละ ๓ ราย ๑. อำเภอเมืองยะลา ๒. อำเภอรามัน ๓. อำเภอยะหา

ที่	หัวข้อ	รายละเอียด
		๔. อำเภอกาบัง ๕. อำเภอบันนังสตา ๖. อำเภอกองปินัง ๗. อำเภอธารโต ๘. อำเภอเบตง
๘	กิจกรรมหลัก	พัฒนาความสามารถของเกษตรกรในการออกแบบ ประกอบ ติดตั้ง ระบบควบคุมการให้น้ำชลประทานแก่พืชแบบแม่นยำ
	๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	พัฒนาความสามารถของเกษตรกรในการออกแบบ ประกอบ ติดตั้ง ระบบควบคุมการให้น้ำชลประทานแก่พืชแบบแม่นยำ โดยการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติ งบประมาณ ๘๓๗,๑๐๐ บาท นายฉัตรชัย จำรัสศรี
๙	หน่วยงานดำเนินการ	โครงการชลประทานยะลา สถานีทดลองการใช้น้ำชลประทานที่ ๗ (ปัตตานี)
๑๐	ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๘
๑๑	งบประมาณ	๘๓๗,๑๐๐
๑๒	ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดการออกแบบ ประกอบ ติดตั้ง ระบบควบคุมการให้น้ำชลประทานแก่พืชแบบแม่นยำ จำนวน ๒๔ ราย ๒. มีพื้นที่ต้นแบบได้รับการพัฒนา การควบคุมการให้น้ำชลประทานแก่พืชแบบแม่นยำ เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตเกษตรมูลค่าสูง ที่สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้เกษตรกรทั่วไปได้จำนวน ๒๔ แปลง
๑๓	ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มจากการใช้เทคโนโลยีการให้น้ำชลประทานแก่พืชแบบแม่นยำ ๕% ๒. ผลผลิตภาพการใช้น้ำชลประทานเพิ่มขึ้น ๓๐%

๑๓. โครงการประมงหมู่บ้าน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการประมงหมู่บ้าน
๒. ประเด็นการพัฒนา	การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๔. หลักการและเหตุผล	<p>จากสถิติข้อมูลปริมาณสัตว์น้ำที่จับมาใช้ประโยชน์ในจังหวัดยะลา ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๖๓ -๒๕๖๕ พบว่า มีปริมาณการจับสัตว์น้ำที่ขยายตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ปริมาณผลผลิตก็ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคประชาชนในพื้นที่ยังต้องจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อเป็นอาหารและรายได้ของครอบครัว จึงทำให้ปริมาณสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติมีปริมาณลดน้อยลง ประกอบกับอัตราของประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การขยายตัวของชุมชน และการเปลี่ยนแปลงของสภาพแหล่งน้ำ ซึ่งเป็นปัจจัยส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้บริโภค</p> <p>รัฐบาลจึงมีมาตรการแนวทางเพื่อขับเคลื่อนนโยบายในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการบริหารจัดการแหล่งน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมุ่งหวังให้ชุมชนได้มีผลผลิตสัตว์น้ำเพียงพอต่อการบริโภค สามารถสร้างรายได้-ลดรายจ่ายในครัวเรือนให้กับประชาชน รวมทั้งชุมชนมีศักยภาพสามารถพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด และบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนให้เป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่ความมั่นคงทางด้านอาหาร สร้างเศรษฐกิจรากฐานให้ชุมชนได้มีความเข้มแข็ง</p> <p>สำนักงานประมงจังหวัดยะลา ได้เห็นความสำคัญในการพัฒนาแหล่งน้ำชุมชน เพื่อเป็นแหล่งผลิตสัตว์น้ำเพื่อความมั่นคงทางอาหารให้กับชุมชน จึงได้เสนอโครงการประมงหมู่บ้าน เพื่อเป็นการฟื้นฟูแหล่งน้ำและพัฒนาศักยภาพของชุมชนด้านการบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนแบบมีส่วนร่วม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาด้านการประมงชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีการจัดสรรผลประโยชน์คืนให้แก่สมาชิกโครงการ ฯ และรายได้ส่วนหนึ่งคืนกลับสู่ชุมชนเป็นต้นทุนในการพัฒนาชุมชน ก่อให้เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืนต่อไป</p>
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำชุมชน ๒. เพื่อสร้างรายได้ สร้างความมั่นคงทางด้านอาหารแก่ชุมชนอย่างยั่งยืน ๓. เพื่อพัฒนาศักยภาพของชุมชนด้านการบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนแบบมีส่วนร่วม

หัวข้อ	รายละเอียด
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ปริมาณสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ กก. ๒. เกษตรกรจดทะเบียนเป็นองค์กรประมงชุมชนท้องถิ่นด้านประมงน้ำจืด ไม่น้อยกว่า ๒ กลุ่ม ๓. รายได้จากการบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓
๗. พื้นที่เป้าหมาย	แหล่งน้ำปิดที่อยู่ใกล้ชุมชน ขนาดไม่เกิน ๖๐ ไร่ ในพื้นที่จังหวัดยะลา
๘. กิจกรรมหลัก ๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมหลักที่ ๑ กิจกรรมส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ ๑.๑ คัดเลือกพื้นที่แหล่งน้ำเป้าหมายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ๑.๒ ประชุมร่วมกับชุมชนเพื่อชี้แจงรายละเอียดโครงการ และประเมินผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ ๑.๓ แต่งตั้งคณะกรรมการประมงหมู่บ้าน เพื่อจัดตั้งจดทะเบียนเป็นองค์กรประมงชุมชนท้องถิ่นด้านประมงน้ำจืด ๑.๔ จัดฝึกอบรมให้ความรู้การบริหารจัดการแหล่งน้ำ การอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ การจัดตั้งกองทุนประมงหมู่บ้าน และการสร้างอาหารธรรมชาติในแหล่งน้ำ ๑.๕ ประเมินความรู้หลังจากเข้าร่วมโครงการ ๑.๖ ร่วมปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำลงแหล่งน้ำ และร่วมสร้างอาหารธรรมชาติในแหล่งน้ำ ๑.๗ ติดตามการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำ ๑.๘ จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการ จำนวน ๑,๘๒๖,๙๐๐ บาท (หนึ่งล้านแปดแสนสองหมื่นหกพันเก้าร้อยบาทถ้วน) นางจุไลวรรณ รุ่งกำเนิดวงศ์ ตำแหน่ง ประมงจังหวัดยะลา สำนักงานประมงจังหวัดยะลา
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดยะลา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ กันยายน ๒๕๖๗ ถึง ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๘
๑๑. งบประมาณ	จำนวน ๑,๘๒๖,๙๐๐ บาท (หนึ่งล้านแปดแสนสองหมื่นหกพันเก้าร้อยบาทถ้วน) งบพัฒนาจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘
๑๓. ผลผลิต (Output)	๑.ปริมาณสัตว์น้ำที่เพิ่มขึ้น ๒. รายได้จากการบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนเพิ่มขึ้น ๓. เกิดความสามัคคีภายในชุมชน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๔. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>๑. ชุมชนมีการบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐</p> <p>๒. ประชาชนในพื้นที่ที่มีโปรตีนจากสัตว์น้ำบริโภคได้อย่างเพียงพอต่อความต้องการ</p> <p>๓. ปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำที่เพิ่มขึ้น เกิดเป็นแหล่งรายได้ให้แก่ชุมชน</p>

๑๔. โครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดยะลา
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานที่ ๒ โครงการส่งเสริมภาคการเกษตรแบบครบวงจร
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร เพื่อรองรับการผลิตภาคเกษตร
๔. หลักการและเหตุผล	<p>“โครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน” เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนผ่านกลไกการจัดทำแผนชุมชน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรในพื้นที่ ผสมผสานกับความรู้ตามหลักวิชาการ เพื่อสร้างความเข้าใจ ด้วยกระบวนการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวให้เกษตรกรในพื้นที่ได้รับรู้ถึงประโยชน์ วิธีการสร้าง การบำรุงรักษา มีการจ้างผู้ช่วยแรงงานในชุมชนให้เกษตรกรมีรายได้ ทำให้เกิดครูฝายที่สามารถขยายผลองค์ความรู้สู่เกษตรกรรายอื่น นำไปสู่การสร้างฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวให้กระจายไปยังพื้นที่ต่างๆ คืบความชุ่มชื้นในระบบนิเวศน์เขตของพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการกักน้ำไว้ในพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการเพิ่มขึ้นของปริมาณน้ำในแหล่งน้ำต่างๆ ที่มีอยู่ได้อย่างยั่งยืน และยังสามารถนำน้ำจากฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวบางส่วนส่งไปยังแปลงเกษตรผ่านระบบชลประทานต่างๆ อีกทั้งยังเป็นการบรรเทาความเดือนร้อนของเกษตรกรที่เกิดขึ้นจากกรณีวิกฤตภัยแล้งอีกประการหนึ่ง</p> <p>ส.ป.ก.ยะลา โดยกลุ่มยุทธศาสตร์และการปฏิรูปที่ดิน จึงได้จัดทำโครงการฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดยะลา เพื่อให้เกษตรกรเกิดองค์ความรู้ในการแก้ปัญหาการจัดการน้ำของชุมชน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชน อื่น ๆ ได้</p>
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑) เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสตร์พระราชานในการสร้างฝายชะลอน้ำชั่วคราว ในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน</p> <p>๒) เพื่อสร้างต้นแบบการเรียนรู้การสร้างฝายชะลอน้ำแบบชั่วคราวในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน</p> <p>๓) เพื่อให้เกิดการจ้างแรงงานในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน</p> <p>๔) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำของแหล่งน้ำในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน</p>

โครงการแบบย่อ (Project Idea) ของโครงการสำคัญภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

๑. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงไส้เดือนในสวนยางพารา

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงไส้เดือนในสวนยางพารา
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ดินเป็นแหล่งให้ธาตุอาหารแก่พืชเพื่อการเจริญเติบโตและให้ผลผลิต แต่เมื่อมีการปลูกพืชติดต่อกันเป็นเวลานานการสูญเสียธาตุอาหารออกไปจากดินยิ่งมากขึ้น ในอดีตดินที่ปลูกยางพารามีความอุดมสมบูรณ์สูง แต่การปลูกยางในปัจจุบันเป็นการปลูกยางติดต่อกันซ้ำๆ ในที่ดินเดิม ส่งผลให้ปริมาณธาตุอาหารในดินลดลง ผลผลิตก็ลดลง ดังนั้นการบำรุงดิน และการใช้ปุ๋ยจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ต้นยางเจริญเติบโตเร็ว เพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น และรักษาสมดุลของธาตุอาหารในดิน ซึ่งในปัจจุบันเกษตรกรชาวสวนยางส่วนใหญ่ ยังเน้นใช้ปุ๋ยเคมี ในสถานการณ์ที่ปุ๋ยเคมีมีราคาแพง แต่ยางพาราจำเป็นต้องใช้ จึงมีผลทำให้ต้นทุนสูงขึ้นมาก เกษตรกรชาวสวนยางจึงควรใช้ปุ๋ยอย่างคุ้มค่าด้วยการบริหารจัดการสวนยางอย่างยั่งยืนซึ่งมีหลายวิธีการ ได้แก่ ปรับปรุงบำรุงดิน ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี ใส่ให้ถูกสูตร ถูกเวลา ถูกวิธีและใส่ปุ๋ยตามปริมาณธาตุอาหารที่ยางพาราต้องการและเหมาะสมกับดิน หรือที่เรียกว่าใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อไม่ให้ใส่ปุ๋ยมากเกินไปหรือน้อยเกินไป การใช้ปุ๋ยชีวภาพการใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง และการเพิ่มธาตุอาหารรองและธาตุอาหารเสริมให้แก่สวนยางจะช่วยให้ต้นยางสมบูรณ์แข็งแรง ให้ผลผลิตสูงขึ้น ทนทานต่อโรคได้มากขึ้น วิธีการเลี้ยงไส้เดือนเป็นทางเลือกหนึ่งที่สอดคล้องกับเกษตรกรรมยั่งยืน เนื่องจากมูลไส้เดือนเป็นปุ๋ยจากธรรมชาติ ไม่มีกลิ่น ไม่เป็นอันตรายต่อพืช ปรับปรุงโครงสร้างดินไม่ให้แน่นเกินไป มีธาตุอาหารหลักและธาตุอาหารรองครบ มีฮอร์โมนพืชช่วยกระตุ้นการเจริญเติบโตของพืชได้ดี ปัจจุบันมีการเพาะเลี้ยงไส้เดือนเป็นอาชีพ และมีการเผยแพร่ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับไส้เดือนกว้างขวางขึ้น จัดเป็นอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว ซึ่งผู้เลี้ยงไส้เดือนจะต้องมีความเข้าใจในวิธีการเลี้ยงที่ถูกต้องก่อนที่จะเริ่มดำเนินการเลี้ยง ซึ่งจะช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับคนที่มองเห็นโอกาสจากการทำเงินอีกด้วย อย่างไรก็ตามการเจริญเติบโตของพืชขึ้นต้น ย่อมต้องการธาตุอาหารที่เพียงพอ ดังนั้นการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี จะทำให้พืชเจริญเติบโตได้ดี เกษตรกรได้ผลผลิตสูงอีกทั้งเป็นการลดต้นทุนการผลิต การนำผลผลิตจากการเลี้ยงไส้เดือนไปใช้ประโยชน์ เพื่อทำเป็นปุ๋ยและเป็นการสร้างอาชีพให้แก่เกษตรกรได้ในอีกทางหนึ่งด้วย</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อให้เกษตรกรชาวสวนยางมีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงไส้เดือน การใช้ประโยชน์จากผลผลิตไส้เดือนได้อย่างถูกต้อง
๔. เป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	เกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่จังหวัดยะลา จำนวน ๒๔๐ ราย แบ่งเป็น ๘ รุ่นๆ ละ ๓๐ ราย
๕. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงไส้เดือนในสวนยางพารา
๕.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการเลี้ยงไส้เดือนในสวนยางพารา ๔๖๐,๘๐๐.-บาท (สี่แสนหกหมื่นแปดร้อยบาทถ้วน) นายศานติ พันธุ์มณี (ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดยะลา) การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดยะลา
๖. หน่วยงานรับผิดชอบ	หน่วยงานหลัก : การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดยะลา หน่วยงานร่วม : - ศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะ - สถานีพัฒนาที่ดินยะลา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘
๙. งบประมาณ (บาท)	๔๖๐,๘๐๐.-บาท (สี่แสนหกหมื่นแปดร้อยบาทถ้วน)
๑๐. ผลผลิต (output)	เกษตรกรชาวสวนยางมีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงไส้เดือน การใช้ประโยชน์จากผลผลิตไส้เดือนได้อย่างถูกต้อง จำนวน ๒๔๐ ราย
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (outcome)	เกษตรกรชาวสวนยางมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการการเลี้ยงไส้เดือนในสวนยางพาราอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากผลผลิตไส้เดือน อีกทั้งสามารถถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่นต่อไปได้

๒. โครงการการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกทุเรียนมากเป็นอันดับ ๒ รองจากยางพารา เป็นอาชีพหลักของเกษตรกรในชุมชน แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดการดูแลสวนทุเรียน ส่งผลต่อปริมาณผลผลิตและคุณภาพของผลผลิต การให้ความรู้เพื่อสร้างทักษะและกระบวนการจัดการที่ถูกต้องเป็นการส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพการเพิ่มผลผลิต และคุณภาพผลผลิตได้มากขึ้น และเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

หัวข้อ	รายละเอียด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑.เพื่อลดต้นทุนการผลิต ๒.เพื่อให้เกษตรกรได้ใช้ปุ๋ยสูตรธาตุอาหารตามที่ต้องการ ๓.เพิ่มผลผลิตและเพิ่มรายได้
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑.เกษตรกรตำบลสะเอะ อำเภอกรงปินังมีความสามารถในการผลิตและการจัดการผลไม้ที่สำคัญทางเศรษฐกิจหลัก ๒.เกษตรกรตำบลสะเอะ อำเภอกรงปินังมีส่วนร่วมในการพัฒนางานบริหารจัดการผลไม้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืน
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	กลุ่มเกษตรกร ตำบลสะเอะ อำเภอกรงปินังสามารถ บริหารจัดการแปลงทุเรียนได้อย่างถูกต้องทำให้เกิดประสิทธิภาพการเพิ่มผลผลิต และคุณภาพผลผลิตได้มากขึ้น และเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค
๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	เกษตรกรตำบลสะเอะ อำเภอกรงปินัง สามารถผลิตทุเรียนตามยุทธศาสตร์ทุเรียนสะเต๊ะต้นน้ำยะลา
๗. พื้นที่เป้าหมายดำเนินการ	ตำบลสะเอะ อำเภอกรงปินัง ทุกๆหมู่บ้าน
๘. ระยะเวลาดำเนินการ	ปี ๒๕๖๗ – ๒๕๖๘
๙. กิจกรรมหลักของโครงการ	
๙.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรด้านการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน - อบรมเกษตรกร /สาธิตการผสมปุ๋ย /สนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน ๓๘,๒๕๐บาท/ปี นางรอมละ เจะเลาะ สำนักงานเกษตรอำเภอกรงปินัง
๑๐. งบประมาณ	จำนวน ๓๘,๒๕๐บาท/ปี
๑๑. หน่วยงานดำเนินการ	สนง.เกษตรอำเภอกรงปินัง

๓. โครงการส่งเสริมการสร้างแบรนด์สินค้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าทุเรียนและผลิตภัณฑ์

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการสร้างแบรนด์สินค้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าทุเรียนและผลิตภัณฑ์
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ในขณะนี้ ยุคหลังปี ๒๐๐๐ ยุคที่ผู้บริโภคเป็นใหญ่ ด้วยเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตสมัยสินค้าถูกผลิตขึ้นในแต่ละวัน มากกว่าความต้องการของผู้บริโภค การเลือกซื้อสินค้าใด ๆ ก็ตามผู้บริโภคจะมีกลุ่มยี่ห้อในดวงใจอยู่ ๔ - ๕ ยี่ห้อ ผู้บริโภคจะเดินตรงไปที่ชั้นวางสินค้า เลือกดูยี่ห้อที่ตัวเองต้องการ อาจเปรียบเทียบราคากับ ๔ - ๕ ยี่ห้ออื่นๆที่ชอบ ฉะนั้นการมีแบรนด์ที่ชัดเจน และภาพลักษณ์ที่แข็งแกร่งจะทำให้ผู้บริโภค เดินเข้ามาถามหาสินค้าของเราเอง และช่วยให้ขายสินค้าง่ายขึ้นเมื่อผู้บริโภคมีความต้องการสินค้าประเภทนั้น ๆ</p> <p>นอกจากนั้นแล้วแบรนด์ที่มีความแข็งแกร่งมาก ๆ ก็จะสามารถกำหนดราคาได้สูงกว่าแบรนด์ธรรมดาทั่วไปอีกด้วย การสร้างแบรนด์ มีความสำคัญมาก ควรอย่างยิ่งที่จะทราบความหมายและวิธีการสร้างแบรนด์ ให้ประสบความสำเร็จ เนื่องจากทุเรียนเป็นผลไม้ที่นิยมปลูกอย่างแพร่หลายในหลายพื้นที่ของประเทศไทย และในจังหวัดยะลาด้วย ซึ่งทุเรียนในจังหวัดยะลาเป็นทุเรียนที่มีรสชาติดี มีลักษณะตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ดังนั้นจึงควรสร้างจุดเด่นโดยการสร้างแบรนด์ ให้ผู้บริโภคจดจำได้และสามารถแยกแยะได้ระหว่างทุเรียนของจังหวัดยะลากับทุเรียนจากที่อื่น</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อให้ทุเรียนของจังหวัดยะลาเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางมากขึ้น และด้วยลักษณะของทุเรียนที่ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคอยู่แล้ว จะส่งผลให้สามารถเพิ่มราคาและปริมาณการขายได้
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนใน ต.ยุโป, ต.ลำพะยา, ต.ลำใหม่, ต.บันนังสาเรง และ ต.ตาเซะ จำนวนอย่างน้อย ๕ กลุ่มหรือ ๒๕ ราย
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	<p>๑.เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการสร้างแบรนด์สินค้าเบื้องต้น</p> <p>๒.เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าทุเรียนและผลิตภัณฑ์ได้ และสามารถขายทุเรียนได้ในราคาที่สูงขึ้น</p>
๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
๗. พื้นที่เป้าหมายดำเนินการ	ต.ยุโป, ต.ลำพะยา, ต.ลำใหม่, ต.บันนังสาเรง และ ต.ตาเซะ อ.เมือง จ.ยะลา

๘. ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๘
๙. กิจกรรมหลักของโครงการ	
๙.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	กิจกรรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการสร้างแบรนด์สินค้าให้เป็นที่ยอมรับ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยะลา
๙.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	กิจกรรมสนับสนุนปัจจัยการสร้างแบรนด์สินค้าเบื้องต้น สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยะลา
๑๐. งบประมาณ	๑๐๐,๐๐๐ บาท/ตำบล
๑๑. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยะลา

๔. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยสั่งตัดในนาข้าวเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยสั่งตัดในนาข้าวเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต
๒. ความสำคัญของโครงการหลักการและเหตุผล	คำแนะนำการใช้ปุ๋ยสำหรับพืชเศรษฐกิจของประเทศยังคงเป็นคำแนะนำอย่างกว้างๆ อัตราการใช้ปุ๋ยและสูตรปุ๋ยไม่เฉพาะเจาะจงสำหรับดินหรือพืชแต่ละชนิด รวมทั้งไม่คำนึงถึงปริมาณธาตุอาหาร พืชที่มีอยู่ในดิน ขณะนั้น จึงเป็นคำแนะนำปุ๋ยแบบ "เสื่อโหล" ทำให้การใช้ปุ๋ยไม่ตรงกับความต้องการของพืช ถ้าใส่ปุ๋ยให้แก่พืชมากเกินไป นอกจากสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายแล้ว ยังทำให้เกิดโรคและแมลง ระบาดมากขึ้น แต่ถ้าใส่ปุ๋ยไม่เพียงพอ จะทำให้ธาตุอาหารพืชในดินลดน้อยลง ส่งผลให้พืชเจริญเติบโตและให้ผลผลิตไม่ดีเท่าที่ควร การใช้ปุ๋ยเคมีแบบ "สั่งตัด" คือ การจัดการธาตุอาหารพืชเฉพาะพื้นที่ โดยนำข้อมูลชุดดินและข้อมูล เอ็น-พี-เค ในดิน มาประกอบการตัดสินใจเลือกสูตรปุ๋ย และกำหนดปริมาณปุ๋ยในการปลูกพืช เป็นการใส่ปุ๋ยเคมีตามชุดดินและค่าวิเคราะห์ดิน นอกจากนี้ยังนำปัจจัยหลักที่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของพืช เช่น

หัวข้อ	รายละเอียด
	พันธุ์พืช แสงแดด อุณหภูมิ ปริมาณน้ำฝน ฯลฯ มาสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์โดยใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ยเคมีอีกด้วย
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการใช้ปุ๋ยอย่างถูกต้อง ตรงตามความต้องการของข้าว ซึ่งจะทำให้สามารถลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยในการผลิตข้าวได้
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกข้าวใน ต.ลำใหม่, ต.บุดี, ต.พร่อน, ต.ยะลา, ต.ลิดล, ต.เปาะเส้ง, ต.บันนังสาเรง และ ต.สะเตงนอก จำนวน ๘ กลุ่ม หรือเกษตรกร ๑๒๐ ราย
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	๑.เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ๒.เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้ไปจัดหาแม่ปุ๋ยเพื่อผสมใช้เอง และสามารถลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยในการผลิตข้าวได้
๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
๗. พื้นที่เป้าหมายดำเนินการ	ต.ลำใหม่, ต.บุดี, ต.พร่อน, ต.ยะลา, ต.ลิดล, ต.เปาะเส้ง, ต.บันนังสาเรง และ ต.สะเตงนอก อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
๘. ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๘
๙. กิจกรรมหลักของโครงการ	
๙.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยะลา
๙.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมสนับสนุนปัจจัยการผลิตปุ๋ยสั่งตัดเพื่อใช้เอง สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยะลา
๑๐. งบประมาณ	๕๐,๐๐๐ บาท/ตำบล
๑๑. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองยะลา

๕. โครงการ การป้องกันกำจัดโรคเหี่ยวของกล้วยในพื้นที่อำเภอยะหา

โครงการ การป้องกันกำจัดโรคเหี่ยวของกล้วยในพื้นที่อำเภอยะหา	
๑. หลักการและเหตุผล	<p>โรคเหี่ยวในกล้วยหิน เป็นโรคที่มีสาเหตุมาจากเชื้อแบคทีเรีย <i>Ralstonia</i> spp. เป็นโรคใหม่ที่พบในประเทศไทย พบการระบาดครั้งแรกที่ ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา และเริ่มแพร่กระจายไปทั่วทั้งจังหวัดยะลา และจังหวัดใกล้เคียง การระบาดของโรคเกิดขึ้นได้รวดเร็ว และสร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อเศรษฐกิจการค้ากล้วยในพื้นที่</p> <p>โรคเหี่ยวที่เกิดขึ้น เชื้อจะเข้าทำลายพืชได้ทุกระยะของการเจริญเติบโต และโรคจะลุกลามอย่างรวดเร็ว เชื้อสาเหตุสามารถดำรงอยู่ในดินได้นาน ซึ่งเชื้อแบคทีเรียจะเข้าไปทำลายท่อลำเลียงน้ำในต้นกล้วยทำให้กล้วยยืนต้นตาย ใบเหลือง และผลลีบไม่สมบูรณ์ เนื้อของกล้วยจะเป็นสีดำ ทำให้ผลผลิตเสียหาย</p>
๒. วัตถุประสงค์	เพื่อป้องกันและกำจัดโรคเหี่ยวในกล้วยหินในพื้นที่อำเภอยะหา
๓. เป้าหมาย	๓.๑. เกษตรกรผู้ปลูกกล้วย จำนวน ๓๕๐ ราย ๓.๒. แปลงกล้วยในทุกตำบลของอำเภอยะหา
๔. ระยะเวลาดำเนินงาน	เดือนตุลาคม - เดือนกันยายน ของปี ๒๕๖๗-๒๕๖๘
๕. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
๖. กิจกรรม	๖.๑. ประชาสัมพันธ์เรื่องการระบาดของโรคเหี่ยวในกล้วยหิน ๖.๒. อบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันและกำจัดโรคเหี่ยวในกล้วยหิน ๖.๓. สร้างแปลงต้นแบบการป้องกันและกำจัดโรคเหี่ยวในกล้วยหินเพื่อแหล่งเรียนรู้ ๖.๔. ติดตามประเมินผล
๗. วิธีการดำเนินงาน	๗.๑. สำรวจจำนวนพื้นที่ระบาดของโรคเหี่ยวในกล้วยหิน ๗.๒. ทำแผนการอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันและกำจัดโรคเหี่ยวในกล้วยหิน ๗.๓. อบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันและกำจัดโรคเหี่ยวในกล้วยหิน เกษตรกรที่สนใจ จำนวน ๓๕๐ ราย ๗.๓. รับสมัครแปลงต้นแบบการป้องกันและกำจัดโรคเหี่ยวในกล้วยหิน ๗.๔. ดำเนินการทำลายกล้วยที่เป็นโรค และสนับสนุนต้นพันธุ์กล้วยปลอดโรคพร้อมสารชีวภัณฑ์ เพื่อป้องกันโรคเหี่ยว ๗.๕. ขยายผลแปลงต้นแบบการป้องกันและกำจัดโรคเหี่ยวในกล้วยหิน ๗.๕. ติดตามและประเมินผล

โครงการ การป้องกันกำจัดโรคเหี่ยวของกล้วยในพื้นที่อำเภอยะหา	
๘. งบประมาณ	๘.๑. ป้ายประชาสัมพันธ์ จำนวน ๑๔ แผ่นๆละ ๑,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๑๔,๐๐๐ บาท ๘.๒. ฝึกอบรมเกษตรกร จำนวน ๗ ครั้งๆละ ๕๐ ราย รวม ๓๕๐ รายๆละ ๑๕๐ บาท รวมเป็นเงิน จำนวน ๕๒,๕๐๐ บาท ๘.๓. สนับสนุนปัจจัยเพื่อทำแปลงต้นแบบจำนวน ๑ แปลงๆละ ๑๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๗๖,๕๐๐ บาท
๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน	๙.๑. สามารถลดพื้นที่การระบาดของโรคเหี่ยวในกล้วยหิน ร้อยละ ๒๐ ๙.๒. มีแปลงต้นแบบการป้องกันและกำจัดโรคเหี่ยวในกล้วยหิน จำนวน ๗ แปลง

๖. โครงการผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันและกำจัดโรคทุเรียน

โครงการ การผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันและกำจัดโรคทุเรียน	
๑. หลักการและเหตุผล	โรครากเน่าโคนเน่ามีเชื้อสาเหตุจากเชื้อไฟธอปทอรา (Phytophthora spp.) โรคนี้จะเข้าทำลายต้นทุเรียนช่วงฤดูฝน หรือหากบริเวณโคนต้นมีความชื้นสูง และต้นทุเรียนมีผลและอ่อนแอ หากจัดการไม่ทันถ่วงที ต้นทุเรียนจะเกิดความเสียหายและค่อยๆ แห่งตายไปในที่สุด ดังนั้นในการป้องกันโรครากเน่าโคนเน่าเกษตรกรต้องใช้เชื้อไตรโคเดอร์มา ซึ่งเป็นจุลินทรีย์ที่ควบคุมโรคให้อยู่ในพื้นที่สวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อไม่ให้เชื้อแพร่ระบาดและจัดการสภาพแวดล้อมสวนทุเรียนให้ไม่เหมาะกับการเกิดโรคได้
๒. วัตถุประสงค์	๒.๑. เพื่อส่งเสริมความรู้ในการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์
๓. เป้าหมาย	๓.๑. เกษตรกรเข้ารับการอบรมจำนวน ๓๕๐ ราย (๗ ตำบลๆละ ๕๐ ราย) ๓.๒. สวนทุเรียนในทุกตำบลของอำเภอยะหา
๔. ระยะเวลาดำเนินงาน	ช่วงเดือนตุลาคม - เดือนมกราคม ของทุกปี (๒๕๖๑-๒๕๖๕)
๕. พื้นที่ดำเนินการ	๗ ตำบล อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
๖. กิจกรรม	๖.๑. อบรมให้ความรู้การผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันและกำจัดโรคทุเรียน จำนวน ๓๕๐ ราย (๗ ตำบลๆละ ๕๐ ราย) ๖.๒. สาธิตการขยายเชื้อไตรโคเดอร์มา

โครงการ การผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันและกำจัดโรคทุเรียน	
๗. วิธีการดำเนินงาน	๗.๑. อบรมให้ความรู้และสาธิตในประเด็นต่อไปนี้ - อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของเชื้อไตรโคเดอร์ม่า - สาธิตการผลิตเชื้อไตรโคเดอร์ม่า - สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การผลิตเชื้อไตรโคเดอร์ม่า ๗.๒. ติดตามและประเมินผล
๘. งบประมาณ	รายละเอียดดังนี้ ๑. เอกสารประกอบการอบรมพร้อมเข้าเล่ม จำนวน ๓๕๐ เล่มๆละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท ๒. ค่าอาหารกลางวันจำนวน ๓๕๐ คนจำนวน ๑มื้อๆละ ๘๐ บาท เป็นเงิน ๒๘,๐๐๐ บาท ๓. ค่าเดินทางเฉลี่ย จำนวน ๓๕๐ คนๆละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๓๕,๐๐๐ บาท ๔. วัสดุ/อุปกรณ์ผลิตเชื้อไตรโคเดอร์ม่า จำนวน ๓๕๐ ชุดๆละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๓๕,๐๐๐ บาท ๕. ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน ๔๒ ชั่วโมงๆละ ๓๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๒,๖๐๐ บาท ๖. วัสดุ/อุปกรณ์อื่นประกอบการฝึกอบรม จำนวน ๗ ชุดๆละ ๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท ๗. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน ๒๐๐ ลิตรๆละ ๔๐ บาท เป็นเงิน ๘,๐๐๐ บาท ๘. ค่าเบี้ยเลี้ยง จำนวน ๕๐ วันๆละ ๒๔๐ บาท เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔๑,๑๐๐ บาท
๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน	๙.๑. เกษตรกรสามารถจัดการโรครากเน่าโคนเน่าในสวนของตนเองได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ๙.๒. สวนทุเรียนของเกษตรกรปราศจากโรครากเน่าโคนเน่า

๗. โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตและการตลาดพืชประจําถิ่น

โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตและการตลาดพืชประจําถิ่น	
๑. หลักการและเหตุผล	<p>อำเภอเบตง เป็นอำเภอที่อยู่ใต้สุดของประเทศไทย มีลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ภูเขา มีความลาดชัน สภาพภูมิอากาศแบบร้อนชื้น ฝนตกชุกตลอดทั้งปี ทำให้มีความหลากหลายของพืชพันธุ์ต่างๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ โดยเฉพาะไม้ผล ซึ่งเมื่อปลูกในพื้นที่อำเภอเบตงก็จะทำให้ผลผลิตนั้นเกิดความแตกต่าง มีคุณลักษณะเด่นที่เป็นที่ต้องการของผู้บริโภค เช่น ทุเรียนพื้นเมืองสายพันธุ์ต่างๆ (มุซังคิง โอจี พวงมณี ฯลฯ) ส้มโชกุน กล้วยหิน กาแฟและผักน้ำ เป็นต้น</p> <p>เพื่อให้พืชประจําถิ่นดังกล่าวได้รับการพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาด จึงมีความจำเป็นต้องมีการส่งเสริมให้มีการขยายพื้นที่ปลูกในพื้นที่ที่เหมาะสม เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้มีผลผลิตสูงขึ้น และพัฒนา การสร้างสื่อ การรับรู้ให้ผู้บริโภคได้รับรู้ข้อมูลและทำให้ปริมาณความต้องการสูงขึ้น</p>
๒. วัตถุประสงค์	<p>๑) เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้ผู้บริโภคทั่วไปรับทราบพืชประจําถิ่นอำเภอเบตง</p> <p>๒) เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตพืชประจําถิ่นให้เพียงพอต่อความต้องการ</p>
๓. เป้าหมาย	<p>๑) แปลงเกษตรกรในพื้นที่อำเภอเบตง จำนวน ๒๐ ไร่</p> <p>๒) จัดทำแผ่นป้ายสื่อประชาสัมพันธ์ จำนวน ๘ ป้าย</p>
๔. ระยะเวลาดำเนินการ	กันยายน ๒๕๖๗ – ตุลาคม ๒๕๖๘
๕. พื้นที่ดำเนินการ	<p>๑) แปลงเกษตรกรในพื้นที่อำเภอเบตง จำนวน ๒๐ ไร่</p> <p>๒) พื้นที่ติดป้ายประชาสัมพันธ์ในจุดต่างๆ ใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวม ๘ จุด</p>
๖. กิจกรรม	<p>๑) สนับสนุนการจัดทำแปลงเรียนรู้พืชประจําถิ่น ได้แก่ ทุเรียนพื้นเมืองสายพันธุ์ต่างๆ (มุซังคิง โอจี พวงมณี ฯลฯ) ส้มโชกุน กล้วยหิน กาแฟและผักน้ำ จำนวน ๒๐ ไร่</p> <p>๒) จัดทำแผ่นป้ายสื่อประชาสัมพันธ์ ใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวม ๘ จุด</p>
๗. วิธีการดำเนินงาน	<p>๑) รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ</p> <p>๒) จ้างเหมาบริการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์พืชประจําถิ่น</p> <p>๓) สนับสนุนปัจจัยการผลิตในการจัดทำแปลงเรียนรู้พืชประจําถิ่น</p> <p>๔) ติดตามให้คำแนะนำแก่เกษตรกรตามระบบส่งเสริมการเกษตรแบบ T&V System</p>
๘. งบประมาณ	<p>งบประมาณทั้งสิ้น ๔๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าใช้สอย ๒๐๐,๐๐๐ บาท - ค่าวัสดุ ๒๐๐,๐๐๐ บาท
๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน	<p>๙.๑ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ</p> <p>๑) พืชประจําถิ่นอำเภอเบตงได้รับการประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้ผู้บริโภคทั่วไปรับทราบ</p> <p>๒) ปริมาณผลผลิตพืชประจําถิ่นเพิ่มขึ้น เพียงพอต่อความต้องการ</p>

โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตและการตลาดพืชประจำถิ่น	
	๘.๒ ตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน ๑) แปลงเกษตรกรได้รับการส่งเสริมการปลูกพืชประจำถิ่น จำนวน ๒๐ ไร่ ๒) มีสื่อประชาสัมพันธ์ จำนวน ๘ ป้าย ตามจุดสำคัญต่างใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้

๘. ชื่อโครงการ โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวและเพิ่มมูลค่าสินค้า

กิจกรรมหลัก...เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวและแปรรูปสินค้าข้าวเพื่อจำหน่าย. วงเงิน ..๘๙๐,๐๐๐.....บาท
ยุทธศาสตร์ชาติ.....-.....

หน่วยดำเนินการ...สำนักงานเกษตรอำเภอรามัน.....

ผู้รับผิดชอบ : ...นางอารี มะทา... ตำแหน่ง : ...เกษตรอำเภอรามัน.....

สถานที่ติดต่อ : ...สำนักงานเกษตรอำเภอรามัน..... หมายเลขโทรศัพท์ : ..๐๗๓-๒๙๕๐๔๖.....

(๑) หลักการและเหตุผล

(๑.๑) ที่มา : นโยบายรัฐบาล ที่เกี่ยวข้องคือด้านการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค เพราะเป็นการกระจายรายได้ให้ทั่วถึง สร้างโอกาสและนำความเจริญไปสู่ทุกพื้นที่อย่างเท่าเทียมกัน ไม่ใช่เฉพาะหัวเมืองใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดยะลาประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการบริหารจัดการการเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่แข่งขันได้เพื่อยกระดับรายได้จากภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นและกลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งจำเป็นต้องนำโครงการที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และวิถีชีวิตและฐานทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวและเพิ่มมูลค่าสินค้าจึงมีความสำคัญซึ่งเหมาะกับพื้นที่และคนในชุมชน เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตต่อไปได้

(๑.๒) สรุปสาระสำคัญ

สภาพปัญหา / ความต้องการ : การผลิตข้าวต้นทุนที่สำคัญคือน้ำและการจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพจึงมีความสำคัญต่อผลผลิตและคุณภาพของข้าวตลอดจนการสนับสนุนการผลิตและแปรรูปสินค้าเพื่อเพิ่มมูลค่าและยกระดับสินค้าเกษตรมีความสำคัญอย่างยิ่งซึ่งสามารถทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

ความเร่งด่วน : โครงการนี้มีความสำคัญต่อการยกระดับรายได้ของชุมชน มีความเร่งด่วนระดับสูง

(๒) ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

(๒.๑) วัตถุประสงค์ของโครงการ :

- ๑) เพื่อให้ได้ผลผลิตข้าวที่มีคุณภาพ ทั้งการจำหน่ายและบริโภค
- ๒) เพื่อให้เกษตรกรสามารถบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓) เพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวคุณภาพ
- ๔) เพื่อเพิ่มผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการให้มีปริมาณสูงขึ้น
- ๕) เพื่อส่งเสริมการแปรรูปข้าวเพื่อการจำหน่าย

- (๒.๔) ระยะเวลาดำเนินโครงการ.....๑.....ปี เริ่มต้นปี.....๒๕๖๗.....สิ้นสุดปี.....๒๕๖๘..
- (๒.๕) สถานที่ดำเนินโครงการ (ระบุพื้นที่ดำเนินการ เช่น อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เป็นต้น)
บ้านฮุยงบาโระ หมู่ ๕ ตำบลกาญจนาภิเษก...อำเภอรามัน..จังหวัดยะลา..
- (๓) กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- (๓.๑) กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ม.๕ ต.กาญจนาภิเษก...อำเภอรามัน..จังหวัดยะลา
- (๓.๒) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ม.๕ ต.กาญจนาภิเษก...อำเภอรามัน..จังหวัดยะลา
- (๔) เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ
- (๔.๑) เป้าหมายโครงการ
ตัวชี้วัด...เพื่อให้ได้ผลผลิตข้าวที่มีคุณภาพ
- (๔.๒) ผลผลิต...เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ
ให้มีปริมาณสูงขึ้น
- (๔.๓) ผลลัพธ์...เกษตรกรสามารถแปรรูปสินค้าข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเพื่อการจำหน่าย
- (๔.๔) ผลกระทบ
เชิงบวก.....ภาพรวมเกษตรกรมีผลผลิตเพิ่มขึ้นและมีผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่าย ส่งผลให้มี
รายได้มากขึ้นกว่าเดิม .....
- เชิงลบ.....-.....
- (๕) แนวทางการดำเนินงาน (แสดงรายละเอียดกิจกรรมที่จะทำภายใต้โครงการ)
- ๕.๑ ประชุมเกษตรกร ชี้แจงรายละเอียดโครงการ
- ๕.๒ อบรมถ่ายทอดความรู้เกษตรกรด้านเทคโนโลยีและการลดต้นทุนการผลิตข้าว งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท
- ๕.๓ จัดซื้อรถไถนาขนาดเล็ก งบประมาณ ๗๐๐,๐๐๐ บาท
- ๕.๔ สนับสนุนปัจจัยการผลิตข้าว งบประมาณ ๘๐,๐๐๐ บาท
- ๕.๕ จัดซื้อเครื่องสีข้าวขนาดเล็ก งบ ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท
- (๖) วงเงินของโครงการ จำนวน.....๘๙๐,๐๐๐.....บาท

๙. โครงการพัฒนาคุณภาพดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาคุณภาพดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน
๒. ความสำคัญของโครงการหลักการและเหตุผล	จากยุทธศาสตร์ (2561-2580) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตรโดยอาศัย องค์ความรู้ทางวิชาการเกษตรและเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต และการตลาดทางการเกษตรที่เป็นแปลงใหญ่มากขึ้น โดยใช้เครื่องจักรและเทคโนโลยีที่ทันสมัยพัฒนากระบวนการผลิตมีคุณภาพและมาตรฐานมากขึ้น และในยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ชายแดนได้กำหนดการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและแปรรูป เพื่อความมั่นคงในภาคการผลิตในภาคการเกษตรโดยพัฒนาและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก เพื่อเพิ่มผลผลิตและรายได้แก่เกษตรกร ซึ่งไปสนับสนุนยุทธศาสตร์ภาคใต้ชายแดน โดยปัจจัยหนึ่งที่จำเป็นสำหรับการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจคุณภาพ คือการจัดการดินที่เหมาะสม เพื่อให้ไม้ผลได้รับธาตุอาหารที่เพียงพอในการให้ผลผลิตดีและมีคุณภาพต่อไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๓.๑ เพื่อพัฒนาคุณภาพดินในการปลูกไม้ผลในพื้นที่จังหวัดยะลาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น สามารถให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น และคุณภาพผลผลิตดีขึ้น ๓.๒ เพื่อให้เกษตรกรได้รับองค์ความรู้ด้านการปรับปรุงดินเพื่อปลูกไม้ผล และสามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาที่ดินของตนเองได้อย่างเหมาะสม
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๔.๑ ร้อยละ ๘๕ ของพื้นที่เป้าหมายได้รับการพัฒนาคุณภาพดิน ๔.๒ ร้อยละ ๘๕ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาความรู้
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	๕.๑ ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒ และมีคุณภาพดีขึ้น ๕.๒ ร้อยละ ๘๕ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาที่ดินให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ๕.๓ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลผลิตไม้ผลในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้
๗. พื้นที่เป้าหมายดำเนินการ	ตำบลกาบัง อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา
๘. ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๙. กิจกรรมหลักของโครงการ กิจกรรมหลักที่ ๑ บริการ วิเคราะห์ดินและให้คำแนะนำ การจัดการดิน น้ำ พืช กิจกรรมหลักที่ ๒ ถ่ายทอด องค์ความรู้ด้านการพัฒนา ที่ดิน กิจกรรมหลักที่ ๓ สาธิตการ ผลิตปุ๋ยหมัก กิจกรรมหลักที่ ๔ สาธิต/ ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดิน กรด (โดโลไมท์)</p>	<p>๘.๑ คัดเลือกเกษตรกรที่มีความพร้อมสนใจเข้าร่วมโครงการ (เป้าหมาย ๑๕ ราย) ๘.๒ เก็บตัวอย่างดินของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ (เป้าหมาย ๑๕ ตัวอย่าง) ๘.๓ ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน (เป้าหมาย ๑๕ ราย) ๘.๔ สาธิตการผลิตปุ๋ยหมัก แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ (๗.๕ ต้น) ๘.๕ สาธิต/ส่งเสริมการปรับปรุงดินด้วยวัสดุปูนทางการเกษตร (โดโลไมท์) แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ (เป้าหมาย ๗.๕ ต้น/๑๕ ไร่) ๘.๖ ติดตามผลการดำเนินงานโครงการ และรายงานผล</p>
๑๐. งบประมาณ	๔๒,๙๗๕ บาท
๑๑. หน่วยงานดำเนินการ	สถานีพัฒนาที่ดินยะลา

๑๐. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาในกระชังบก

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในกระชังบก
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	เนื่องด้วยเกษตรกรในพื้นที่อำเภอกรงปินัง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ไม่มีบ่อเลี้ยงบ่อสัตว์น้ำ เพื่อให้เกษตรกรมีอาหารโปรตีนไว้บริโภคในครัวเรือน แจกจ่าย และจำหน่ายเพื่อเพิ่มรายได้ของครอบครัว ส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงปลาในกระชัง
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เกษตรกรมีอาหารโปรตีนไว้บริโภคในครัวเรือน ๒. เกษตรกรมีรายได้ ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ๓. เพื่อให้เกษตรกรใช้พื้นที่ ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p>
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรในพื้นที่ตำบลสะอะ และตำบลบุโอง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา จำนวน ๒๐ ราย สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	<p>ผลผลิต</p> <p>๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการรู้หลักการเลี้ยงสัตว์ปลาในกระชังบกที่เหมาะสม จำนวน ๒๐ ราย ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีอาหารโปรตีนไว้บริโภคในครัวเรือน และมีรายได้เพิ่มขึ้น จำนวน ๒๐ ราย</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	ผลลัพธ์ ๑. เกษตรกรสามารถวางแผนการเลี้ยงสัตว์น้ำได้อย่างเหมาะสมกับพื้นที่ ๒. เกษตรกรอาหารโปรตีนไว้บริโภคในครัวเรือน และมีรายได้เพิ่มขึ้น
๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตเกษตรมูลค่าสูง ผลิตภัณฑ์ชุมชน และอุตสาหกรรมแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล
๗. พื้นที่เป้าหมายดำเนินการ	พื้นที่ตำบลสะแอะ และตำบลบุโจรง อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา
๘. ระยะเวลาดำเนินการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗
๙. กิจกรรมหลักของโครงการ	ส่งเสริมการเลี้ยงปลาดุกในกระชังบก
๙.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	-ส่งเสริมองค์ความรู้ พร้อมสนับสนุนปัจจัยการผลิต
งบประมาณ	๘๙,๖๐๐ บาท
ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ผู้รับผิดชอบด้านการประมงอำเภอกรงปินัง โทรศัพท์ ๐๗๓-๒๔๒๙๗๓ สำนักงานประมงจังหวัดยะลา
๑๐. งบประมาณ	๘๙,๖๐๐ บาท
๑๑. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดยะลา

๑๑. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำแบบลดต้นทุน กิจกรรมการผลิตอาหารสัตว์น้ำจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในชุมชน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำแบบลดต้นทุน กิจกรรมการผลิตอาหารสัตว์น้ำจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในชุมชน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ปลาเป็นแหล่งอาหารโปรตีนที่มีราคาถูก ย่อยได้ง่ายและมีคุณค่าทางโภชนาการสูง เมื่อเทียบกับอาหารโปรตีนชนิดอื่นๆ อาชีพเลี้ยงปลาจึงเป็นอาชีพที่น่าสนใจสำหรับเกษตรกรหรือผู้ที่ต้องการมีรายได้เสริม รูปแบบการเลี้ยงปลามีตั้งแต่บ่อซีเมนต์ บ่อดิน หรือเลี้ยงในกระชังในแม่น้ำ มีทั้งเลี้ยงปลากินพืชและปลากินเนื้อ ในการเลี้ยงปลาเกษตรกรบางรายอาจจะเลี้ยงเพื่อบริโภคหรือรับประทานภายในครัวเรือน หรือบางรายเลี้ยงเพื่อจำหน่ายเป็นรายได้หลักหรือรายได้เสริมให้กับครอบครัว และในการเลี้ยงปลา ปัจจัยที่ส่งเสริมให้การเลี้ยงปลาประสบความสำเร็จ ได้น้ำหนักและขนาดตามที่ต้องการ ปัจจัยหนึ่งก็คือ อาหารที่ใช้ในการเลี้ยงปลา ซึ่งมีมากมายหลายชนิด แต่ที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย คืออาหารสำเร็จรูป เป็นรูปแบบอาหารที่สะดวกในการใช้ประโยชน์และสะดวกในการเก็บรักษา แต่ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงปลาโดยใช้อาหารสำเร็จรูปก็ค่อนข้างสูง ในการเลี้ยงปลาต้นทุนหลักคือค่าอาหาร (๖๐ - ๗๐ เปอร์เซ็นต์) ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรบางรายประสบความขาดทุน ถ้าผู้เลี้ยงสามารถลดต้นทุนในส่วนของอาหารมากเท่าไร ก็มีโอกาสมเพิ่มรายได้และผลตอบแทนมากเท่านั้น</p> <p>แนวทางหนึ่งในการลดต้นทุนค่าอาหาร คือการนำวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่นที่มีผลผลิตในปริมาณมากมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารปลา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเลี้ยงปลา และเพิ่มคุณภาพปลาให้ดีขึ้น ในภาวะที่มีการแข่งขันผู้ที่ลดต้นทุนได้มากที่สุด หรือผลิตได้ในราคาต่ำสุดต่อกิโลกรัมย่อมได้เปรียบ องค์ประกอบที่ทำให้ราคาอาหารของปลาสูงหรือต่ำคือเปอร์เซ็นต์โปรตีนในสูตรอาหาร อาหารสำเร็จรูปจะมีราคาค่อนข้างสูงกว่าอาหารที่เกษตรกรผสมขึ้นเองในฟาร์ม ซึ่งหากเกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจการผลิตอาหารปลาย่อมขาดประสิทธิผลและสิ้นเปลืองเงินความจำเป็น แนวทางที่จะลดต้นทุนค่าอาหารให้ได้ผลดีคือการผสมอาหารใช้เองในฟาร์ม ซึ่งจะลดต้นทุนค่าอาหารได้กว่า ๒๐ - ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา ยังขาดองค์ความรู้ ความเข้าใจ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	ในการผลิตอาหารปลาใช้เองในฟาร์มเพื่อลดต้นทุนการผลิต โดยสำนักงานประมงอำเภอยะลา ซึ่งรับผิดชอบงานด้านการประมงใน ส่วนของอำเภอกาบัง ได้เล็งเห็นข้อจำกัดดังกล่าวจึงได้จัดทำโครงการ เพื่อให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีความยั่งยืนในการประกอบอาชีพต่อไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผลิตอาหารใช้ตัวเอง ๒. เพื่อให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ๓. เพื่อให้เกษตรกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างยั่งยืนด้วยการผลิตอาหาร สัตว์น้ำจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในชุมชน
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เชิงปริมาณ เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่ตำบลบาละ อำเภอกาบัง จังหวัด ยะลา จำนวน ๓๐ คน เชิงคุณภาพ ๑. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่ตำบลบาละ อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา มีรายได้เพิ่มขึ้นหลังจากเข้ารับการอบรมการผลิตอาหาร สัตว์น้ำแบบลดต้นทุน ๒. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่ตำบลบาละ อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา มีความรู้หลังจากเข้ารับการอบรมการผลิตอาหารสัตว์น้ำ แบบลดต้นทุนเพิ่มมากขึ้น
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	ผลผลิต (Output) ผู้ผ่านการอบรมการผลิตอาหารสัตว์น้ำแบบลดต้นทุน จำนวน ๓๐ คน ผลลัพธ์ (Outcome) ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่ได้รับ จากการฝึกอบรม ไปปรับใช้ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้อย่างเป็น รูปธรรมและมีประสิทธิภาพสูงสุด
๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตเกษตรมูลค่า สูง ผลิตภัณฑ์ชุมชน และอุตสาหกรรมแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. พื้นที่เป้าหมายดำเนินการ	ตำบลบาละ อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา
๘. ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗)
๙. กิจกรรมหลักของโครงการ	ส่งเสริมผลิตอาหารสัตว์น้ำจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในชุมชน
๙.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมและฝึกปฏิบัติการผลิตอาหารสัตว์จากวัสดุเหลือใช้ในชุมชน ๓๐,๐๐๐ บาท นางสาวเยาวดี ศรีราม เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๘-๓๘๗๙๓๑๕ สำนักงานประมงอำเภอยะหา รับผิดชอบด้านการประมงอำเภอกาบัง
๑๐. งบประมาณ	๓๐,๐๐๐ บาท
๑๑. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงอำเภอยะหา รับผิดชอบด้านการประมงอำเภอกาบัง

๑๒. โครงการพัฒนาศักยภาพการแปรรูปสัตว์น้ำและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	พัฒนาศักยภาพการแปรรูปสัตว์น้ำและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ด้วยตำบลแม่หวาด อำเภอธารโต จังหวัดยะลา มีพื้นที่ตั้งอยู่โดยรอบอ่างเก็บน้ำบางกลาง ซึ่งนอกจากจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดยะลาแล้ว ยังเป็นแหล่งทำการประมงขนาดใหญ่ชุมชนโดยรอบมีการประกอบอาชีพทำการประมงกันอย่างแพร่หลาย ด้วยเหตุนี้ตำบลแม่หวาดจึงมีกลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำกระจายอยู่ในหลายหมู่บ้าน เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าสัตว์น้ำและสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน โดยเฉพาะ “ปลาต้มและปลากระโดด” ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากการแปรรูปสัตว์น้ำที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ชุมชนในตำบลแม่หวาดและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั่วไป</p> <p>จากการลงพื้นที่แลกเปลี่ยนแนวคิดในการพัฒนาอาชีพพบว่าชุมชนมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์เกี่ยวกับการแปรรูปสัตว์น้ำเป็นอย่างดี สมาชิกมีความพร้อมที่จะร่วมกันพัฒนากลุ่มให้มีความสามารถในการแข่งขันมากยิ่งขึ้น สอดรับกับวัตถุประสงค์ของโครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง และเพื่อให้การพัฒนาการแปรรูปสัตว์น้ำเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างหลากหลาย ตลอดจนสามารถขยายตลาดออกสู่ต่างประเทศได้ จำเป็นต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มได้รับการพัฒนาศักยภาพการผลิตเชิงปริมาณและได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด รวมถึงการสร้างทักษะและศักยภาพในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย การออกแบบผลิตภัณฑ์สวยงาม การโฆษณาประชาสัมพันธ์ การตลาด โดยเฉพาะการจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงการบริหารและการเข้าถึงแหล่งเงินทุน</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๓.๑ เพิ่มศักยภาพการแปรรูปสัตว์น้ำเชิงปริมาณและความหลากหลายของผลิตภัณฑ์</p> <p>๓.๒ พัฒนาการแปรรูปสัตว์น้ำตามมาตรฐานการผลิตอาหารปลอดภัย</p> <p>๓.๒ เพิ่มทักษะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำ</p>
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>ตัวชี้วัดภายใน ๑๒ เดือน</p> <p>๑.สามารถผลิตปลาต้มเพิ่มขึ้นจากเดิมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐</p> <p>๒.สามารถเพิ่มผลิตภัณฑ์ใหม่ได้ไม่น้อยกว่า ๒ ผลิตภัณฑ์</p> <p>๒.สามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นจากเดิมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	สามารถผลิตปลาสามและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้เพิ่มขึ้น และมีผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อเป็นทางเลือกของผู้บริโภค/กลุ่มมีผลประกอบการดีขึ้น และเป็นตัวอย่างของการสร้างอาชีพที่มั่นคงให้แก่ผู้สนใจได้
๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตเกษตรมูลค่าสูง ผลิตภัณฑ์ชุมชน และอุตสาหกรรมแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล
๗. พื้นที่เป้าหมายดำเนินการ	บ้านคอกช้าง ตำบลแม่หวาด อำเภอฮารโต
๘. ระยะเวลาดำเนินการ	๑๒ เดือน (ตุลาคม ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗)
๙. กิจกรรมหลักของโครงการ	
<p data-bbox="284 786 539 824">๙.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑</p> <p data-bbox="341 1339 480 1373">งบประมาณ</p> <p data-bbox="341 1391 480 1424">ผู้รับผิดชอบ</p> <p data-bbox="341 1442 576 1476">หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p data-bbox="655 786 1390 920">การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การเพิ่มศักยภาพการผลิตเชิงปริมาณ และการแปรรูปสัตว์น้ำเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย และได้มาตรฐานความปลอดภัยต่อผู้บริโภค”</p> <p data-bbox="655 931 1241 965">งบประมาณสำหรับการจัดฝึกอบรมผู้เข้าร่วมโครงการ</p> <p data-bbox="655 976 1171 1010">จำนวน ๖๐ ราย เป็นเวลา ๓ วัน ประกอบด้วย</p> <p data-bbox="655 1021 1401 1055">๑. ค่าจัดซื้อสัตว์น้ำและเครื่องปรุง/สารอาหารแปรรูป ๑๐,๐๐๐ บาท</p> <p data-bbox="655 1066 1401 1099">๒. ค่าวิทยากร จำนวน ๕ คนๆ ละ ๓ ชั่วโมง ๙,๐๐๐ บาท</p> <p data-bbox="655 1111 1401 1211">๓. ค่าอาหารกลางวัน (๘๐ บาท) อาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๒ มื้อ) ของผู้เข้ารับการอบรมฯ และเจ้าหน้าที่ผู้จัดฯ ๕ คน ๒๙,๒๕๐ บาท</p> <p data-bbox="655 1267 1401 1301">รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๔๘,๒๕๐ บาท</p> <p data-bbox="655 1312 983 1346">สำนักงานประมงจังหวัดยะลา</p> <p data-bbox="655 1357 1214 1391">สาธารณสุขจังหวัดยะลา พัฒนาชุมชนจังหวัดยะลา</p> <p data-bbox="655 1402 1046 1435">ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์</p>
<p data-bbox="284 1505 539 1543">๙.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒</p> <p data-bbox="341 1939 480 1973">งบประมาณ</p>	<p data-bbox="655 1505 1390 1594">การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การเสริมสร้างทักษะและศักยภาพในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์แปรรูปสัตว์น้ำ”</p> <p data-bbox="655 1606 1241 1639">งบประมาณสำหรับการจัดฝึกอบรมผู้เข้าร่วมโครงการ</p> <p data-bbox="655 1650 1171 1684">จำนวน ๖๐ ราย เป็นเวลา ๒ วัน ประกอบด้วย</p> <p data-bbox="655 1695 1401 1729">๑. ค่าวิทยากร จำนวน ๓ คนๆ ละ ๓ ชั่วโมง ๕,๔๐๐ บาท</p> <p data-bbox="655 1740 1401 1841">๒. ค่าอาหารกลางวัน (๘๐ บาท) อาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๒ มื้อ) ของผู้เข้ารับการอบรมฯ และเจ้าหน้าที่ผู้จัดฯ ๕ คน ๑๙,๕๐๐ บาท</p> <p data-bbox="655 1897 1401 1930">รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๒๔,๙๐๐ บาท</p> <p data-bbox="655 1942 983 1975">สำนักงานประมงจังหวัดยะลา</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
๑๐. งบประมาณ	วงเงินงบประมาณ ๗๓,๑๕๐ บาท
๑๑. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดยะลา

๑๓. โครงการการส่งเสริมการผลิตอาหารสัตว์น้ำเพื่อลดต้นทุน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	การส่งเสริมการผลิตอาหารสัตว์น้ำเพื่อลดต้นทุน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ในปัจจุบันจากสภาพปัญหาราคาคาอาหารสัตว์น้ำมีราคาสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำต้องใช้เงินทุนในการผลิตสัตว์น้ำสูงขึ้น ส่งผลกระทบด้านต้นทุนการผลิตแก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่อำเภอรามัน จังหวัดยะลา และทำให้มีรายได้จากการจำหน่ายสัตว์น้ำน้อยลง</p> <p>เพื่อเป็นการลดต้นทุนด้านอาหารสัตว์น้ำแก่เกษตรกรในพื้นที่ การส่งเสริมการผลิตอาหารสัตว์น้ำเพื่อลดต้นทุนจึงเป็นวิธีการที่สำคัญในการลดค่าใช้จ่ายในการผลิตสัตว์น้ำแก่เกษตรกร และทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากการจำหน่ายสัตว์น้ำ</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์น้ำสำหรับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ</p> <p>๒. เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการผลิตอาหารสัตว์น้ำเพื่อลดต้นทุนการผลิต</p> <p>๓. เกษตรกรสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่ตำบลกายูบอเกาะ ตำบลโกตาบารู ตำบลจะก๊ะ ตำบลยะตะะ และตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา จำนวน ๕๐ ราย
๕. ผลผลิต/ผลลัพธ์	<p>ผลผลิต (Output) ผู้ผ่านการอบรมการผลิตอาหารสัตว์น้ำแบบลดต้นทุน จำนวน ๕๐ ราย</p> <p>ผลลัพธ์ (Outcome) ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ด้านการผลิตอาหารสัตว์น้ำแบบลดต้นทุนไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>
๖. ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์	ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตเกษตรมูลค่าสูง ผลิตภัณฑ์ชุมชน และอุตสาหกรรมแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล
๗. พื้นที่เป้าหมายดำเนินการ	ตำบลกายูบอเกาะ ตำบลโกตาบารู ตำบลจะก๊ะ ตำบลยะตะะ และตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา
๘. ระยะเวลาดำเนินการ	ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗
๙. กิจกรรมหลักของโครงการ	
๙.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	ฝึกอบรมเกษตรกรด้านการลดต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์น้ำ

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๔๔,๖๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดยะลา -
๙.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนปัจจัยการผลิต (เครื่องบดอาหารสัตว์น้ำ) ๒๒๕,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัดยะลา -
๑๐. งบประมาณ	๒๖๙,๖๐๐ บาท
๑๑. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดยะลา

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

๑. นายสุพจน์ รอดเรือง ณ หนองคาย	ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา
๒. นายธีรุตม์ ศุภวิบูลย์ผล	รองผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา
๓. จำเริญเฉลิมพล ญาณวิสุทธิสกุล	เกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา

คณะผู้จัดทำ/เรียบเรียงข้อมูล

๑. นางสาวดาวัล บัวงาม	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร
๒. นายเอกสิทธิ์ แสงเมล์	หัวหน้ากลุ่มสารสนเทศการเกษตร
๔. นายสมพร สมบูรณ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๕. นางสาวนิตยา สารกุมาร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๖. นางสาวจารินี วัฒนไทย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๗. นางอาภรณ์ ทองด้วง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๘. นางสาวอรรวดี ด้วงหวัง	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
๙. นางสาวซามีฮะ หะยีดีอราแม	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา
(พ.ศ. 2566 – 2570)
ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา
ศาลากลางจังหวัดยะลา อาคาร 2 ชั้น 1
ถนนสุขยางค์ ตำบลสะเตง อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา 95000
โทรศัพท์ 0 7322 1711 โทรสาร 0 7233 1692
E-mail : saraban_yla@opsmoac.go.th
Website : <https://www.opsmoac.go.th/yala> และ www.moac-info.net/yala